

K.K.T.C.
YAKIN DOÖÜ ÜNİVERSİTESİ
FEN VE SOSYAL BİLİMLER, ENSTİTÖSÜ
YENİ TÜRK EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MEHMET ATA.KER'İNİ İSTİKLAL GAZETESİNDEKİ
YILLARI .(1952-1953)

YÜK.SEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Havva .AKTUNÇ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Bülent YORULMAZ

Lefkoşa - 2002

Havva AK.TUNÇ: Mehmet Ataker'in İstiklâl Gazetesindeki Yazıları (1952-1953)

Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

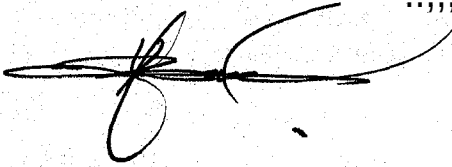
Prof. Dr. Fahrettin M. SADIKOGLU

r.,,,zr/at~d\$. Taribiinde, ~
/-/-r.~

Jüri Üyeleri Taahhüdünü Oy Birliği
ile Kabul Edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Doç. Dr. Bülent YORULMAZ, Tez Danışmanı, Yakın Doğu Üniversitesi,



Fen - Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Türk
Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı

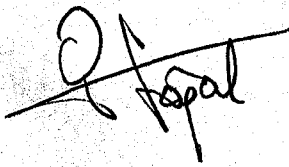
Prof. Dr. Birol S. MİL, Yakın Doğu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı

{5.~1 ~~~

Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Gülden SA. Yakın Doğu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı

Bölümü Öğretim Üyesi



İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	4-5
GİRİŞ.....	6-8
I) Mehmet Ataker'in Siyasi Konulardaki Görüşleri.....	9-39
A) Şahıslara Yöneltilen Eleştiriler.....	10-17
1) Avukat Fadıl Niyazi Korkut'a.....	11-12
2) IG.bns Türk Kurumları Federasyonu Başkanı Ahmet Faiz Kaymak'a.....	12-15
3) Dr. Fazıl Küçük'e.....	15-17
4) Avukat Osman Örek'e.....	17
B) Kurumlara Yöneltilen Eleştiriler.....	18-23
1) Milli Partide.....	19-20
2) Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneğine.....	21-22
3) Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliğine.....	23
C) Gazetelere Yöneltilen Eleştiriler.....	24-26
D) Mehmet Ataker'in Müftü Adayları Hakkındaki Görüşleri.....	27-32
E) Mehmet Ataker'in Değerlendirmesiyle İlhak Meselesi.....	33-39
II) Mehmet Ataker'in Eğitim ile İlgili Görüşleri.....	40-43
III) Sosyal Konularla İlgili Görüşler.....	44-46
IV) Güncel Konularla İlgili Görüşler.....	47-51
V) Diğer Gazetelerdeki Eleştirilere Cevap.....	52-54
METİNLER.....	55-212
I) Mehmet Ataker'in Siyasi Konulardaki Görüşleri.....	56-182
A) Şahıslara Yöneltilen Eleştiriler.....	57-102
B) Kurumlara Yöneltilen Eleştiriler.....	103-123
C) Gazetelere Yöneltilen Eleştiriler.....	124-138
D) Mehmet Ataker'in Müftü Adayları Hakkındaki Görüşleri.....	139-153
E) Mehmet Ataker'in İlhak Meselesiyle İlgili Görüşleri.....	154-182
II) Mehmet Ataker'in Eğitim ile İlgili Görüşleri.....	183-189
III) Mehmet Ataker'in Sosyal Konularla İlgili Görüşleri.....	190-196
IV) Mehmet Ataker'in Güncel Konularla İlgili Görüşleri.....	197-207
V) Diğer Gazetelerdeki Eleştirilere Cevap.....	208-212
SONUÇ.....	213-215
~AKÇA.....	216

ÖNSÖZ

"Yıllarca sömürge idaresine ve Rumların Enosis plânlarına karşı mücadele eden, yıllar boyu Kıbrıs Türk halkının haklarını savunan, Atatürk ilke ve inkılaplarını Kıbrısta yayan, Kıbrıs Türk halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü için ilk tohumları eken ve Kıbrıs'ta çok partili yaşama geçişte büyük katkısı olan M. Necati Özkan" ¹ Kıbrıs Türk" siyasi ve sosyal tarihi içinde fikirleriyle önemli bir yere sahiptir.

M. Necati Özkan, Kıbrıs Türk basın hayatında önemli bir rolü olan İstiklal gazetesini 1949 - 1954 yılları arasında çıkarmıştır. Bu yülcsek lisans çalışmasında, İstiklal gazetesinde o yılların siyasi ve sosyal sorunların eleştirel bir bakış açısıyla ele alan Mehmet Ataker'in yazılan incelenmiştir.

Mehmet Ataker,...1950'li yıllarda Kıbrıs Türk toplumunu çok yakından ilgilendiren; Rumların ilhakı gerçekleştirme çabaları, halkın Müftülük'e getirilecek olan şahıstan beklentileri, toplumun sorunları ile ilgilenmeyen şahıslarla ilgili pek çok yazı yayınlar. Bu yazıların yanında, kurumlara yönelttiği eleştirileri, Türkçe ve İngilizce eğitim ve öğretim sorunu, Kadın Örgütleri ile Din Cemiyetinin Türk toplumundaki önemi, hayat pahalılığı ve işsizlik gibi diğer konularda pek çok yazı yazmış, o günlerin ciddi sorunlarını dile getirmiştir. Mehmet Ataker, bu yazılarında, ortaya koyduğu sorunların giderilmesi için /Çareler de önermiştir.

İncelediğimiz bu yazılar sonucunda ortaya çıkan bir gerçek var: O da, 50 yıl önce. Kıbrıs Türk toplumunun yaşadığı sorunların pek çoğunun çözümlenmeden günümüze kadar geldiğidir. Bu sorunların bir kısmı güncelliğini hâla korumakta, günümüzde aynı canlılığı ile tartışılmaktadır. Ümidimiz, toplumun boğuştuğu bu sorunların bir gün sona ermesi, gelecek kuşakların sorunsuz yaşamasıdır.

Gerçek kimliğini öğrenemediğimiz Mehmet Ataker'in, toplumun meselelerine gerçekten vâkıf bir gazeteci olarak, Kıbrıs Türk halkını, yaşadığı meseleler üzerinde uyarmak ve aydınlatmak maksadıyla sorumluluğunu bilen ve görevini, hakkıyla yerine getiren bir gazete yazar olduğuna inanıyoruz.

¹ Ergin M. Bıncı, M. Necati Özkan (1899., 1970), 1.Cilt, Necati Özkan Vakfı Yayınları, Ekim 1997, s. 17- 18

Ve nihayet yaptığımız bu çalışma ile özelde Mehmet Ataker gibi bir şahsiyetin asıl kimliğini ortaya çıkarmaya çalışarak onun, çalışmalarını, düşüncelerini bir araya getirerek genelde, İstiklâl gazetesinin toplum sorunlarını ısrarla nasıl mercek altına aldığını göstermeyi amaçladık

Bu yüksek lisans çalışmasını hazırlarken, metinlerin derlenmesi ve aktarılmasında özellikle, gazetelerin geçen zaman içinde kışkırtılmasının kalitesinden dolayı hassaslaşmış olması nedeniyle, okumada çok dikkatli ve titiz davranmak ve yazılan teknolojiyi kullanımdan yazarla aktarırken, zaman kaybetmek zorunda kaldık. Bu çalışmamızı hazırlanması sırasında, her türlü yardımı benden esirgenmeyin sayın hocam Doç. Dr. Jülent Y-orulmaz'a, İstiklâl gazetesinde araştırma yapmamaya izin veren M. Necati Özkan'ın oğlu Ahmet Necati Özkan'a ve beni her zaman destekleyen aileme yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Havva AKTUNÇ
Lefkoşa-Haziran 2002

GİRİŞ

Yayınlanışı Kıbrıs Türk basın hayatında "muhalif" gazete olarak **görülen**, toplumun siyasal, sosyal ve kültürel hayatını yönlendirmeye çalışan istiklâl gazetesini, adı gibi bağımsız bir yayın organı olarak çalışmış ve 1949-1954 yılları arasında 1271 sayı yayınlanmış bir gazetedir.

Çalışmamızda esas olarak aldığımız, İstiklâl gazetesinde siyasal, sosyal ve kültürel konular üzerine yazılar yazıp, eleştiriler yapan yazarımız Mehmet Ataker hakkında ne yazık ki, hiçbir bilgiye sahip değiliz. Bu nedenle tezin hazırlanmasında karşılaştığımız zorlukların başında da, Mehmet Ataker'le ilgili olarak.. yaptığımız araştırmalar geliyor. Çünkü, hayatı hakkında hiçbir bilgi bulamadığımız gibi, Mehmet Ataker adının takma bir isim olup olmadığı da saptayamadık. Özellikle, Mehmet Ataker'le birlikte istiklâl gazetesinde yazılar yazan **ve** bugün hayatta olan **Özker** Yaşın ve Bener Hakkı Hakeri gibi yazarlarla da görüşülmüş, ancak onlardan da hiçbir bilgi edinilememiştir. "Kıbrıs Türk basın hayatı ile yazılmış eserlerin incelenmesi sonucunda, bu eserlerden de Mehmet Ataker ile ilgili bir bilgiye ulaşılamamıştır. Hasan Şefik Altay "Kıbrıs Türk Basın Kaynakları",¹¹ Cemalettin Ünlü. "Kıbrıs'ta Basın Olayı"nın Sabahattin İsmail "Kıbrıs Türk Basınında İz Bırakanlar"/v gibi yazarlarımızın eserleri başta olmak üzere, birçok kitap incelenmiş, ancak bir sonuç varılamamıştır.

Bütün bunların yanında, karşısına aldığı, cevap verdiği Halkın Sesi **gazetesine** de gidilmiş ve burada da yapılan araştırmalar bir sonuç vermemiştir.

Sonuçta, hayatı hakkında bilgi sahibi olamasak da, İstiklâl gazetesinin çok ve içerikli yazılar yazan bir yazar hakkında bu çalışmayı hazırlamaya karar verdik. Bu çalışma, o günlerde siyasal ve sosyal konular üzerine ciddi eleştirel yazılar yazan bu gazetecinin yazılarını kapsamaktadır.

Konuya kişisel açıdan yaklaşıldığında, Mehmet Ataker'in 1950'li yıllarda yaşamış olan bazı olaylara doğrudan veya dolaylı bir şekilde karışan insanları, şiddetle eleştirdiği görülmektedir.

n Lefkoşa, Aralık 1969

m KKTC, Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, (Tarihsiz)

iv Lefkoşa, 1988

Hazırladığımız bu yüksek lisans tezinde, öncelikle Mehmet Ataker'in yazılarını, siyasal konulan öne alarak inceledik. Bu siyasal konular; Kıbrıs Türk toplumu içinde sevilmiş ve siyasi hayat içinde önemli rol oynamış şahsiyetleri eleştiri ile başlamaktadır. Eleştirilere maruz kalan şahıslar arasında Dr. Fazıl Küçük, Av. Osman örek, Av. Fadıl Niyazi Korkut ve.. Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu Başkanı Ahmet Faiz Kaymak yer almaktadır.

Mehmet Ataker yazılarında, Milli Parti, Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneği ve Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği gibi kurumların da, görevlerini iyi şekilde yapmadıklarını belirterek eleştirmektedir. Bütün bunların yanında, Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin, İstiklâl gazetesine ve yazarlarına cephe alarak yazılar yazmaları üzerine, doğrudan bu gazeteleri hedef alan ve "organ gazeteler" diye nitelendirdiği bu gazeteleri eleştirmiştir. Çalışmamızın üçüncü bölümünü bu yazıları incelemeye ayırdık.

Kıbrıs Türk toplumunun, 1950'li yıllarda en çok tartışılan meselelerinden biri olan Müftü tayini ve genel olarak Müftülük meselesi, İstiklal gazetesi sütunlarında çok tartışılmıştır ve bu konu üzerinde diğer yazarlar gibi, Mehmet Ataker de yazılar yazmıştır. Onun bu konudaki düşünce ve eleştirilerini çalışmamızın dördüncü bölümünde inceledik. Mehmet Ataker, Müftü olacak şahsın hangi yeteneklere sahip olması gerektiğini de yazılarında özellikle vurgulamaktadır.

Rum toplumunun ve özellikle Başpiskopos Makarios'un üzerinde ısrarla durmuş olduğu ilhak meselesinden de bahseden Ataker; Rumların ilhak konusundaki tutumlarını hiçbir şekilde onaylamamakta, gerek ileri sürdükleri öneriler ve gerekse ilhak ile ilgili faaliyetlerinden dolayı, Rumları şiddetle eleştirmektedir. Çalışmamızın bu bölümünde, Ataker'in bu konudaki düşüncelerini vermeye çalıştık.

Mehmet Ataker, Türk toplumunun eğitim hayatı üzerinde de çeşitli fikirler ileri sürmüştür. Mevcut eğitim sistemi ile Türk toplumunun seviyesini yükseltecek bir eğitimin, daha iyi nasıl olması gerektiğini de yazar. Sadece Türkçe değil, İngilizce'nin de öğretilmesi gerektiğini ısrarla vurgulamıştır.

Eğitim yanında, sosyal ve güncel konulardan da bahseden Ataker, Türk toplumunun ihtiyacı olan ve mutlaka giderilmesi gereken sorunlar üzerinde ayrıntılı şekilde durmuş, kendi fikir ve görüşlerini belirtmiştir.

Kendisini eleştiren gazetelere de yazılarında yer veren Ataker, bu eleştirileri hiçbir zaman kabul etmemiş ve hakkında yazılan her yazıya 'mutlaka cevap vermiştir,

Yaptığımız bu çalışma ile asıl kimliğini ortaya çıkaramadığımız Mehmet Ataker gibi bir şahsiyetin çalışmalarını, fikirlerini bir araya getirmeyi ve İstiklâl gazetesinin toplumun sorunlarını nasıl mercek altına aldığını göstermeyi amaçladık.

f)IVffilIV10NO)I n!31S0"M00 !SVAIS NI,~lnIV.LV LEIWHEN

Mehmet Ataker'in Şahıslara Yönelttiği Eleştiriler

MEHMET ATAKER'İN ELEŞTİRİLERİ

I) Şahıslara. Yönelttiği Eleştiriler:

- 1.1 Avukat Fadıl Niyazi Korkut
- 1.2 Ahmet Faiz Kaymak
- 1.3 Dr. Fazıl Küçük
- 1.4 Avukat Osman Örek

1.1 Avukat Fadd Niyazi Korkut:

28 Kasım 1887'de Lefkoşa'da doğan Fadıl Korkut Bey, ilk ve orta öğreniminden sonra memurluk yaptı. I. Dünya Savaşı bitiminde memurluktan ayrılıp, İstanbul Hukuk Fakültesi'ne kaydını yaptırdı. 1921'de mezun olarak Kıbrıs'a dönüp avukatlığa başladı.(1922). "Yankı" gazetesini yayınladı. 1943'de KATAK'ın (Kıbrıs Adası Türk Azınlık Kurumu) kuruluşuna öncülük edip, ilk genel sekreter oldu ve başkanlığını da yaptı. Evkaf ve Müftülük'ün Kıbrıs Türk toplumuna devri için, Kıbrıs Türk Medeni Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi, şeriatın kaldırılması için savaşım verdi. 28 Ocak 1975'te öldü(ç,

Mehmet Ataker, Avukat Fadıl Korkut'u Milli Part~ istifa etmesi gibi konularda eleştirmektedir. Çünkü, Fadıl Korkut Bey, istifası hakkında hiçbir gazetede hususi bir tebliğ yayınlamamıştır. Mehmet Ataker de, vaktiyle Türk milletine çok tantanalı 19 Mayıslar yaşatan tecrübeli ve becerikli diye t.ş olan bu zatın, Milli Parti başkanlığından sessiz sedasız bir şekilde ayrılmış olmasından dolayı, gönüllerde hiç de hoş bir tesir uyandırmadığını söylüyor. Ayrıca, Fadıl Bey'in başkanlıktan ayrılırken Milli Parti başkanlarının ona karşı birkaç satırla sempatilerini göstermeyişlerini de eleştirip böyle bir davranışı onlara yakıştırmıyor.

Fadıl Korkut hakkındaki diğer bir eleştiri ise; başkanlıktan ayrıldıktan sonra, son. çıkan iki açıklamasının altına attığı imzasının üstüne, " Avukat" unvanı ilave etmiş olmasıdır. Çünkü, Korkut Bey Milli Partideri bir avukat

1 Bener Hakkı HAKERİ, *Kıbrıs Türk Ansiklopedisi*, 1992, c.I, s.116

Qlarak değil, bir başkan olarak ayrılmıştır, Mehmet Ataker' e göre; Fadıl Korkut Bey açıklamalarında " Sabık Başkan " ünvanını kullanmalıydı.

Bütün bunların yanında, Milli Parti başkanının değişmesinde, Milli Parti'de sözleri geçen Balkın Sesi ile Hürsöz gazetelerinin benimsemeyen bir tavır takınarak, yeni başkanın gelişini memnuniyetle karşılamamış olmaları Mehmet Ataker tarafından teessüfle karşılanmaktadır. Çünkü, Fadıl Korkut'u desteklemeyen Halkın Sesi ve Hürsöz gazeteleri, Fadıl Korkut'un Milli Parti'den sessiz sedasız ayrılışını göz ardı ederek, sanki devamlı yanında olmuşlar gibi, gidişine ~~üzülür~~ görürünüşlerdi. Ancak, gelecek olan başkanı karşılamaya dahi gitmeyen Halkın Sesi ve Hürsöz gazeteleri, şimdiden muhalif olacaklarının mesajını vermektedirler.

1.2 Ahniet Faiz Kaymak:

"Kıbrıs Ada'sı Türk Kurumları Birliği'nin dağılmasından sonra, Enosis'e karşı verilen mücadele bir süre dağınık şekilde sürdürüldü. Ancak, her geçen gün artan Enosis faaliyetlerine karşı, dağınık çalışmanın Türk halkını bir sonuca götürmeyeceğini ortaya koyuyordu. Bu amaçla bir araya gelen tüm kurum ve kuruluş~> bir üst örgüt kurma yönünde karar alırlar.

Bu Birlik, "Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu"; adı ile 1949 yılında kurulur ve başkanlığına da Faiz Kaymak getirilir. Bu arada mevcut partiler de, "Kıbrıs Türk Milli Birliği " adı altında birleştirilir." ²

Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu başkanlığına getirilen Faiz Kaymak'ın, Evkaf dairesindeki toplantıda, federasyonu temsilden kaçınmış olduğunu söyleyen M.Ataker, böyle bir kişinin yalnız başına yetkili meclislerde milli davalarımızı savunamayacağını söyleyerek, onu eleştirmektedir.

Mehmet Ataker, federasyonun başına görevlerini yerine getirmek amacıyla geçen Faiz Kaymak'ın, hazırlamış olduğu kanun tasarısını Türk halkına açıklamasını istiyor. Ancak, Faiz Kaymak'ın bu konuda tek bir

² Sabahattin İSMAIL, *100 Soruda Kıbrıs Sorunu*. Lefkoşa 1992, s, 40

açıklama bile yapmaması, Mehmet Ataker'in daha büyük eleştirilerine neden oluyor.

Ataker, Faiz Kaymak'ın ne tür bir iş programı dahilinde çalışacağını halka açıklamaktan kaçındığını ve görevlerini yerine getirmedeğini her yazısında dile getirir. Ona göre,, Faiz Kaymak'm uğraştığı cemaat işlerinde, iyi bir danışmana ve memleketin her bakımından ihtiyaçlarını bilen bir yardımcıya ihtiyacı vardır.

Mehmet Ataker, Faiz Kaymak'ın partililik zihniyetiyle hareket ettiğini ve etmeye devam edeceğini söyleyerek, ondan **iki** şey bekliyor: "Ya, kabahatini itiraf ederek tarafsız bir iş programı hazırlamak suretiyle işe devam etmek veyahut başkanlıktan çekilmek." Mehmet Ataker, ikinci şıkkı kabul etmesini tavsiye ediyor.

Mehmet Ataker'in Faiz Kaymak hakkında yapmış olduğu eleştirilerden bir diğeri ise; Ankara Kültür Demeğiöftt> davetini halktan gizlemiş olması **ve** Ankara'ya sessiz sedasız gitmesidir. Federasyon başkanının resmi olmayan **bir** görüşme için yapmış olduğu yetmiş beş liralık masrafın füzuli olduğunu, bu gibi ziyaretlerin bir hafta içerisinde sıkıştırılması mümkün iken, yirmi güne uzatılmış olmasının yanlış bir davranış olduğunu söylüyor. Çünkü, Faiz Kaymak'ın Ankara'da geçirmiş olduğu yirmi günü, halkın parasıyla geçirdiğini **le** buna rağmen halk için hiçbir faaliyette bulunmayarak, zamanını boş yere harcadığını iddia ediyor.

Mehmet Ataker, Faiz Kaymak'a, başkanlığa seçildiğinde federasyon sandığının ne durumda olduğunu sormuştur. Ancak aradan bir yıldan fazla bir zamanın geçmesine rağmen, sorusuna cevap alamamıştır. Halkın, federasyonun mevcut parasını bilmesinde hiçbir sakıncanın olmaması gerektiğini belirterek, federasyonu protesto etmekte bir mahzur **görmüyor**,

Mehmet Ataker, Ankara'daki Kıbrıs Türk Demeğiödi'nin gelen 4,045 liranın kimin vasıtasıyla ve ne gibi şartlar altında harcanmak istendiği hakkında, Faiz Kaymak'ın halka bir açıklama yapmak zorunda olduğunu yazıyor. Ancak, Faiz Kaymak'ın hiç kimseyi dinlemeyerek ve sırf partisine taraftar kazandırmak amacıyla, Ankara Derneği tarafından toplanmış olan yardım paralarının, adadaki bütün ortaokullarımızın faydalanmasına fırsat vermemeyerek, sadece Baf ile Mağusa'nın yardımına koşması, Ataker tarafından

şiddetle eleştirilmektedir. Federasyon Başkanı'nın bu gibi davranışlar sergilemesiyle halk arasında ikilik yarattığını ve fakir babaların yüreklerini sızlattığını da sözlerine ekliyor.

Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneği'nden gelen yardımın, Kıbrıs Federasyon Başkanlığı adına bir mektupla gönderilmiş olduğunu söyleyen Mehmet Ataker'e göre; para doğrudan doğruya Türk Maarif Sandığı'na yatırılmalı ve böylece, okullarımızda particilik havasının yaratılmasına meydan verilmesi gerekmektedir.

Particiliğin okullarımıza kadar sokulmuş olduğunu iddia eden Ataker, bunun memleket gençliğine büyük zararlar verebileceğine inanıyor. Çünkü, **daha** okul sıralarında; böyle bir parti ayrımcılığın.a şahit olan yeni neslin, federasyon hakkında hiç ./de iyi şeyler düşünmeyeceğini söylüyor. Ayrıca, Kıbrıs'taki ortaokulların hepsinin de maarif yönetimine bağlı olduğunu ve hiçbir zaman Mağusa ile Baf ortaokullarının federasyonun yönetimine girmeyeceklerini de söylemekten geri kalmıyor.

Faiz Kaymak'ın herkesi kör sanarak, kendisini destekleyen organ gazetelerde blöfler savurduğunu ve bundan dolayı da halkı kandırmaya çalıştığını yazan Ataker, halkın; herkese eşit davranan ve gizli hiçbir iş yapmayan bir başkan istediğini belirtir. Ayrıca; federasyoncuların bütün kuvvetlerini kulüplerden aldıklarını ve bundan dolayı da iftihar ettiklerini belirten Ataker, onların bu hareketleriyle siyaset cephemizin ne kadar zayıf olduğunu ilan ettiklerini yazıyor. Çünkü, Ada'daki kulüplerin hiçbirinin siyasi **bir** müessese olarak tanınmış olmadıklarını hatırlatıyor.

Mehmet Ataker son olarak, Faiz Kaymak'ın, başkanlığını yapmış olduğu federasyonun verimsiz olduğunu ve belirli bir programa dayanmadan yaptığı her işi yarım bırakmasını ve particilik zihniyetiyle hareket etmesini eleştiriyor.

Bu konuyla ilgili şu örnekleri vermek mümkün.

Faiz Kaymak'ın Bayraktar meselesinde halka arkasını çevirmesi ve köy köy dolaşarak "Evkaf Dairesi'nde idare bozukluğu vardır." demesi, Türk halkının geleceğinin ne kadar karanlık olduğunu göstermektedir.

Federasyonun ne kadar programsız ve verimsiz bir iş gördüğünü ispat eden bir diğer örnek ise, Afendrika meselesidir. Afendrika meselesi bir

yıldan fazla bir zamandan beridir.. Halkın Sesi gazetesinde yazılıp çizilmiş, ancak böyle olmakla beraber Afendrika meselesinin nasıl bir dava olduğu ve hakiki mahiyetinin ne olduğu anlaşılmadan, herkesin gözleri önünde sönüp gitmiştir.

Afendrika bir çiftlik'tir. " Karpaz'da, Hala Sultan Tekkesi'ne ait Mülhaka (Gayr-ı Meşruta) vakfi olan 12,086 dönümlük Afendrika Çiftliği, Evkaf yönetiminin ihmali yüzünden bir kısmı, o bölge ahalisi Rumlar tarafından ele geçirilerek, bir kısmı da zamanaşımı gerekçesiyle.. elden çıkmıştır. " ³

Yukarıda ayrıntılı olarak belirtmiş olduğumuz bütün bu eleştirilerin sonunda M.Ataker, Faiz Kaymak'ın diplomat bir kişi ise; federasyonu hemen dağıtmasını ve yerine siyaset bir parti kurmaya çalışmasını tavsiye ediyor. Ayrıca, Faiz Kaymak'ın organ gazetelerden **Halkın Sesi** ve **Hürsöz'ün** aşırı alkışlarına inanmaması gerektiğini, çünkü karşı cephede "İstiklâl" in tarafsız olduğunu, daima gerçekleri söylediğini ve söylemeye devam edeceğini sözlerine ekliyor.

1.3 Dr. Fazıl Küçük:

Dr. Fazıl Küçük << 1906'da Letkoşa'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kıbrıs'ta tamamladı. Yüksek öğrenimini Lozan Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yaptı. Kıbrıs'a dönünce açtığı özel klinikte hasta kabulüne başladı. Politik makalelerini çeşitli gazetelerde yayımladı. 14.3.1942'de **Halkın Sesi** gazetesini, daha sonra Halkın Sesi Basımevi'ni kurdu. Hem kliniğini, hem gazete bürosunu, hem de ikametgahını aynı çatı altında topladı. Bu düzeni 1984'te vefatına kadar bozmadı. Fuat Veziroğlu'nun dediğine Dr. Küçük, yalnız ulusal davanın lideri değildi; aynı zamanda gazeteciliğin ve gazetecilerin piriydi. 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla Cumhurbaşkanı Muavini seçildi. 1963 Olayları'ndan sonraki düzenimizde

³ Ahmet C.GAZİOĞLU, *Kıbrıs Tarihi*, İngiliz Dönemi (1878-1960), Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi (CYREP), Lefkoşa. Eylül 1997, s. 104

1973'e dek toplumumuzdaki siyast başkanlığına devam etti. 15 Ocak 1984'te Lefkoşa'da öldü. "4

Hakkında kısaca bilgi vermiş olduğumuz Dr. Fazıl Küçük'ün Mehmet Ataker İstiklâl gazetesinde, Bayraktar meselesini halledememesinden dolayı eleştirmektedir.

Mehmet Ataker, Bayraktar isminin Rumlar tarafından " Elefterios Venizelos" şeklinde değiştirildiğini ancak, Dr. Küçük'ün bu meseleyi düzeltmek gibi bir girişimde bulunmamış olmasından doğan üzüntüsünün artmış olduğunu söylüyor. Bundan dolayı da Dr. Küçük'ün, Lefkoşa'da belediye üyeliğine adaylığını koymasının, genel menfaatlere tamamiyle aykırı bir hareket olacağını düşünüyor.

Mehmet Ataker'e göre, Bayraktar meselesinde menfaatlerimizi koruyamamış olan Halkın Sesi sahibi Fazıl Küçük, halkın üzüntülerini ancak iki şekilde giderebilir. Ya belediye üyeliğinden hemen uzaklaşacak, ya da Bayraktar meselesini halkın isteklerine uygun bir şekilde halledecek.

Yukarıda ismi geçen Bayraktar, aslında Bayraktar Meydanı'dır.

„Ksbtıs'm fethi esnasında başkent Lefkoşa'mn alınması, surların aşılmasına bağlıydı. Bu nedenle Lefkoşa'yı çevreleyen surlar önünde ve özellikle bu sur çemberinin Doğu ve Güney bölümlerinde çok çetin savaşlar oldu. Sonuçta 9 Eylül 1570 Cuma günü surlara tırmanan Türk askerlerinin bayraktarı, Kostanza Burcu'na elindeki sancağı dikmeyi başardı. Fakat aynı anda düşman tarafından, bayrağı diktiği yerde şehit edildi,

Kostanza Burcu'nda şehit düşen Bayraktar, şehit düştüğü yere gömüldü. Daha sonraları ise, aynı yerde, onun mezarını içine alacak şekilde, 1754 yılında Vali Hasan. Sadık Ağa tarafından bir türbe ve cami inşa edildi ve adına da Bayraktar Camişi denildi..P.Si

Türk tarihi açısından bir sembol haline gelmiş olan ' Bayraktar ' isminin, Elefterios Venizelos şeklinde değiştirilmesi Mehmet Ataker'in üzerinde durmuş olduğu konulardan bir tanesidir. Ataker'in bu konu üzerinde ısrarla durmasının nedenini şöyle açıklayabiliriz:

⁴ Bener Hakkı HAKERİ, *Kıbrıs Türk Ansiklopedisi*.. 1992, c.I, s.118

⁵ Ahmet C. GAZİOOLU, *Kıbrıs Türk Tarihi; Türlü Dönemi (1570-1878)*, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi (CYREP), Lefkoşa, Ocak 1995, s.145

Girit'e bir tümen asker çıkaran Yunanistan'a karşı Osmanlı devleti savaş ilan eder. Osmanlı ordusu Atina topraklarına girmek üzereyken araya giren büyük devletler Girit'i korumak amacıyla, Osmanlı ordusunun savaşa girmesini önlerler. Girit'i koruma altına alan devletler, Yunan Prensi Georgios'u yönetici olarak atarlar. 1905'te Elefterios Venizelos Girit Adası'nda ayaklanma başlatır. Ada Valisi Prens Yorgi adadan uzaklaştırılır. 1908'de - ise, Girit Meclis'i Yunanistan'a bağlanmak için bir karar alır. 1913'te Londra ve Brüksel Antlaşmaları ile Girit Yunanistan'a bağlanır.

İşte, Kıbrıs'ın Türkler tarafından fethini hatırlatan **'Bayraktar Meydanı'** isminin, Girit tarihini hatırlatan bir isimle değiştirilmesine Mehmet Ataker gibi, Türk milleti de büyük tepki göstermiştir ve bu durumun düzelmesi için de yetkili kişilerin ellerinden geleni yapmalarını istemektedirler.

1.4 Avukat Osman Örek:

25 Aralık 1926 ve 23 Mart 1999 yılları arasında yaşamış olan **Osman** örek, 1960-63 yılları arasında Savunma Bakanı olarak çalışmıştır. **Daha** sonra ise, Meclis Başkanı ve Başbakan olarak görev yapmıştır.

Hayatı boyunca, gerçekten iyi mevkilerde yer almış olan Osman Örek, maalesef Mehmet Ataker'in eleştiri oklarından kurtulamamıştır.

Mehmet Ataker, Milli Parti sekreteri olarak, organ gazetelerde ilk tebliğini yayınlamış olan Av. Osman Örek'in, gelecek için ümit vaadeden konular üzerinde durmadığını söylüyor. Çünkü, Osman Örek'in temas ettiği konular üzerinde eski sekreterlerin de çok durduğunu ve artık yeniliklere halk olarak susamış olduklarını belirtmektedir.

Mehmet Ataker'e göre, **Osman** örek siyasal bir partinin sekreterliğini yapıyorsa, o zaman siyasal bir ,ağız kullanarak, karşısına çıkması muhtemel olan zorlukları nasıl aşacağını belirten projelerini, halka açık bir şekilde anlatmalıdır.

Sonuç olarak, Osman Örek'e omuzlarına almış olduğu mesuliyetleri başarabilmesi için, her şeyden önce avutucu sözlerden vazgeçip, makul bir iş programı hazırlamasını tavsiye ediyor.

Mehmet Ataker'in Kurumlara Yönelttiği Eleştiriler

II) Kunımlara Yönelttiği. Eleştiriler:

2.1 Milli Partiy'e Yöneltilen Eleştiriler

2.2 Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneğine Yöneltilen Eleştiriler

2.3 Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliğine Yöneltilen Eleştiriler

2.1 Milli Partiye Yöneltilen Eleştiriler:

" 1940 yılında Belediye seçimlerine katılan Milli Cephe'nin önderlerinden Necati Özkan ve Fadıl Korkut bir grup, Dr. Küçük ve Necmi Avkıran da bir başka grup. olarak seçime katılmışlardı.

Bu gruplar 1942 yılında bölünmeye son vermek için Av. Fadıl Korkut başkanlığında birleştiler. Böylece KATAK (Kıbrıs Adası Türk Azınlığı Kurumu) kurulmuş oldu.

Kendine;• politik hedefler seçen KATAK'ın amacı şöyle özetleniyordu:

" Kıbrıs Türk Azınlığının haklarını aramak, ilmi, iktisadi ve< sınai seviyelerini yükseltmek ve umumiyetle Kıbrıs Türkleri'nin menfaatlerini temine çalışmaktadır ... " ⁶

Yukarıda hakkında kısaca bilgi verdiğimiz KATAK'ın çok parlak günler yaşadıkten sonra, zayıflamaya başladığını söyleyen Mehmet Ataker, yerini Milli Parti'ye terk ettiğini ve tarihi adım bir anda feda ederek sönüp gittiğini söylüyor.

~ 23 Nisan 1944 yılında Dr. Küçük'ün evinde yapılan bir toplantı ile kurulan Milli Partisi'nin asıl adı Kıbrıs Milli Türk Halk Partisi'dir.

25 Nisan 1944 tarihli Halkın Sesi gazetesine göre, 23 Nisan'da kendi evinde toplanan kuruculara bir konuşma yapan Or. Küçük~ partinin amacım şöyle açıklamıştı:

" Bizim, yani bugünkü temelleri atılan partinin tek bir gaye ve tek bir hedefi vardır ki, o da kanuni ve meşru yollardan yürüyerek cemaatımız için salıflı ve refah çarelerini aramaktır."

Bir süre sonra parti adım 'KIBRIS TÜRK TÜR' şeklinde değiştirir. " ⁷

⁶ Sabahattin İSMAİL, *100 Soruda Kıbrıs Sorunu*; Lefkoşa, 1992ts;,,34

⁷ a.g.e, s.36

Parti başkanlarının sadece kitap malumatıyla hareket ettiklerini yazan Mehmet Ataker'e göre; yaratıcı fikirlere sahip olmayan başkanlar; ne kadar iyi niyetle çalışırsa çalışsınlar, korkak adımlar ile hareket ettikleri için, **hiçbir zaman** hedeflerine ulaşamayacaklardır. Ayrıca, en olgun oldukları iddia edilen parti ve kurumların barınabilecek birer çatıları bile olmadığını ve mevcut olan kurumların idarecilerinin, eskiden beri neyse, şimdi de aynı noktada saymaya devam ettiklerini söyleyerek, bu durumun değişmesi gerektiğine inanmaktadır.

Milli Partioio> yeni idarecilerinin iş programlarını4 halktan gizlemiş olduklarıQJ.. eleştiren Ataker, eski idarecilerin belirli bir iş programında çalışmadıklarını, onların yerine geçenlerin de aynı izde devam ettiklerini söylüyor. Ayrıca, diğer gazetelerin bu durum karşısında tek bir kelime bile yazmadıkları~ ü~rinde duran Ataker, onların, hala daha partililik zihniyetiyle hareket e~klerini söylüyor.

Milli Partiyec; yapılan bir diğer eleştiri ise; Balkın Sesi ve Hürsöz gaz~elerinde yayınlanan, Milli Parti başkanlığından Türkiye'ye çekilen iki telgraf hakkında Kıbrıs hükümeti ile İngiltere başvekilinin haberdar edilmemeleridir. Telgrafta bahsedilen konu; sayın Adnan Menderes ile Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü'nün İngiltere seyahatleri ve Kıbrıs Türkleri'nin istikbâldeki durumları ile ilgiliydi.

Mehmet Ataker, Milli Partitü~ yaptığı bu davranışı, siyasi bir beceriksizlik olarak nitelendiriyor. " Çünkü, madem ki, Türk İngiliz dostluğu / ışığı altında bir yardım istenmiştir, müracaatın her iki tarafa yapılması siyasi prensiplerin zaruri kıldığı bir politika meselesidir. „s

KATAK'tan sonra, siyast alanda rol alan Milli Partinin/< ne iktisadi sahada, ne de siyai davalarda önemli başarılar sağlayamayarak, Ada'daki varlığımızı sawnamadıkları iddia eden Ataker, halkın desteğiyle başa geçmelerine rağmen, halkın menfaati için hiçbir şey elde edemeden siyaset sahnesinden çekilip gittiklerini yazıyor.

⁸ Mehmet ATAHER, "Siyasi Bir Başarısızlık", *istiklal*, 5 Temmuz 1952, s.1

2.2 Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneğine/ Yöneltilen Eleştiriler:

>«Ada'daki Rumların, Ortodoks Kilisesi'nin de kışkırtmaları sonucu yıllardır birlikte yaşadıkları Türkleri ortadan kaldırarak Ada'yı Yunanistan'a bağlama çalışmalarına hız vermeleri ve Türklere ikinci sınıf yurttaş gibi davranmaları, Kıbrıslı Türk gençlerinin Anavatan bildikleri Türkiye'ye göç etmelerine neden oluyordu.

Türkiye'ye gelen gençler ülkelerine olan bağlarını sürdürmekte kararlı idiler. Bu nedenle kendi aralarında toplanarak Adıfda yaşananları Anadolu **insanına** anlatabilmek için 16. Aralık "1946 gü.nünde İstanbul'da Kıbrıs Okulları'ndan Yetişenler Deineği'ni kurdular.

Daha sonra 16 Aralık 1950 tarihinde aralarında kuruculardan bir üye de bulunan Yönetim Kumlu'nun altı üyesi taratından, usulüne göre değiştirilen isimden sonra "Kıbrıs Türk Kültür ve yardım Derneği" adını alan Demek, 6 Temmuz 1954 gününde Ankara'da kurulu Kıbrıs Türk Kültür Derneğine. katılarak bu derneğin bir şubesi haline gelerek/ tüzel kişiliğini kaybetmiştir.

Ankara'da yüksek öğrenim görmekte olan Kıbrıslı gençler de, 11 Aralık 1948 tarihli bir yazı ile Ankara Valiliğine başvurmuşlar ve bu başvuru 15 Aralık 1948 gününde -kabul edilmiş. Böylece Kıbrıs Türk Kültür Derneği kurulmuştur. Kıbrıs Türk Kültür Derneğinin bugün İstanbul, İzmir, Mersin ve Antalya'da şubeleri bulunmaktadır.

Demek, yüksek öğrenim için Türkiye'ye gelen Kıbrıslı gençlere burslar vermiştir. Bugün de bu işlerine devam etmektedir.

EOKA terörüne karşı Kıbrıs'ta dağınık şekilde yürütülen direniş hareketlerinin tek bir çatı altında toplanması ve organize bir mücadelenin yürütülmesi amacıyla, Türk Subayları önderliğinde kurulan Türk Mukavemet Teşkilatı'nın çalışmalarını rahatlıkla yürütebilmesi için, yurt olarak kullanılan iki katlı bina TMT'nin kullanımına verilmiştir.

Bu hizmetlerle yetinmeyen Dernek yöneticileri, Ada'ya silah ve malzeme gönderilmesi çalışmalarında kullanılmak üzere aldığı Elmas gemisini

de TMT'nin hizmetine sunmuşlardır. Yine Kıbrıslı gençlerin yurtlarını savunmak için eğitilmelerine de unutulmaz katkılar sağlamışlardır. " ⁹

Mehmet Ataker, Ankara Kıbrıs Türk Kültür Derneğinin Kıbrıs'taki siyast olayların iç yüzünü öğrenme konusundaki imkinlarından mahrum olduğu için> derneğin siyasetini hatalı bulup beğenmiyor ve bundan dolayı da, Kıbrıs Türkleri'ne yardımcı olabileceğine kesinlikle inanmıyor.

Mehmet Ataker'e göre; demek liderleri, şahsi kaprislerinin tesiri altında kalmışlar ve Kıbrıs Türkleri arasında ayırımcılık yapmışlardır. Şöyle ki; Federasyonculara iltifat edildiği ~Ide, geriye kalanlara kırıcı sözler sarf edilmekte ve onlar milliyetsiz olarak gösterilmektedir.

Halbuki olayların böyle olmadığını söyleyen Ataker, herkesin elinden geldiğince bu vatana hizmet etmek amacıyla olduğunu belirtiyor.

Bu önemli noktaları ayırt etmekten uzak olan Ankara .Demeği(in vatansever üyelerinih, Kıbrıs'taki Federasyona bağlanmamış olanlara düşman gözüyle baktıklarını ve haklarında kaba sözler söylediklerini belirten Ataker'in, bu olay karşısında ne kadar üzgün olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Derneğin eleştirildiği bir diğer nokta ise; gerek Türkiye ve gerekse Kıbrıs hükümetini doğrudan doğruya ilgilendiren meselelerde, düşünüp taşınmadan kendisini adeta bir otorite sahibi göstermeye çalışmasıdır. Derneğin Ada'da, kendini bir otorite olarak göstermekte başarılı olduğunu söyleyen Ataker, Kıbrıs Federasyonu'nun Ankara Kültür Deme~ hegemonyasını kabul ederek, halle için faydalı hiçbir iş yapmadığını söylüyor.

Bu konuyla ilgili şu örneği vennek mümkün. " Sömürg~ler Nazın **hesabına** adamızı ziyaret eden Sayın Chinn, Kıbrıs'taki kimsesiz çocuklar **hakkında** bütün kazalardaki yabancı teşekküllerin liderleriyle temaslarda bulunduğu halde, federasyoncuların bundan haber alamamış olması, federasyonun verimsiz bir siyaset peşinde olduğunun „ en büyük kanıtıdır.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki, Mehmet Ataker, federasyonun idari imtiyazlarının Ankara Kültür Derneği'ne teslim edilmemesi gerektiğine inanıyor.

⁹ "Kıbrıs Türk Kültür Derneği" hakkında tırnak içinde verilen bilgiler, Ankara'daki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Elçiliği'nde görevli sayın Ahmet Göksan tarafından alınmıştır.

2.3 Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliğine Yöneltilen Eleştiriler:

Mehmet Ataker'in, Çiftçiler Birliği hakkındaki eleştirilerine geçmeden önce, Birlik hakkında kısaca bilgi verelim.

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği, 1 Mayıs 1943 yılında kurulmuş ve ilk başkanlığına Behçet Mirat getirilmişti. Çiftçiler Birliğini 7/2/1998 yılında dokuz oyla başkanlığına geçen Alican Kabakçı hâlen görevini sürdürmektedir. Birliğin amacı ise, " Tarımda yeniliklere açık, ileri görüşlü çiftçiler tarafından kendi kendine yardım ya da karşılıklı yardım ilkeleri kullanılarak, K.K.T.C tarım sektöründe mesleki bilgi ve görünüm artırılarak yaygınlaştırılması ve böylece tarım sektöründe teknik, ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlamaktadır. "¹⁰

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği'nin üç kişilik bir heyetin beklenmedik bir mevsimde geziye çıkmasını, Mehmet Ataker şaşkınlıkla karşılar. Çünkü, bu 'gezi sonucunda' çıkan notlar eski gezilerin notlarından farksız olarak yayınlanmıştı ve hiçbir çiftçiye fayda sağlayamayacak durumdaydı.

Mehmet Ataker'e göre; Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği, köy gezilerine çıkmadan önce, her kaza merkezinde bir yazıhane açarak esaslı bir teşkilata başlamalıdır. Eğer programlı ve sistemli çalışmadan iş yapmaya kalkılırsa ve çiftçiliğe siyaset de karıştırılırsa Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği yeni nesle rehberlik edebilecek bir eser bırakamayacaktır.

Mehmet Ataker, siyasetin çiftçiliğe de karıştığına inanıyor ve sözlerine şu cümlelerle son veriyor. ~, Çiftçiliğe partililik de karıştırılmaktadır. Öyle olmasaydı, bugüne kadar kaza merkezlerinde birer yazıhane açabilmek herhalde mümkün olabilecekti. "

¹⁰ Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği, 31. Dönem Faaliyet ve Mali Raporu, Lefkoşa, Eylül 2001, s.14

Gazetelere Yöneltilen Eleştiriler

tm) Gazetelere Yönelttiği Eleştiriler:

Bazı organ gazetelerin,¹¹ istiklal'e karşı cephe alarak yazı hürriyetine /karışmaları ve Federasyona bağlı bazı yazarların da, meslekleri dışında ?çıkarak, en temiz şahsiyetleri hedef tutmaları ve sağa sola saldırmaları Mehmet Ataker tarafından eleştirilmektedir.

Mehmet Ataker'e göre, organ gazeteler gereksiz övgülerle parti idarecilerini adeta yanlış yola sevk etmektedir. Çünkü, organ gazeteler particiliği ön planda tuttukları için, yazılarını da ona göre yazmaktadırlar.

Oysa İstiklal gazetesinin, organ gazetelerden farklı olduğunu, her şeyin İç yüzünü gözler önüne serdiğini ve her zaman için doğruyu söyleyen bir .yayın organı olduğunu söylüyor.

Federasyona bağlı bazı yazarların ise, arkalarına Ankara Kültür Derneği;• de alarak, memleketteki iş adamlarına karşı mücadele cephesi kurmaya çalışmalarının yanlış olduğunu belirten Ataker, gazetelerde yazdan)((Okullarımızı satanların, yüzleri kızarmayan menfaat düşkünleri.;, oldukları ;>gibi sözlere de çok kızıyor. Bu kişilerin Ada'da imtiyazlı bir sınıf yaratmaya çalıştıklarını ve en keskin silahlarının da ' küfür ' olduğunu söylüyor. Ayrıca, gazetelerde iş başındaki kişileri daima kötülemeyi amaçlayan yazılar yazarak, herkesin bu yazılardan rahatsız olmasına neden olan Halkın Sesi ?gazetesi yazarlarına da seslenen Mehmet Ataker, onlara bu nedenlerden dolayı kızıyor.

Mehmet Ataker bir yazısında da bağımsız olduğuna lıandığı Hürsöz /gazetesini' eleştirmektedir. Ona göre, Hürsöz gazetesi bazı yazılarını .ve fikirlerini beğenip övdüğü halde, bir baş yazısında. ' Mehmet Ataker ' isminin takma bir isim olduğunu iddia etmiş¹² ve k<>nu dışına çıkarak 4~045 lira yardımdan bütün ortaokullarımızın fay<.falanmalarının doğru <>lmayacağını yazmıştır.

Hürsöz'ün 4,045 lira gibi mühim bir yardımın sadece iki ortaokula verilmesini ve diğer okulların faydalanmasına fırsat verilmemesi gibi düşüncelerini eleştirerek, Hürsöz gazetesinin bütün baş makalelerinin altına

¹¹ Organ gazeteler ifadesiyle Hürsöz ve Halkın Sesi kastedilmektedir

¹² Yapmış olduğum araştırmalar sonucunda, Mehmet Ataker isminin takma bir isim olup f?olmadığı kesin olarak bulunamamıştır.

‘ Hürsöz ’ yazdığını söyleyip, yazılarının gerçek sahiplerinin kimler olduklarını soruyor.

Son olarak Mehmet Ataker, kimsenin hatırı için yazı yazmadığını, memleket konularında şahısların yalnız faaliyetleri üzerinde durduğunu ve meçhullere hitap ederken, şahıslarla ilgilenmekten daima kaçındığını altını çizerek söylüyor.

Mehmet Ataker'in Müftü Adayları Hakkındaki Görüşleri

IV) Mehmet Ataker'in Müftü Adayları Hakkında Görüşleri:

Kıbrıs'ta Müftü makamına getirilecek olan kişinin, her ne kadar halkın vereceği oylarla belirlenecek olsa da, tespit edilen esaslara uygun olarak hareket etmesinin bir mecburiyet olduğunu söyleyen Ataker; Müftülüğe aday olacak şahsın, bir parti ya da herhangi bir federasyon tarafından desteklenmesinin olumlu bir netice verebileceğine inanmıyor. Çünkü, herhangi bir Müftü adayı kendisinden istenilen sıfatlara sahip olup olmadığını, her şeyden önce bizzat ispat etmeye mecburdur. Bu sıfatların başında, Müftü adayının Türk vatandaşı olması ve Müftülüğe yakışır bir şekilde din bilgisine sahip olması gerekmektedir. Bunun yanında öz geçmişi temiz, halle tarafından sevilen, herhangi siyasi bir partiye kayıtlı olmayan ve her kesime eşit şekilde hitap eden bir kişi olmalıdır.

Mehmet Ataker, bir Müftü adayının herhangi bir medrese şeyhinden hususi ders alarak elde ettiği resmi olmayan belgeleri, sırf Müftü olabilmek için; resmi bir diploma olarak kabul etmemesi gerektiğini söylüyor. Aksi takdirde, buradaki tekkelerimizde, her birkaç senede bir Müftü adayı yetiştirebilmek kolay bir iş olacaktı. Ayrıca, yeni kabul edilen kanun gereğince, Müftü seçiminin ve adayların Müftülüğe yaraşır bir şekilde olmaları için, doğrudan hükümetin kontrolü altında yapılacağı bilgisini de veriyor.

Ataker, Müftülük makamına gelecek kişinin, bir yabancı dil bilmesinin ve özellikle de, milletlerarası bir yabancı dil bilmesinin, herkes tarafından beklendiğini söylüyor. Ancak, Hürsöz gazetesinin iddia ettiği gibi, yeni Müftü'nün mutlaka "Rumca" bilmesi gerektiğinin, pek gülünç bir talep olduğunu söylüyor. Çünkü, Rumca diplomatik bir lisan değildir.

Müftü meselesinde, federasyonu da eleştiren Ataker, federasyonun pü-ensipleri dışına çıkarak, Kıbrıs hükümetine karşı siyasi malîyet taşıyan bir rol oynamaya kalkışmasının, kesinlikle yanlış bir davranış olduğunu söylüyor. Bunun yanında Kıbrıs hükümetinin, federasyonun isteklerinin zıddına, Türkiye'den Müftü namzetleri kabul etmiş olmasını da takdirle karşılıyor.

Federasyonun siyasi beceriksizliği yüzünden, sırf Müftü seçimini zorlaştırmak amacıyla yapmış olduğu propagandaların, hiç kimseyi memnun

edebilecek bir mahiyet taşımadığını da söylüyor. Eğer, Müftü seçimi, federasyonun arzu ettiği şekilde yapılacak olursa, tekellilik zihniyetinin hakim olacağından da kesinlikle emindir.

Mehmet Ataker, Müftü adaylarından olan Mehmet Dana Efendi yazılarında eleştirmektedir, Ataker'in bu eleştirilerine geçmeden önce, Dana Efendi'nin kısaca hayatından söz edelim.

" Mehmet Dana Efendi, 1895 yılında İsf. kasabasında doğdu. Baf Medresesi. müderrislerinden Hacı Hafiz Ali Faik Efendi'nin oğludur.

Dana Efendi, daha çocukluk yaşlarından itibaren kendini medrese **içerisinde bulmuş** ve genç yaşta Müderris (Profesör } olmuştur; Eğitimi Din l;ğırlıklı olmasına rağmen, kendisi müsbet ilimler ve lisan konularında aşırı öğrenme arzusu göstererek Sosyoloji, Felsefe, mantık ile ilgili çok sayıda kitap, mecmua ve araştırma yazıları okumuş, bu alanlardaki bilgi ve görgüsünü artırarak kendi kendisini yetiştirmeyi başarmıştır. Onun zamanında İngiliz olan Baf Komiseri ile sıf iyi İngilizce öğrenmek için, yakın dostluk kurmuştur. İngiliz Komiser, kısa zaman içerisinde inanılmaz derecede pratik ve teorik. İngilizce öğrenen Dana Efendi'den daima hayranlıkla bahsetmiştir. İngilizce'den başka Arapça, Farsça ve Rumca'yı da çok iyi biliyordu.

Mehmet Dana Efendi, gerek basındaki yazıları, gerekse siyasal **yaşamdaki** etkinlikleri ile dikkati çekmiştir. Kıbrıs Adası Türk Azınlığı Kurumu'nun Baf şubesi 2 Mayıs 1943'de oluşturulduğu zaman, Mehmet Dana İdare Heyeti'nde katip olarak görev alır. Söz gazetesine gönderdiği **yazılarında**, KATAK'a destek verir. 30 Aralık 1953 tarihinde Kıbrıs Müftülüğüne getirilir. 1929 yılından beri kaldırılan Müftülük makamı için yapılan bu ilk ve son Müftü seçiminde, Necati Özkatıllı adayı. Urfalı Mahmut Kamil Toker'in adaylığını geri çekmesi, öteki aday Ahmet Fehim J:öpukçu'nun da adaylık için gerekli vasıfta olmaması tizerine, Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu'nun adayı olarak Dana Efendi Kıbrıs Müftülüğüne seçilir.

1960 yılında İngiliz Sömürge Yönetimi'nin sona ermesi ve Kıbrıs C-umhuriyeti'nin kurulmasıyla başlayan yeni dönemde de, Mehmet Dana Efendi, Kıbrıs Müftüsü olarak toplumsal görevini yürütmeyi sürdürmüştü.

1 Eylül 1971 tarihinde emekliye ayrılan Mehmet Dana Efendi, altı ay süren
pir kalp yetersizliğinden sonra, 6 Ağustos 1972 tarihinde yaşama gözlerini
yumdu.”¹³

Mehmet Ataker, Kıbrıs Müftülük makamı adaylarından birisi olan Dana
Efendi'nin, Evkaf dairesinin mali durumunu değerlendirebilecek bir güçte
olmadığını söylüyor, Dana Efendi'nin yıllardır Evkaf idaresi ile
ilgilendiğini yazan Mehmet Ataker; " Her yıl hesapları yayınlanan Evkaf
da,iresi, bu ana kadar Dana Efendi tarafından en küçük bir tenkide bile
maruz bırakılmamıştır.” J diyerek eleştiriyor.

Mehmet Ataker'in eleştirmiş olduğu bir diğer nokta ise; Dana
Efendi'nin Müftülük için bütün ümitlerini federasyona bağlamış olması ve
Kıbrıs halkının ikiye ayrılmasına neden olmasıdır. Hem ilmi hem de dinî
m-sleği ile ilgili olmayan bir parti siyasetine bağlanmış bulunan Dana
Efendi'nin, halk tarafından nefretle karşılandığını ve bütün sempatisini
kaybettiğini belirtiyor. Ayrıca, Dana Efendi'nin sakat bir siyasetin yolcusu
olduğunu da sözlerine ekliyor.

Mehmet Ataker, federasyonun da parmağının olduğuna inandığı Dana
Efendi'nin Müftülüğe seçilmesinde, seçimi kazanmasını sağlamak amacıyla,
Larnaka'da kahvehaneleri dolaşarak halktan geliş güzel imza toplandığını
iddia ediyor.

Federasyonun bu gibi girişimlerde bulunmasının hiçbir fayda
sağlamayacağını, ancak halkın aldatılmaya çalışılmasının da inkâr
edilemeyecek bir davranış olduğunu yazıyor. Bununla beraber federasyoncular,
izlemiş oldukları bu siyasetle ne kadar gerici olduklarını ilân etmiş
bulunuyorlar.

Genç kuşakların yeniliğe ne kadar susamış olduğunu da hatırlatan
Mehmet Ataker, Müftü sandalyesine gelecek olan şahsın meziyetleri arasında,
‘ Soyadı ’ alması gerektiğini de söyleyerek Kenializine bağlılığını göstennesini
istiyor.

¹³ ~et AN, Kıbrıs 'ın Yetiştirdiği Değerler (1182 - 1899), Akçağ Yayınları, • Ankara 2002,
~m-m

Daha önce belirtmiş olduğumuz gibi, Kıbrıs hükümeti federasyonun isteklerinin tersine, Türkiye'den Müftü adayları kabul etmişti. Bunlardan, Mahmut Kâmil Toker'den, Mehmet Ataker övgüyle söz etmektedir.

Sayın Mahmut Kâmil Toker'in Kıbrıs Müftülüğüne aday olduğunu ve 15 Temmuz 1953 tarihinde yayınlamış olduğu ilk beyannamesini büyük bir gurur ve heyecanla okuduklarım belirten Ataker, henüz, Kıbrıs adasına ayak basmadan, Anavatan'dan göndermiş olduğu ilk mesajıyla Kıbrıs Türkleri'nin gönüllerini fethettiğini yazıyor. Mahmut Kâmil Toker'in parti entrikalarına alet olmayarak, herkesin Müftü'sü olacağı; görevini en iyi şekilde yerine getirip Türk toplumuna faydalı olacağım daha ilk beyannamesinde belirtmiş olduğunu yazan Ataker, sayın Toker'e yürekten inanmaktadır.

Yeni Müftü adayının •:«Anavatanla Kıbrıs arasındaki maddi. Ve manevî bağların yeniden kuvvetlendirilmesine katkıda bulunacağı " açıklamasıyla da, onun kısa sürede memleketin menfaatine yapacağı değişikliklerle, yenilikçi bir kişi olduğunu söyleyerek, Müftülük sandalyesine oturacağı günü sabırsızlıkla beklemektedir. Ayrıca, Toker'in din işlerinde olduğu kadar, bet konuda yüksek bir bilgiye sahip olduğunu söyleyerek, adeta onu yüceltmektedir.

Mahmut Kâmil Toker'in Türkiye'den göndermiş olduğu ilk beyannamesinin içeriği hakkında Ergin Birinci'nin, "M: Necati Özkan" adlı dikkatli çalışmasında şu bilgiler var:

~ Necati Özkan ve arkadaşlarına göre bu beyannamede; milliyetçilik, ilme bîlgülük, Türkçülük, ulu İslam dinine hizmet aşkı, lâiklik ve Atatürkçülük toplu bir halde ifadesini bulmuş bulunmaktaydı. Mahmut Kâmil Toker, Kemalizmin en esaslı prensiplerinden olan laikliğe sadık kalacağım, dini siyasete alet etmeyeceğini belirtmektedir. Toker'in bu konudaki sözleri şöyledir: «Din ilmi derin bir ilimdir. Benim vazifem daha fazla maneviyatla alâkadardır. Bu böyle olmakla birlikte maddiyatla maneviyatı birleştirerek Türk cemaatının diğer unsurlar gibi kalkınmasına hizmet etmek de, bir din reisinin uhdesine düşen en önemli vazifelerden biri olsa gerekir. »

Beyannamede kendisinden de bahseden Toker, şunları söylemektedir: <Öteden beri İstanbul'da Ulumu İslâmiye ile meşgul olmuş bir adamım.

Yüzlerce talebe yetiştirdim, binlerce dinleyicime İstanbul camilerinde hitap etmek, onları irşad etmek bahtiyarlığına nail oldum. '

Mahmut Kâmil Toker, Kıbrıs Müftülüğü için adaylığı koymaktaki maksadım. şöyle açıklamaktadır:

" Ömrümün sonunda, bir müddet için de sizlere hizmet etmek arzusundayım. "

Toker'in ilk beyannamesi şu şekilde son bulmaktadır: " Her şeyden evvel Müslüman olmak sıfatıyla daima Kır'an-ı Kerim'de okuduğumuz şu ayet-i kerimeye nazar-ı dikkatinizi çekeceğim: Muhkem olan bu ayet-i kerime her Müslüman'ı Allah'ın emirlerine, doğruluğa, fazilete ve umuma ait işlerinde tefrika çıkarmamaya ve bir tek noktada toplanmalarını emretmektedir. İnşallah Kıbrıs'a geldiğimde siz Kıbrıslı kardeşlerime Kıbrıs camii şeriflerinde tafsilatlı izaha çalışacağım. " ¹⁴

Kıbrıs Türk halkının prensip sahibi bir Müftü istediğini belirten Mehmet Ataker, seçilecek kişinin, bir kimsenin veya herhangi bir partinin t-siri altına girerek, bir yayın aracı gibi çalışmasını temenni etmediklerini söylüyor. Çünkü, Müftülük makamının İngiliz idaresinde bulunan Kıbrıs Türk halkının en büyük ve en kuvvetli destekçisidir.

Mehmet Ataker'e göre, böyle değerli ve kabiliyetli bir kişinin, Müftülük makamına rakipsiz olarak getirilmesi gerekmektedir. Ona göre Kıbrıs Türkleri, sayın Toker'in rehberliğiyle sosyal sahalarda kuybetmiş olduklarını en kısa zamanda yeniden bulacaktır.

¹⁴ Ergin M. BİRİNCİ, *M Necati Özkan (1899-1970)*, II Cilt, Necati Özkan Vakfı Yayınları, Temmuz 1998, s.229 - 231

Mehmet Ataker'in Değerlendirmesiyle İlhak Meselesi

V) Mehmet Ataker'in Değerlendirmesiyle. İlhak Meselesi:

Mehmet Ataker Rumların, özellikle de <Kıbrıs Başdespotu Makarios'un **ilhak** lehindeki propagandalarını ve Amerika'ya giderek konuyla ilgili /yankılar uyandırmaya çalışmasını eleştirmektedir.

İlhak davası lehine sempati kazanmak amacıyla <Kıbrıs Başdespotu **Makarios'un** Amerika'ya gittiğini söyleyen Mehmet Ataker, onun bu **konuda** başarılı olabileceğinden Rum gazetelerinin bile ümitli olmadığını **söylüyor**. Bununla beraber, Rum gazetelerine göre, ilhak meselesi Birleşmiş **Milletler** Konseyi'ne sunulamayacaktır. Çünkü, ilhak meselesi ile ilgili Yunan **hükümeti** ile Makarios arasında, hiçbir iş birliği yoktur.

İlhak meselesinde görünen odur ki, Makarios Yunanistan hükümetinden **de** destek bulamamış ve halle da onun Amerika'da bir başarı elde **edebileceğine** kesinlikle inanmamaktadır.

Mehmet Ataker'e göre Ortodoks Sinod Meclisi Başdespot Makarios'u Amerika yollarına düşüren iki amaç vardır:

Bunlardan birincisi; Kıbrıs'ta gün geçtikçe sayıları artan solculara karşı, **kilisenin** prestijini korumaktır. İkincisi ise; kilisenin idaresini başarılı gpsterebilmek amacıyla, Amerika'da yaşayan zengin Rumlardan büyük **miktarda** yardım sağlamaktır.

Mehmet Ataker, Amerika'ya her gidişinde elleri boş bir şekilde geri **dönen** Makarios'un, acemi bir siyasetçi olduğuna inanıyor. Ayrıca, Başdespot'un yapmış olduğu bütün temaslarında, Kıbrıs'ta sadece Rum halkının değil, Türk halkının da yaşadığını ve Türklerin ilhaka karşı **qlquklarını** gizlemesi, hem Ada'da hem de Anavatan Türkiye'de >protestolar ile karşılanacağını söylüyor.

Rum Avukat Emilianides'in, Lefkoşa'da yayımlanan **"fEmos"** gazetesinde, "tfaıtçede Kısıntılar" başlığı altında yazmış olduğu/ makalesinde; ilhak lehine

¹f ~bns Başdespotu Makarios, Amerika ziyaretlerineJielirli bir' amacı gerçekleştirmek **amacıyla** gitmediği için, hiçbir tarih kitabı onun Amerika'yı ziyaret ettiği tarihi **z~r.** Bununla beraber, şu bilgiyi de vennekte fayda gör(tyorunı. Makari()S ilk resmi ziyaretine, 19 Şubat 1959 tarihinde Zürih-Londra Antlaşması'm gerçekleştirmek **ıllııı** Cıyyla gitmiştir.

yazılar yazarak, Emilianides'in emellerine tercüman olmaya çalıştığını söyleyen Ataker, Emilianides'in bu konuda eleştirmektedir.

Emilianides'in yazmış olduğu makalenin konusu; Rumlara idari... işlerde **âmirlik** sorumluluğu bırakılmayıdır. Bu konuda şikayet eden Emilianides, **İngiliz** komiserlerine ihtiyaç olmadığını belirterek, bu gibi yüksek görevlere **Rumların** tayin edilmelerini istiyor.

Mehmet Ataker her fırsatta ilhak taraftarlarının da ileri sürdüğü bu konu üzerinde, Emilianides'in ısrarla durmasının iki mana ifade ettiğini söylüyor.

Birincisi; " Sağcıların siyasal toplantılarını kolaylaştırmak ve Rum halkı ile sağcı Rum öğrencilerinin ilhak lehindeki sokak nümayişlerine karşı mevcut tehditleri ortadan kaldırmaktır."

İkincisi ise; " Rum komiserleri vasıtasıyla kilise düşmanı ve ilhak aleyhtarı olan solcu matbuatını söndürmek ve bu arada solcu sendikalarını kapatmaktır."

Mehmet Ataker, Emilianides'in polis idaresi hakkında da aynı isteklerde bulunduğunu söyleyerek, onu şiddetle protesto etmektedir.

Kıbrıs bütçesini bahane ederek, bu gibi idari haklar talep eden bir kişinin, hiçbir zaman Türklerin dostu olamayacağını belirten Ataker, **Emilianides'in** bu türlü yazılarıyla ilhak taraftan olanları memnun ettiği kadar, **Türkleri de** o. derece kendisinden nefret ettirdiğini söylüyor.

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz konuların yanı sıra, " Etnos " gazetesi de, Yunan başbakanı Kösebulos'un ilhak meselesi hakkındaki son demecini ele alarak, şiddetle eleştirmektedir. Çünkü, Başbakan Kösebulos ilhak hakkındaki görüşlerini Yunan gazetecilere, aynen aşağıdaki gibi belirtmiştir:

"Yunan delegeleri, Birleşmiş Milletler Konseyi'nde, Kıbrıs'ın ilhak meselesinden söz açmamışlardır. Çünkü Kıbrıs meselesi, şimdiki Yunan hükümeti için siyasi bir konu teşkil etmemektedir. Şurası da önemle sicaydedilmelidir ki, Kıbrıs adasının mukadderatı ile hiçbir Yunan hükümeti doğrudan doğruya ilgilenemez, zira açıktan açığa siyasal bir konu olan /Kıbrıs'ın mukadderatı ile meşgul olmak, yalnız büyük devletlerin salahiyetleri

dahilinde bulunmaktadır. Binaenaleyh, ilhak meselesi Yunan hükümetinin **darıma** sauihiyetleri dışında kalmaya mahkum bir konudur."¹⁶

Mehmet Ataker, "*Etnos*" gazetesinin bu sözleri mantık dışı bulduğunu **ve** Yunan halkının kalplerinden yaralandıklarını söylüyor. Ayrıca, "*Etnos*" **gazetesine** göre, Kösebulos Başbakanlıktan ayrılıp, eski vazifesine geri **döndüğünde** kalbi sızlayacak. Çünkü, bu görüşlerinden dolayı bir diplomat **olmadığını** anlayacaktır.

Yukarıda belirtmiş olduğumuz konulardan dolayı Mehmet Ataker, **Makarios'a** Amerika'dan döndükten sonra, ilhakın hiçbir şart altında **gerçekleşemeyeceğini**, Rum halkına bir beyanname ile açıklamasını tavsiye **ediyor**.

Mehmet Ataker, yukarıda belirtmiş olduğumuz konuların yanı sıra, **Yunanistan'da** yapılan seçimlerden de bahsederek, Türk milletini konuyla **ilgili** bilgilendirmeye çalışmaktadır.

Mehmet Ataker'in dediğine göre, Yunan Kral Paul, Mareşal Papagos'un **askeri** vazifesinden ayrılıp, siyasi hayata atılmasını istemiyordu. Ancak **Papagos**, orduda yapılan bazı terfilerden memnun olmamış olacak ki, Kral'ın **ısrarı** Janna rağmen ordudan ayrılıp siyasi hayata atılmayı tercih etmiştir. **Partisinin** intihaplarda başarı sağlaması üzerine Başbakan olan Papagos, **Yunanistan'da** yapılan seçimlerde altmış dokuz yaşlarında olmasına rağmen, **bir** milyon beş yüz seksen bin reyin yüzde kırk yedisini alarak, rakiplerine **üşük** sağlamıştır.

İngiliz siyaset çevrelerine göre, Papagos'un galibiyeti, Yunanistan'ın diğer **ülkeler** ile ilişkilerini geliştirmesi açısından, bu **çok** iyi bir fırsat olacaktır. **Ayrıca** İngiliz siyasi çevreleri Papagos'un bundan **önce** vermiş olduğu **vaatleri** gerçekleştirmesini beklediklerini ve İngiltere ile Yunanistan arasındaki **meselelerin** de halledilebileceğine inanmaktadırlar.

Mehmet Ataker'e göre; Makarios'un Amerika'ya giderken, Atina'da **resmî** makamlar ile temastan kaçınmış olmasının nedeni; Yunan hükümetinin **keşidisini** desteklemeyişindendir.

¹⁶ Mehmet ATAKER,, "Yunan Başbakanının Hayret "Uyandıran Demeci", ~. 19 Kasım 1952, s.1

Başdespot'un başarısızlığından büyük üzüntü duyan Kıbrıs Rum gazeteleri, Mareşal Papagos'un iktidara gelmesiyle yeniden ümitsizliğe düşmüşlerdir. Çünkü, Papagos hükümeti, Türk ve Yunan dostluğunun sarsılmasını önlemek amacıyla, Kıbrıs'ın ilhak konusu ile iştilal edilmemesini, bir prensip olarak kabul etmiştir. Bu nedenle Kıbrıs'tan Papagos'a gönderilen tebrik telgraflarında, ilhakın milli bir dava olarak ileri sürülmesi ve meselenin ilk fırsatta Birleşmiş Milletlere sunulması Rum halkı tarafından istenmektedir.

< Mehmet Ataker Türklerin, ilhakı kesinlikle istemediğini ve Rum kilise liderlerinin de bunu artık kabul etmeleri gerektiğini söylüyor. Çünkü, Türkler bu güzelim Ada'ya üç yüz yedi yıl egemen olmuşlar ve adanın her köşesinde tarihi eserler bırakmışlardır.

> Mehmet Ataker yazılarında, ilhak meselesiyle ilgili, Atina kaynaklı hablerden de bahsetmektedir.

Bu haberlerde, Başdespot'un Arnerika'daki başarısızlıklarından memnun olmayan ilhak propagandacılarını ve özellikle kilise mensuplarını ayakta tutmak amacıyla, Atina'da 'Efek' ismindeki Kıbrıslı- Rum talebeleri tarafından kurulmuş olan birliğin, sokak gösterilerine karar verdikleri bildirilir. Aynca, Atina'da yapılması düşünülen bu halk mitingleri., MalFarios'un Amerika'dan dönüp Atina'da kalacağı günlere tesadüf ettirileceği de gelen haberler arasındadır. Bu haberler karşısında Rum çevreleri de, Yunan hükümetine karşı sempatilerini artırmaktadırlar.

Mehmet Ataker, bu birliğin yapmış olduğu herhangi bir programı henüz görmediğini ancak, Rum çevrelerinden anlatılanlara göre; Rum talebelerin bu girişimlerinin asıl amacının ilhak propagandasını körüklemek ve Kıbrıs'ta bulunan Rum komünistlerine karşı kafa tutmaktır. Aynca, Mehmet Ataker'in burada şiddetle protesto etmiş olduğu konu, Atina radyosunda;..... Kıbrıslı Rum talebelere propaganda amacıyla yayım imtiyazları verilmesidir.

Rumların bütün bu faaliyetleri karşısında, Ankara Kültür Derneğinin hâlâ suskun bir şekilde oturup olayları seyretmesine şaşırarak Ataker, Ankara Kültür Derneği.hin Kıbrıs davasıyla sadece kdgıt üzerinde ilgilendiğini, sıra iş yapmaya geldiğinde etkin bir rol oynayamadığını söyleyere~ derneği ciddi bir şekilde eleştirmektedir.

Amerika'ya ilhak propagandası yapmak amacıyla giden Makarios'un, siyasi alanda hiçbir başarı elde edemeden Kıbrıs'a elleri boş bir şekilde geri döndüğünü belirten Ataker, Kıbrıs Rum halkını bir kez daha avutmak için, Ada'da yeni usuller altında "*Plebisit*" yapılacağı dedikodularının ortaya atıldığını söylüyor. Ancak, bu haberlerin kilise başkanı tarafından resmen açıklanmadığını da sözlerine ekleyen Ataker, Kıbrıs'ta yayımlanan Türkçe gazetelerin Plebisit aleyhine bir cephede birleşerek, mücadele etmeleri gerektiğine inanıyor. Çünkü, 1950 Plebisit'inde Kıbrıs'ta ismini vermek istemediği bir Türk gazetesinin¹⁷ Plebisit'e semAAti ve Plebisit'i destekleyici yaklaşımı Kıbrıs Türkleri için tehlikeli bir durum yarattığını ve aynı durumun tekrarlanmasındankorktuğunu belirtiyor.

Yapılan *Plebisit* kutlamalarının sonu...geçtiğini söyleyen Ataker, Rum halkının Plebisit gününde işleri başından ayrılmayışlarının, Amerika seyahatinden bir şey beklemediklerinin ikinci bir kanıtı olduğunu söylüyor.

Kıbrıs Rumları arasında ikiliğin arttığını ve Ada'da bulunan solcu Rumların, kiliseden tamamıyla ayrıldıklarını söyleyen Ataker, ilhakin Türk milletine kesinlikle felâket getireceğine inanıyor. Çünkü Yunanistan'ın üretim gücünün Yunan halkını bile besleyecek bir durumda olmadığını söylüyor.

Yunan topraklarında üretilen mahsulün azlığı nedeniyle, yaklaşık altı milyon kişinin beslenebildiğini söyleyen Ataker, Yunan uzmanlarının hesaplarına göre de, birkaç yıl sonra Yunanistan'da geçim sıkıntılarının son noktasına varacağından şüphe edilmemektedir. Bu nedenlerden dolayı, "Yunan hükümeti son günlerde Amerika hükümetine müracaat ederek, Yunanistan'dan altmış bin kişinin Amerika'ya göç etmelerine müsaade edilmesini talep etmiştir."

"Kıbrıs'm Yunanistan'a ilhaki" adlı siyasi bir davanın olmadığı, İngiltere hükümetince Kıbrıs Valisi tarafından, Makarios'a resmi bir cevap olarak verilmiştir.

Kıbrıs Valisi'nin yapmış olduğu bu açıklamanın bütün Türk dünyasında memnurlukla karşılandığını belirten Ataker, aynı açıklamanın Rum

¹⁷ Yapılan araştırmalar sonucunda ismi geçen gazetenin, Ulus Gazetesi olduğu saptanmıştır.

çevrelerince ilhak faaliyetlerinin devam etmesine neden olduğunu da söylüyor.

Mehmet Ataker'in iddiasına göre; *Etnark* meclisi ilhak faaliyetlerinin hızını arttırmıştır ve ilhak faaliyetlerinin hakiki idarecileri de, yine *Etnark meclisinin* tamamıyla kendisidir. Bir kilise örgütü olan *Etnark* meclisi, piskoposların terfilerini belirlemenin yanı sıra, onların görevlerine son verme kararına sahip olan bir meclistir. Ayrıca, memleket rejimi aleyhinde olan bu meclis, siyasi emeller peşinde koşan bir siyaset ocağıdır.

Bu nedenle Mehmet Ataker, "Peon kulüplerinin idare merkezi olan *Etnark* meclisinin, en erken bir zamanda resmen dağıtılması gerektiğine" inanmaktadır.

"Peon." kulüpleri Başpiskoposluğa bağlı, Kıbrıs'taki Türklerin vadi-kıyaset vermeyen, hususi kurulmuş siyasi birer ocaktır. Amaçları ise; Anı'nın asayişini ihlâl eden hareketlerle, ilhakı ileri götürmektir.

Mehmet Ataker'in dediğine göre; Kıbrıs hükümeti Peon kulüplerinin devam ettirilmesine müsaade etmemiştir. Ayrıca, Lefkoşa'da bir miting düzenlenmesine, ilgili makam tarafından izin verilmeyişi halk üzerinde hükümet lehine büyük etkiler yapmıştır.

Mehmet Ataker, Makarios'un ilhak rüyalarının hiçbir zaman ve hiçbir şart altında gerçekleşebileceğine inanmıyor. İlhak faaliyetlerine karşı yapılan haklı şikayetlerin, bir gün gelip ilhak liderlerinin boyun eğeceğini... Söyleyen Mehmet Ataker, Kıbrıs Rumlarının böyle bir akıbetin yolcuları olacaklarına şüphe etmediğini de sözlerine ekliyor.

Mehmet Ataker, sonuç olarak şunu söylemektedir:

" Kıbrıs herhangi bir günde el değiştirecek otursa, eski sahibi olan Türkiye'ye iade edilecektir. Çünkü, Türk bayrağı bu güzel Ada'da, tam üç yüz yedi sene hükümlan olmuştur."

MEHMET ATAKER'İN EGİTİMLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

1)•Türkçe'nin Kullanılması:

Köşe yazılarında çeşitli konulan ele alarak yazılar yazan Mehmet Ataker, **eğitim konusuna** da değinerek, Türkçe'yi Rumlara kabul ettirmek için, **Türk milleti olarak** mücadele etmemiz gerektiğini savunuyor. **Çünkü**, Kıbrıs'ta hükümetin resmi dillerinden birisi olan Türkçe, bazı kaza merkezlerinde bulunan belediyelerde kullanılmamaktadır. Mehmet Ataker'e göre, **bu kötü durumu** yaratanlar, Rum belediye üyeleridir.

Ada'da sadece Rumların yaşadığını kabul ettirmeye çalışan ilhakçılar, **bizim** Ada'daki varlığımızı hiçe sayarak, ilhak emellerine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Bu nedenden dolayı da Mehmet Ataker, Türkçe'yi benimsemek istemeyen belediye idarecilerini protesto etmektedir.

Kıbrıs'ta, her gün üç Türkçe gazetenin yayınlanmasına rağmen, **belediyelerdeki** evrak ve makbuzlarda Türkçe'nin kullanılmaması, Mehmet Ataker tarafından şiddetle eleştirilmekte ve belediyelerdeki mağduriyetimize son verebilmek amacıyla da, hükümetten yardım istemektedir.

Mehmet Ataker, kaza merkezlerindeki belediye kapılarında yazılmış olan **Rumca** < Belediye 7 isminin yanına, Türkçe < Belediye ., isminin de yazılması gerektiğine inanıyor. Bu konunun önemi üzerinde ısrarla duran Mehmet Ataker, Rum belediye başkanlarının Türk varlığını benimsemek istemedikleri için, Belediye kapısına Türkçe yazmadıklarını söylüyor. Çünkü, belediyelerdeki çoğunluk Rumlardan ibarettir. Bu nedenle Mehmet Ataker, **dilimizin** özgürlüğünü kazanacağına inanmamaktadır. Ayrıca, belediye başkanlarının birer parti lideri olmaları, onların siyasetle uğraşmalarını da gerektirdiğinden dolayı, ilhak mücadelesinde öncülük vazifesini yüklediklerini de belirtmektedir.

Bununla beraber; bazı kaza merkezlerindeki cadde ve sokak isimlerinin yanı sıra, ilçe tahtaları ve belediye dairesi hesabına halka verilen **makbuzların** da tamamen Rumca basılmış olması, Mehmet Ataker tarafından eleştirilmektedir.

↳ İngilizce'nin Öğretilmesi:

Mehmet Ataker'in üzerinde durduğu bir başka konu ise; İngilizce'nin Türk gençleri arasında istenildiği oranda yayılamamış olmasıdır.

İngilizce'nin Türkler arasında yaygınlaşamamasının en büyük nedeni; okuma yazma bilmeyenlerin yüzde otuz beşten fazla oluşu ve Kıbns'ta ilköğretim tahsilinin henüz mecburi olmayışıdır.

Mehmet Ataker'e göre bu sorunu ortadan kaldırabilmek için~ bütün köy ve kasabalarda bulunan öğretmenlere ödenek verilerek, Türk gençlerine hükümet tarafından kurslar açtırılmasıdır.

Kıbns'ta İngilizce'yi iyi bilenlerin sayılarını belirlemek amacıyla yapılan son istatistiklere göre, durum şöyledir:

İngilizce'yi iyi derecede bilenler:

Erkek: 10,371

Kadın: 3,404

Orta Bilenler:

Erkek: 6,605

Kadın: 2,531

Az Bilenler:

Erkek: 13,951

Kadın: 5,681

Yukarıda verilmiş olan rakamlarda, Türklerin payının az olduğunu söyleyen Mehmet Ataker, özellikle köylerde büyük zorluklar içerisinde okuyan çocukların, lisan konusunda büyük yardıma ihtiyaçları olduğunu söylüyor.

Türkçe'yi iyi bildiği halde, İngilizceleri zayıf olan gençlerin, yüksek maaşlı iş alabilmelerinin çok zor olduğunu belirten Ataker, hükümetin bu konuyla acilen ilgilenmesini istiyor. Özellikle de ortaokullarda, hükümetin hazırlamış olduğu basit sınavları kazanacak kadar, genç kuşaklara İngilizce öğretilmesinin şart olduğunu söylüyor

..~ İngilizce'nin gençlerimize istikbâl hazırlayan en kuvvetli bir dayanak

olduğuna, hepimiz de inanmakta gecikmemeliyiz,, diyen Mehmet Ataker,
İngilizce'nin Türk gençleri için ne kadar önemli olduğunun altını
çizmektedir.

MEHMET ATAKER'İN SOSYAL KONULARLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Sivil Toplum Örgütleri:

Mehmet Ataker'in köşe yazılarında yapmış olduğu eleştiri konularından bir diğeri ise; Lefkoşa'daki Kadın Örgütleri'dir. Çünkü, Kıbrıs'ta bulunan Türk kadınlığının bağlanabileceği programlı bir örgüt halen daha meydana getirilmemiştir.

Lefkoşa'daki kadın örgütlerinin, köy ve kasabalarda bulunan kadınların sorunlarıyla ilgilenmediklerini söyleyen Mehmet Ataker, bu örgütlerin faaliyete geçerek, Ada'da yaşayan Türk kadınlarıyla temas içerisine girmeleri gerektiğine inanıyor. Ayrıca bütün Ada'yı kaplayan bir kadınlar cemiyetinin kurulmasının da, şart olduğunu söylüyor.

Mehmet Ataker, zamanın henüz geç olmadığını ve bu uğurda atılacak adımların verimsiz olmayacağına inanmaktadır. Ayrıca, hiçbir parti ve kurumun bu konu üzerinde durmadığını da belirten Ataker, onları eleştirmektedir.

Mehmet Ataker, Ada'da kurulması gerektiğine inandığı kadın cemiyetlerinin yanı sıra, dini ihtiyaçlarımıza cevap verebilecek bir Din Cemiyeti'nin de kurulması gerektiğine inanmaktadır.

Mehmet Ataker, Ada'da bir din cemiyetinin faaliyette olmayışının halk arasında sarhoşluk, cinayet ve fuhuşun artmasına neden olacağına inanıyor ve bir din cemiyetinin kurulması için hiç kimsenin ön ayak olmadığını söylüyor.

Her kaza merkezinde ve büyük köylerde birer din cemiyeti kurulması gerektiğini söyleyen Mehmet Ataker, din adamlarının sayılarının artması konusunda hiç de zorluk yaşanmayacağına inanıyor. Çünkü, her cemiyete kurulacak olan yardım sandıkları sayesinde, din adamı yetiştirebilmek çok kolay olacaktır. Ayrıca, yoksullara ve evlenme çağına olan birçok muhtaç insana yapılacak yardımlar sayesinde de, ahlâkî seviyemizin artacağına inanmaktadır.

Mehmet Ataker, halkın kesinlikle bu konuda duyarlı olacağına ve para yardımından kaçınmayacağına inanıyor. Ancak, halka rehberlik etmek

amacıyla, yardım konusunda ilk adımı aydın din adamlarının atması gerektiğine inanıyor.

Bunun yanında, Ada'da bulunan on binlerce işçiye ve çiftçiye istenilen şekilde yardım yapılabilmesi amacıyla, bütün kaza merkezlerinde bürolar açılmasına şiddetle ihtiyaç olduğuna inanıyor.

Federasyonun hiçbir işte başarılı olamadığını belirten Ataker, "Ada'da çeşitli yönlerde çalışabilecek cemiyetler kurmanın şart olduğunu, aksi takdirde önceden olduğu gibi, bundan sonra da Türk halkının bulunduğu yerde saymaktan kurtulamayacağım söylüyor.

MEHMET ATAKER'İN GÜNCEL KONULARLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

GÜNCEL KONJILAR

1) Hayvan(ı)lık- Et •Kaynaklarının Azalması:

Mehmet Ataker'in güncel konularının başında, et kaynaklarının azalması ve bundan dolayı etin pahalı oluşu gelmektedir. Durum böyle olunca da, Ada'da işsiz ve çok çocuklu olan birçok aile, maddi sıkıntılar yaşamak zorunda kalmışlardır. Ayrıca, ekmeğin de fiyatının yüksek oluşu, geçim sıkıntısını arttırmaktadır.

Mehmet Ataker, et kaynaklarının azalmasından dolayı, fiyatların beklenden fazla bir şekilde yükselmesinin, belediyeleri ilgilendiren bir konu olduğu halde, hiçbir tedbir almamış olmalarını eleştiriyor. Oysa, Türkiye'den Kıbrıs'a büyük baş hayvan getirilinceye kadar, belediyeierin et fiyatlarıyla ilgilenip, fiyatlarda indirim yoluna gitmeleri gerektiğine inanıyor.

Mehmet Ataker, araştırmacıların vardıkları sonuçlara göre, Ada'da tavşancılığın azalmasını şu sebeplere bağlamaktadır:

Öncelikle ziraatın, tamamen olmasa da, kısmen makineleştirilmiş olması ve nakliyatın otomobiller ile yapılması, hayvan besleme ihtiyacını azaltmıştır. Ayrıca, tavşancılığın ve tavukçuluğun yapılmasına yardım edebilecek, ciddi tedbirlerin alınmamış olması da, Ada'daki et kaynaklarının azalmasını, başka bir nedendir. Yani, hayvan yemlerinin pahalı oluşu, çiftçileri hayvan besleyemeyecek duruma getirmiştir.

Mehmet Ataker, bu konuyla ilgili olarak hükümetin önleyici tedbirler alması ve nüfusun artışıyla orantılı bir şekilde hayvan beslenmesinde kolaylıklar sağlanması gerektiğine inanıyor. Ayrıca, bu konuda uzmanların incelemeler yapmalarını sağlamak için, resmi makamların ilgilienmelcinin de gerekli olduğunu söylüyor.

Mehmet Ataker yazılarında et pahalılığı konusuyla ilgili olarak, imzasını gizleyen ve 'nankör' diye hitap ettiği bir Rum yazarını eleştirmektedir. İsmi bilmediğimiz bu Rum yazarı, Türkiye'den getirilmeye çalışılan kasaplık hayvanları hastalıklı olduğunu iddia etmekte ve hükümetin de bu konuda tedbirler alması gerektiğini söylemektedir. Ayrıca, Türkiye'den Kıbrıs'a getirilecek olan hayvanların, buradaki büyük baş hayvan sürüleri

için tehlike yaratacağını belirterek, bu işten mutlaka vazgeçilmesi gerektiğini tavsiye etmektedir.

Rum; yazarının, yukarıda belirtmiş olduğumuz düşüncelerinin kesinlikle yanlış olduğunu söyleyen Ataker, onun bu düşüncesini gülünç bulmaktadır. Çünkü, Kıbrıs hükümeti, Türkiye'den getirtilecek hayvanların sıkı kontrole tabi tutulmasını ilk şart olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Mehmet Ataker, Rum yazarının bu türlü düşüncesini, Kıbrıs'ta Türk teareatine karşı düşmanlığına bağlamaktadır. Çünkü, Ada'ya gelen Yunan gazetelerinde belirtildiğine göre, Yunanistan hükümeti Türkiye'den her yıl on binlerce kasaplık hayvan ve yumurta ithal etmektedir. Bütün bu gerçekleri görerek istemeyen Rum yazarının, bu türlü yanlış hareketleriyle Türk halkı arasında hoşnutsuzluklar yarattığını söyleyen Ataker, Rum basınından ağıtbaşlık beklediğini de sözlerine ekliyor. Mehmet Ataker hükümete de şiddetle, en erken bir zamanda bu önemli noktayı ele alarak halkı aydınlatmaları gerektiğine inanmaktadır.

2) Huzur Evleri - Çocuk Esirgeme Kurumu:

Kıbrıs'taki belediyeferi de eleştirerek, Ada'da yaşayan fakirlerin barınabileceği, herhangi bir yurdun bulunmadığını belirten Ataker, yaşlı ve bakımsız dulların durumlarının acınacak bir halde olduğunu söylüyor. Bu acı durumun tek sebebini de, belediyelerin bu kötü duruma neden olduğunu dememelerine bağlayan Ataker, gün geçtikçe Türk insanının durumunun kötüye gittiğini yazılarında açık bir şekilde belirtiyor.

J) Belediye Hizmetleri:

Yabancı ülkelerde ve özellikle de Türkiye'de belediyelerin sadece temizlik işleriyle değil, aynı zamanda halka ucuz geçimye imkânları sağladıklarını belirten Ataker, Kıbrıs'taki belediye idarecilerinin böyle olmadıklarını söyleyerek, çarşı işleri ile çok az ilgilendiklerini ve bu

nedenle satıcıların herhangi bir rekabetle karşılaşmadıkları, mallarını yüksek fiyatta satmakta devam ettiklerini söylüyor. Durum böyle olunca, **Türkiye'deki bir** vatandaş, çarşıdan evine huzurlu bir şekilde dönerken, Kıbrıs'taki vatandaşın durumu tamamen bunun tersidir. Çünkü, Türkiye'de belediye, kontrolü devamlıdır.

Kıbrıs'ta belediyecilerin çarşı fiyatlarını kontrolden sürekli kaçınan, bir vatandaşların zararına olduğundan dolayı, Mehmet Ataker belediyelerin bu önemli noktalar üzerinde durup istenilen ıslahatın yapılabilmesini sağlamak için, yeni kanunların kabul edilmesi gerektiğini belirtmekte ve...bu konu üzerinde hükümetin de durmasının şart olduğuna inanmaktadır.

Kıbrıs Belediye Reisleri tarafından, pahalılığa karşı mücadele başlatmak amacıyla, bir toplantı yapılacağı haberini aldığını söyleyen Ataker, Belediye Reislerinin şu noktalara dikkat etmelerini istiyor:

1) Her şeyden evvel, Ada dahilinde nakliyatın ucuzlatılması için, benzin ithalat resminde indirim yapılması.

2) Kaza merkezlerinde ucuz halle lokantaları açılması.

Maalesef, geçmiş yıllarda olduğu gibi, şimdi de halkımızın rahatça kalmasını doyurabileceği bir lokanta bulunmamaktadır. Herkes kendi imkânları dahilinde yaşamını sürdürmekte ve sadece parasının hesabını bilmeyen insanlar pahalı lokantalara giderek yiyip içmektedirler.

3) Çarşı fiyatlarının hususi belediye heyetleri tarafından kontrol edilmesi ve mevsime göre fiyat listeleri yayınlanması.

4) Seyyar satıcılara azami kolaylıklar gösterilmesi ve haftada bir gün, mesela Pazar günleri, her kaza merkezinde hususi 'Semt Pazarları', kurulması için tertibat alınması.

Günümüzde de bu konu üzerinde durulmaya devanı edilmiştir ve birçok yerde 'Semt Pazarları' kurulmuştur. Sadece Pazar günleri değil, diğer günlerde de bu pazarlar kurularak, halkımızın faydalanması sağlanmıştır.

5) Adamızda balıkçılığın inkişafı için, belediyelerin yakından alâkadar olması.

6) Gazyağı (petrol) fiyatlarının ucuzlaması için ve ilgili şirketlere başvurulması amacıyla, en yakın bir zamanda tertibat alınması.

Geçmişte olduğu gibi, bugün de aynı sıkıntıların yaşandığı ve 'gün geçtikçe sıkıntıların fazlaştığı bir dönem içerisindeyiz. Bu sıkıntıların ileriki günlere de sarkacağını düşündükçe, geleceğimiz için endişelenmekteyim,

Mehmet Ataker, belediyelerin hayır işlerine daha çok önem vermeleri gerektiğine ve sistemli bir şekilde çalışarak fakirlere gereken yardımları yapılmasına inanmaktadır.

4) Türk İşçi Sendikaları Kurulması:

Mehmet Ataker yazılarında, Kıbrıs Türk işçilerinin içinde bulundukları zor durumlardan da bahsetmektedir.

Ada'da bulunan kurumların tüzükleri gereğince, Türk işçilerine yardım etmeleri şart olduğu halde, onların varlıklarıyla bile ilgilenmeyen kurumlar, Mehmet Ataker tarafından eleştirilmektedir. Çünkü, Kıbrıs... Türk işçilerine yardım edebilecek herhangi bir kurum olmadığı için, onlar da, Rum işçileriyle iş birliği yapmak zorunda kalıyorlar. Bu nedenle, Türk işçileri hem azınlık durumunda oldukları için hem de teşkilatsızlık yüzünden istediklerini Rum birlikleri vasıtasıyla yapmak zorunda kalıyorlar.

Mehmet Ataker'in bu konuda suçlu bulduğu tek kurum, Kıbrıs Türk Federasyonu'dur. Çünkü, federasyon bu konuda ilgisiz k~ştr. ve hiçbir girişimde bulunmayıp zavallı işçileri kendi başlarına bırakmıştır. Ayrıca, parti liderlerinin, Ada'da yaşayan işçilerimizin sorunlarını dinley~bilecek teşkilatlı birer bürolarının bulunmayışını da, memleket davalarında işe nereden başlanılacağı hâlâ daha bilinmemesinden kaynaklandığını söylüyor.

DİĞER GAZETELERDEKİ ELEŞTİRİLERE CEVAP

Mehmet Ataker, Bursöz gazetesinin, kendisi hakkında yapmış olduğu eleştirileri cevaplandırmaktadır. Mehmet Ataker'e göre, federasyonun bazı hatalı faaliyetlerini nezaket çerçeveleri içerisinde tenkit etmesine rağmen, tarafsız olduğunu iddia eden Bursöz gazetesi, kendisini "Aciz Yazar" diyerek itham etmektedir. Ancak, kendisi hiçbir zaman usta bir yazar olduğunu söylemediğini, sadece iyi niyetli bir yazar olduğunu yazılarıyla ortaya koymaya çalıştığını söyler.

İnsanın şahsına dokunmadan yazı yazdığını iddia eden Ataker, Bursöz gazetesine şu sorulan soruyor:

1) Baf ile Mağusa ortaokullarının hükümet kontrolü altında bulunduğu hakikati, halktan niçin gizleniyor?

2) Baf ile Mağusa ortaokullarımız, son hükümet yardımını kabul etmekte, hükümet kontrolünden çıkacağı açık bir 'yalan' değil midir?

3) Aile mahkemelerimiz ile Müftü makamı, son zamanlarda, hükümet otoritesine bağlatılmış değil midir?

Bursöz'ün tek amacının, Türkiye'den gelen yardım paralarından bütün ortaokulları faydalanmaması olduğunu belirten Ataker, Bursöz'ün bu iddiasındaki düşüncelerine kesinlikle katılmadığını söylüyor.

Mehmet Ataker yazısında Bursöz'ün iddia ettiği şu soruyu da soruyor:

"Eğer federasyon başkanı, Baf ile Mağusa'da Türk ortaokullarını hükümet kontrolünden çıkarabilmiş ve bu iki okulumuzun idaresi federasyona terk edilmiş ise, federasyon başkanı böyle önemli bir başarıyı neden halktan gizlemiştir. "

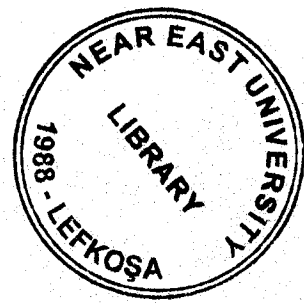
Mehmet Ataker'e göre Türk ortaokullarının idaresi doğrudan doğruya hükümet otoritesine bağlıdır. Çünkü, eski maarif kanunu henüz yürürlüktedir.

Federasyonun bütün bu gerçekleri görmek istemediğini söyleyen Ataker, Ankara'dan gelen yardım paralarından diğer ortaokulların mahrum edilmesini particiliğe bağlamaktadır. Memleketteki bütün gerçekleri gözler: önüne serdiği için, particilik zihniyetiyle yazılar yazan gazeteler tarafından acizlikle tasıflandırılmasının yanlış olduğunu söyleyen Ataker, onların en kuvvetli müdafaa silahlarının başkalarına iftira etmek olduğunu söylüyor.

Mehmet Ataker sonuç olarak, her ne olursa olsun, gerçekleri söylemekten asla vazgeçmeyeceğini de sözlerine ekleyerek, Hürsöz gazetesini başkında söylediklerinden dolayı protesto ediyor.

METİNLER

MEHMET ATAĞERİN SİYASİ KONULARDAKİ
ÖRÜŞLERİ



Mehmet Ataker'in Şahıslara Yönelttiği Eleştiriler

PRENSİP MESELESİ

[Değerli avukatımız. Fadıl Korkut Bey'in beklenmedik bir zamanda " Milli Parti? başkanlığından' ayrılması her yerde ve bütün çevrelerde hayretle karşılanmıştır. Çünkü, tecrübeli ve becerikli diye tanınmış olan bu zat, bu mühim vazifesinden ayrılırken bir tebliğ yayınlarak istifasının esbabını halka izah eylemeliydi. Bir prensip meselesi olan bu bahiste, genel efkara.. kıymet vermemiş olan avukat Fadıl Bey bugün bütün manasıyla sorumlu bir mevkie bulunmaktadır.

Hele, onun başkanlıktan ayrılırken, Milli Parti erkanının ona karşı birkaç satırla sempatisini izhar eylememiş olması, doğrusu olgunsuzluğa belâlet eden büyük bir uygunsuzluk•• olmuştur

~damızın. güya cemaat işleriyle m~şgol olan Milli Parti, bu acemiliği katıyen göstermemeliydi. Söylemeye hacet yoktur ki, prensip bahsinde. halkı düşünmek mecburiyettir.

)Vaktiyle, KATAK'ın bütün imtiyazlarını ve her türlü mesuliyetleili Milli Parti'ye devretmiş bulunan avukat Fadıl Bey, bugün Milli Parti'den ayrılıken uhtesinde düşen vazifeyi göz önünde tutarak hiç olmazsa bir basın toplantısı yaptırmalı ve genel efkarı basın vasıtasıyla aydınlatmaya çalışmalıydı.

Düne kadar halle ve cemaatımız hesabına söz söyleyen Fadıl Korkut Bey, Milli Parti'den istediği şekilde ayrılamayacağım hesaba katmalıydı.

Zamanında ve gününde istifasını matbuata bildirmeyen ve şimdi de açıklamalar yayınlayan avukat Fadıl Bey, Milli Parti'yi ne gibi bir durumda devrettiğini izahtan kaçınmış olması bir başkan için çok mahzurlu bir hareket sayılması icap etmektedir.

>Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, bir başkan, id,aresindeki bir partinin siyasi durumu kadar mali vaziyetinden de mesul bulunmaktadır. Partide idare üyelerinin bütün hareketlerinden ve onların doğru veya aksi cemaatından başkanın omuzlarında mesuliyet payı bulunmaktadır. Avukat Fadıl Bey, bu gerçekleri hiçbir şart altında reddedemez. Çünkü halkın ve mat,uatın daima alâkadar olduğu noktalardır.

Bir partinin siyasi hareketleri ve mali durumu hakkında sual sorarak malûmat edinmek, halkın ve matbuatın en sarih haklarından biridir. Fadıl Bey'in kendisine matbuatta sorulan suallere cevap vermesi bir mecburiyettir. Çünkü, istifası hakkında hiçbir gazetede hususi bir tebliğ yayınlamamıştır. Avukat Fadıl Bey'in kabul edecekleri gibi, parti demek, bir nizamname ve halka karşı mesuliyet kabul etmiş bulunan bir cemiyettir.

Bize, vaktiyle çok tantanalı 19 Mayıslar yaşatmış olan Fadıl Bey'in, Milli Parti başkanlığından sessiz ve sedasız bir halde ayrılmış olması, milletde hiç de hoş bir tesir bırakmamıştır. Onun başkanlığı esnasında bu cemaate yararlı hizmetleri geçmiş ise, neden Milli Parti sükût geçiyor?

KA.TAK'ı Milli Parti uğruna feda eden avukat Fadıl Bey'e bk cemile olmak için, bugünün Milli Parti liderleri vazifelerini ihmal etmeyerek, partinin siyasi ve mali durumu hakkında halka aydınlatıcı malumat vermekte gecikmemelidir. Buna intizar eden, bizimle beraber halkımızdır.

29 Haziran 1952, sene 3, no: 812, s. 1.

BEÖENİLMEYEN AÇIKLAMALAR

Kıbrıs Milli Parti başkanlığından ayrılan Fadıl Korkut Bey'in, son çıkan iki açıklamasına attığı imzasının üstüne " Avukat" unvanım ilave etmiş olması, parti işleri bakımından büyük bir önem taşımaktadır.

Sabık Milli Parti başkam bunu yapmamalıydı. Çünkü, Milli Parti başkanlığından ayrıldıktan sonra biz onu karşımızda sadece bir arkadaş ve bir vatandaş olarak görmek. istiyoruz. Cemaat işlerinde halka hitap ederkel), lüzumsuz yere mesleki unvan kullanmanın Türkler arasında da modası çoktan geçmiştir. Bu hesapça Fadıl Korkut Bey'in çıkardığı açıklamalarında avukat unvanı kullanması, vatandaşlarına karşı bir egoistlik ifade ediyor ki, bu türlü hareketleribilhassa parti işlerinde katiyen. beğenmiyor.

Korkut Bey, açıklamalarında " Sabık başkan" unvanım kullanmıliydi. Çünkü, Milli Parti'den bir avukat değil, doğrudan doğruya bir başkan olarak ayrılmıştır. Bu hesapça, Fadıl Korkut Bey'in açıklamaları parti prensiplerine uygun olmadığı için' bir kıymet taşımamaktadır.

Milli Parti'nin yeni başkanının bugüne kadar aydınlatıcı bir tebliğ yayınlamamış olması da, parti hesabına bir noksan teşkil etmektedir. Yeni başkan, oturduğu başkanlık sandalyesinden halka hitap eden bir tebliğ neşretmeli ve kendisini seçen arkadaşlarına aynen teşekkür ederek, bu vesile ile de takip edeceği siyasetin ana hatlarını olsun halka sunmalıydı.

Söylemeye hacet yoktur ki, cemaat işleri gizli kararlar ile başarılamaz. Her yerde halk sempatisinin büyük bir rol oynadığını unutmamalıyız. Bizim bildiğimize göre, açık bir program esaslarına dayanmayan faaliyetler semere vermez. Parti işlerinde bu esaslara önem vermek bir zarurettir. Çünkü, halkın desteklemediği kararlar daima sürüncemede kalır.

Herkes biliyor ki, başımızda iki taınmış siyast parti vardır. Bunlardan birisi "Milli Parti", diğeri ise " İstiklal Parti " sidir. Bu partilere bağlı gazeteler arasında " İstiklâl" istisna edilecek olursa, diğerleri Milli Parti'nin aşırı müdafileridir, Bu bir gerçek olduğu halde, her ikisi de Milli Parti başkanının değişmesinde zerre kadar alâkadar olmamışlardır.

Bu alakasızlık ele alındığında öyle görülüyor ki, Milli Parti'nin siyaseti bünyesinde husule gelen gedikler önemlidir. Bu çok mühim davada, Halkın Sesi ile Hürsöz'ün birer seyirci siyaseti takip etmeleri herkesi düşündürmekten hali kalmıyor.

Milli Parti'de sözleri geçen Halkın 'Sesi ile Hürsöz'ün be~cmıyeli.. bit~i tavır takınmış olmaları ve yeni başkanın gelişini selamlamamış olmaları Le:filfoşa'da olduğu kadar diğer keza orda da haklı bir alâka uyandırmış ve derin bir teessüfle karşılanmıştır.

Eğer ortada hiçbir şey yoksa, bu değişiklikte ihtiyar olunan s~ hikmeti nedir?

2 Temmuz 1952, sene 3,no: 814, S.t.

FEDERASYONUN.: HATALARI

Kıbrıs kurumları federasyonu başkanlık sandalyesini işgal eden Faiz Kaymak Bey'in, Evkaf Dairesi'ndeki toplantıda federasyonu temsilden kaçınmış olması, bir başkan sıfatıyla hadiselerle haklı bir durumda olmadığına delâlet etmektedir.

Hepimizi ve bütün Kıbrıs Türklerini ilgilendiren yeni maarif kanun layihasını, bir tetkik heyeti huzurunda savunmadan kaçınmış olması, siyasî bakımdan olgunsuzlukla tavsif edilmeye değer bir harekettir.

Evkaf Dairesi'nde yapılan toplantıda, layihanın bütün mahzurlarını deferruatiyle izah etmesi, Faiz Bey'in vazifesi icabı idi. Demek oluyor ki, vazifesini yapmamış olan Faiz Kaymak Bey, halk nazarına sorumlu bir mevkie kalmış bulunmaktadır.

Biz öyle sanıyoruz ki, Başkan Faiz Kaymak Bey, davanın daha ziyade Kıbrıs idaresini kötülemekle kazanılacağını ummaktaydı. Davanın iktisadi cepheden tetkik edilmemiş olması, yukarıdaki iddiamızın yanlış olmadığını şakıktan açığa ispat etmektedir.

Şu halde, federasyon, siyasî cephede kafa tutmakla meselenin halledileceğine inanmış bulunmaktaydı. Fakat, Başkan Faiz Kaymak Bey'e bunu da bildirelim ki, son günlerde Lefkoşalı hukuk doktorlarından bir Rum avukatı tarafından; Etnos gazetesinde yayınlanan bir baş makalede, Türklerin haksız olarak maarif sandığından faydalandıklarını ileri sürerek, "Türkler menfaatine harcanan fazla paraların iadesini ısrarla talep etmişti.

Bu hesapça, biz Kıbrıs Türkleri, yeni layihayı incelerken istikbalde bizi tehdit edebilecek bütün engelleri gözden geçirdikten sonra, son kararımızı vermiş olmalıydık.

Rumların bu mühim teşebbüsleri karşısında, federasyonun Evkaftaki toplantıya iştiraktan kaçınması, halk mahfillerinde federasyon aleyhine olmak üzere bir hoşnutsuzluk havası yaratmış bulunmaktadır. Binaenaleyh; layiha ile ilgili vazifesini istenildiği surette ifa etmemiş olan Federasyon Başkanı, halk nazarında daima sorumlu kalmakta devam edecektir.

Tabiidir ki; layiha kanun olduktan sonra, son pişmanlık para etmez.

Böyle bir vaziyet karşısında, başkanın omuzlarında kalan inesuliyet
gırlığından dolayı, Faiz Kayınak Bey'in bir dakika bile beklemeden istifa
emesi icap etmektedir.

Bir Federasyon Başkan'nm, resmi salâhiyetler sahibi buluttan ipek sayın
laliit Bey'in huzurunda, aydınlatıcı malûmat vermek -cesaretini gösteruemiş
lması, federasyonda «Siyam adamımız yoktur!" iddialarım da dolayısıyla
esteklemiş oldu.

Biz şu kanaatteyiz ki, Faiz Kaymak Bey'i bu affedilmez hayata sevk:
lenic, halkımızın yüksek menfaatlerim baltalamış oldular. Ne kadar ~
lieliğ Paşa Tiyatrosu'nda atıp tutanlar layiha ile ilgili bir toplantıda
muşn1ak.tan korkmuşlardır. Bu ise, şunu ~österiyor ki, hükümetle aramızdalâ
yasî münasebetlerle ekonomik hadiseleri kavrayabilecek bir federasyoru
yük'>bir ihtiyaç. vardır.

Bizce, haiz bulunduğu geniş salâhiyetleri yerinde ve zamanında
ullanmayı bilmeyen bir federasyon, tereddüt etmeden aczini itiraf ederek
men dağılmalıdır. Çünkü, halkımızın genel menfaatleri bunu icap
ırmaktadır.

Kıbrıs'a ait siyasi tarihimize, en büyük bir hata olarak unutulmayacak<
an federasyonun Evkaf binasındaki toplantıya (Ademi İştirakill!)ni bq,
namlarda protesto ile anmamız için bize hak kazandırdığından şüphe
miyoruz. Binaenaleyh, federasyomi' bu hususta bir açıklama yayınlamaya
evam >ederiz.

16 Eylül 1952, sene 3, nm 866, s.l .

PARTİCİLİK ZİHNİYETİ İLE HAREKET EDEN BAŞKAN

Kıbrıs Kurumları Federasyon Başkanı'nın korkakça hareketleri, katıyen umit verici değildir. Federasyon başkanı Bay Faiz Kaymak'ın, kimseye haber vermeden Ankara'ya gidişi ve oradaki Kültür Derneği'nin delfilet ve yardımı ile arzı, tazimat için temalar sağlamış olması, particilik hesabına bir başarı sayılabilirse de, Kıbrıs matbuatındaki ihtilâflı neşriyatı göz önünde tutulmayarak hareket etmiş olması, Başkan Bay Faiz'in siyasette hamlığına atfedilmek icap eder.

Evvela, dahili davalarımız için, Başkan Bay Faiz'in Ankara'yı ziyareti çok hatalı ve pek mahzurlu bir hareket olmuştur. Doğruyu söylemek lâzım gelirse, particilik gayesi güden bu gidiş, pek o kadar hoş gitmiş değildir. Buradaki siyast hadiselerin iç yüzünü öğrenmek imkânlarından mahrum bulunan Ankara Kültür Derneği'nin Kıbrıs Türkleri'ne, bilhassa siyast konülara yardımcı olabileceğine biz, pek inanmıyoruz. Buna bir iki misal vererek iddialarımızı aydınlatmaya çalışalım.

1) Ankara Kültür Derneği, Lefkoşa Bayraktar meselesinde neden>faal bir rol ,iajamannştır?

2) 1954'ten sonra, Türkiye'den gelecek mezun doktorlarımız için, geç-tilerde konmuş bulunan tahditlerden dolayı, Ankara Kültür. Dem-ği niçin faaliyete geçmemiştir?

Biz, öyle anlıyoruz ki, Bay Faiz Kaymak Kültür Demeği'nin <davetine hazır>,ıksız gitmiştir. Öyle olmasaydı, Ankara'daki basın İle:ıııpları ile de temasıan kaçınmayacak ve particilik çerçevesinin dışına çıkarak \ize daha iyi i:}uzmetler sağlamış olacaktı.

Demek oluyor ki, Ankara'ya yaptığı seyahatinin konula.ruluzla ilgili olduğu anlaşılmış bulunan Bay Faiz Kaymak, Kıbrıs halkına...karşı particiliğe dayanan siyast bir oyun oynamak istedi. Biz, bu iddialarımızda yanılma.dığımızı inanıyoruz, Çünkü, Bay Faiz Kaymak, particilik zihniyetiyle hareket etmemiş olsaydı, elbette Ankara seyahatinden Kıbrıs halkını haberdar etme:kte şüphesizdir ki, bir mahzur görmeyecekti.

Binaenaleyh, particilik ruhu ile hareket ederek genel efkârı benimsememiş olan Bay. faiz Kaymak'ı, işlediği bu büyük hatadan dolayı, bu sütunlarda alenen protesto etmeyi milli bir vazife sayarız.

25 Ekim 1952, sene.S, no:900;s~h

AGIR MASRAFLI ZİYARETLER

Kıbrıs Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın, Ankara'yı... kendi partisi namına ziyareti fena bir niyetle yapılmış olmadığına inanmakJa berat,er; ziyaretinin mevsimsiz ve pek masraflı olduğunu iddia edenlerin ayısı,ı!,pek çoktur.

Doğruyu söylemek lâzım gelirse, gayri resmi bir görüşme için yapılan etmiş beş lira masraf pek fuzuli olmuştur. Bu türlü ziyaretlerin azamî bir hafta içerisinde sıkıştırılması mümkün iken, yirmi güne uzatılmış Olmas4., halk evrelerinde de katiyen tasvip edilmemektedir. Çünkü, çok daha mühim meynellil meselelerde bile, diplomatlar tarafından yapılan tena\$llir, ancilk birkaç gün sürmektedir.

Biz, öyle anlıyoruz ki, partisi için bu memlekette bir üstünlük havası yaratmak sevdasına düşerek Ankara Kültür Derneği'nin hegemonyasına girmeye çalışan Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak, kendi partisini bilmeyerek ağır darbeler ile baltalamış olacaktır.

Bu vesileyle, şurasını belirtmek icap eder ki, Kıbrıs'taki Türk Federasyonu hiçbir siyast partiyi temsil etmediği gibi, Ankara'daki Kültür Derneği de katiyen siyast bir kurum değildir. Bu ahval ve şerait altında Ankara Kültür Demegi'nin Kıbrıs dahilindeki konuiarnnız üzerinde>: müessir bir tol oynayacağına inanmak icap etmektedir.

Başkan Bay Faiz Kaymak'ın, federasyon hesabına olara){ Bayraktar meselesinde müessir bir rol oynamamış olması da aşıkarak göstermektedir ki, Kıbrıs Kurumlar Federasyonu'nun faaliyetlerinden çok böyle beklenemez.

Şurasını da gözden uzak tutmamalıyız ki, Evkâf idaresindeki toplantıda yeni maarif lâyihası hakkındaki görüşlerini savunmadan kaçınmış olan Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın, Ankara Kültür Demegi'nin hegemonyasını kabul etmekle cernaatınıza önemli hizmetlerde bulunabileceğine halk mahfellerinde katiyen inanılmamaktadır, 1954 yılından itibaren, Tür-lciye'den gelecek olan genç doktorlarımız için, bundan birkaç ay evvel konmuş bulunan tahditler karşısında hiçbir harekette bulunmamış olan

Federasyonun, istikbâinden ümit var olmayan halkımız ümitsizlenmekte haklı
değil midir?

Biz, öyle anlıyoruz 14 bütün bu şikâyetler ve ümitsizlenmeler
karşısında Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'm mevkii çok, mQşldil bir
duruma girmiş bulunuyor. >Genel efkara göre, Ankara'daki Kültür Demeğfüin
hegemonyalığı federasyonun buradaki faaliyetlerini felce uğratacak ve
Bayraktar meselesinde olduğu gibi zavallı federasyonun sesi büsbütün
kısılmış olacaktır.

J Bu elim vaziyet göz önüne getirildiğinde herkesin kalbi ...sızıyor.,
Sünkü, Başkan. Bay Faiz Kaymak'm Ankara Kültür Derneğı ile her. zaman
yap~cağı. temasların masrafları zavallı halkınıza<pek çoğa mal olacalıq'u.

Biz, bu hususta ara sıra yükselen .sanimi şikâyetlerin, .pelc .. yerinde
olduğuna inanıyoruz!

1 Kasım 1952, serte 4, no: 9~; \$.1~

SİYASİ UÇURUMLAR. KİBRİSİNDEYİZ

Federasyon Başkanı Bay. Faiz. Kaymak, "Hür Söz" gazetesinde iddia edilmediği gibi, Kıbrıs basınına kıymet vermeyen yegane başkan olarak tanınmış bulunmaktadır.

Ankara'ya bir başkan olarak gidişini halktan gizlemiş olan Bay Faiz Kaymak, seyahatinden döndükten sonra Kültür Derneği'nin hegemonyalığını da getirmiş ve bu suretle federasyonun Kıbrıs'taki faaliyetlerini kösteklemiş olduğu son hareketleriyle de ispat etmiş oldu.

Bay Faiz Kaymak'm merjısız hareketlerinden öyle anlaşılıyor ki, başkan bulunduğu federasyon eski faaliyet imtiyazlarını elinden kaynıuş bir duruma girmiş bulunmaktadır. Lefkoşa halk çevrelerine göre, Kıbrıs meclisi azası sayın Halit Bey'in ortaokullara ait kanun tasarısını incelemek maksadıyla Evkâf dairesinde tertipleği toplantıya federasyon adına Başkan Bay Faiz Kaymak'm iştirak etmeyişinin başlıca sebebi, Ankara Kültür Derneği'nin hegemonyalığını kırmamak maksadıydı,

Maalesef: genel menfaatlerimiz aleyhine olan Başkan Bay Faiz Kaymak'ın bu yerinde olmayan hareketi, kendisini çok sorumlu bir mevkiye düşürmüştür. Bu çok ağır mesuliyetlerden kurtulabilmek için, Bay Faiz Kaymak için bir çare vardır ki, o da, başkanlıktan kayıtsız şartsız istifa etmektedir.

Bay Faiz Kaymak'm bir başkan olarak Bayraktar meselesinde faal bir rol almamış olması ve Ankara'da halkın parası ile geçirdiği yirmi gün zarfında, Türkiye'deki Kıbrıslı öğrencilerin para farkı, 11.12.1964'ten çektikleri sıkıntılann izalesi için hiçbir şey yapamamış olması, sırtındaki mesuliyetleri bir kat daha artırmış bulunmaktadır.

Binaenaleyh, federasyonun Ankara Kültür Derneği'nin mandası altına girmesiyle yaratılan siyast uçurumlar pek korkunçtur. Bu önemli noktayı, herkesten önce Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'm takdir ederek, kendisini mesuliyetlerden kurtarmaya çalışması icap ettiğini işaret etmek isteriz.

Tekrar edelim ki, başkan Bay Faiz Kaymak'ın şahsına karşı hürmet ve saygıJarımız; sarsılmış olmamakla beraber, başkanı bulunduğu federasyonun da dahilindeki nüfuzunu azaltan hareketlerinden dolayı, hoşnutsuzluğumuzu bu sütunlarda belirtmeyi halkımızın genel menfaatleri namına müvafık buluyoruz.

4 Kasım 1952,sene 4, no:90.8, s.L

ZİYARETLER... VE FAYDALARI

Son birkaç yıldan beridir; Türk uçakları ve yine Türk vapurları ile **anavatanımız** Türkiyeden muhtelif maksatlar için adamızı ziyarete gelen kan **kard.ş**lerimizin yaptıkları temaslardan lehimize olmak üzere büyük kazançlar **sağlanmış** olmakla beraber, asıl kalkınmamıza yarayacak desteklemeler **şüphesizdir** ki, adamızda Türk sermayesiyle açılmalannı dört gözle **özlediğimiz** Kredi ve Ziraat bankaları olacaktır.

Bu iki verimli müessese sayesinde, halihazırda zayıf bir durumda **bulunan** iktisadi bünyemizin kısa bir zaman içinde kuvvetleşerek; > iş **sahalarında** kendimizi gösterebileceğiniz hakkında beslenen ümitler pek **büyüktür.**

Binaenaleyh, bundan böyle, adımıza yapılacak ziyaretlerin edebiyat **çevre**leri dışına **çıkılarak,** fiiliyat sahalarına intikal ettirilmesini sağlamak **çin,** gazetelerimizin sürekli neşriyat yapmalarının bir zaruret olduğuna **tereddüt** etmeden inanmamız icap etmektedir.

Bu şartlar altında, matbuatımızın devamlı neşriyatının fiiliyat **sahasında** desteklenmesi partilerimiz için bir mecburiyet olarak kabul edilmelidir ki, bu **memlekette** iş görebileceğimize inanmış olalım.

Ne kadar acıdır ki, bizi yakından görebilmek için, bugüne **adamızı** ziyarete gelenler arasında önemli tavsiyelerde bulunmuş olanların **kıymetli** sözleri, daima kâğıt üzerinde kalmıştır. Bunun başlıca sebepleri, **Kıbrıs Kurumları** Federasyonu'nun hareketsizliği ve daha doğrusu Uğur

Sırası gelmişken şunu da belirtelim ki, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın **cemaat işlerimiz** için açık ve sistemli bir siyaseti olmadığından, **Halkın Sesi'**nde her gün öne sürülen konular, halk çevrelerinde beklenildiği **nirpette** bir alâka uyandırmamaktadır.

Herkes şu kanaattedir ki, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın **elinde** çizilmiş bir iş programı olmadığından ve Ankara Kültür Demeği'nin **hegemonyalığını** kabul etmiş olmasından dolayı, Halkın Sesi'nde çıkan **man, tük** dışı yazılar, siyasi bir kıymet taşımaktan pek uzak kalıyor.

Bu ahval tahtinde, ileri sürdüğümüz iddialarınızda pek haklı olduğumuzu ispat için, şunları sormak mecburiyetinde kalıyoruz.

1) Federasyona tercümanlık eden Halkın Sesi neden:

a) Bayraktar meselesini anlatıyor?

b) Yeni doktorlarımıza ait konmuş bulunan tahditler ile neden meşgul olmuyor?

c) Türkiye'deki, Kıbrıslı talebelerimizin döviz meselesiyle neden alfilradar olmuyor?

2) Eğer, Evkafi. hükümetten olmamız meselesi bir cemaat işi ise; Fed.~yon Başkanı Bay .Faiz Ka~ neden meseleyi Londra'ya protesto etmiyor?

3) Eğer, Evkaf meselesi Türkiye'ye ait bir devlet işi ise, 'Ankara Kültür Derneği' neden yerinde sayıyor?

Bu düğümlü. noktaların bir an evvel açıklanmasını Başkan Bay iFaiz Kaymak'tan beklememiz, haksız bir intizar olmayacağına inanıyoruz.; Binaenaleyh, sabırsızlıkla bekliyoruz.

7 Kasım 1952, sene 4, no: 911, s.1.

PARTİCİLİK_ZİHNİYETİ

Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Demeği'nden gelen 4,045. İngiliz lirası yardımının, Kıbrıs Federasyon Başkanlığı namına gönderilmiş olduğu, Halkın Sesi'nde. yayımlanan bir mektuptan anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu mektubun muhteviyatından anlaşılağı veçhile, paranın sureti tarafından yalnız federasyonun mesul olacağı anlaşılmaktadır. Halbuki, Kıbrıs'ta bütün Türk Ortaokulları'nda tedris vazifesi gören bütün öğretmenler, hükümet tarafından tayin olunan komisyonlar tarafından idare olunduklarından ve okulların inşaat ve sairesinden doğrudan doğruya Maarif İdaresi mesul olduğu cihetle, yardım maksadıyla gelen teberruların Türk Maarif Sandığı'na yatırılması icap edeceğine şüphe edilmemektedir.

Her ne kadar, koyu bir partıcilik zihniyeti ile 4,045 lira federasyon namına gönderilmiş ise de, kanaatimizce Ankara'dan gelen paraların Maarif Sandığı'na yatırılması en doğru bir hareket olacak ve bu suretle memlekette, okullarda ve halk arasında ikilik yaratılması önlenmiş olacaktır.

Yukarıda kaydettiğimiz gibi, adadaki bütün ortaokullarda komisyon üyeleri vakit be vakit hükümet tarafından tayin olduğu için, hiçbir okulda bir parti lideri tarafından her ne maksat için olursa olsun, para harcanmasının müsaade edilmesine inkişaf yoktur. Bu suretle, Türkiye'den yardım maksadıyla gönderilen paralar maarif müdürünün emrine verilmiştir.

Ankara Kültür Demeği'nin gönderdiği büyük yardımı bildiren ve bir sureti "Halkın Sesi'nde yayınlanan mektupta halk arasında ikilik yaratmaya matuf ithamlar, doğrudan doğruya siyasi bir hamlik ifade etmektedir. Bu hamlik partıcilik zihniyetinden doğduğuna şüphe birşadır."

Temenni edelim ki, bundan sonra Ankara'dan gönderilecek yardım paraları ile gelen mektuplarda her şeyden önce ağırbaşlılığa, samimiyete ve resmîliğe çok daha fazla yer verilmiş olsun,

Teessüf olunur ki, Kültür Derneği'nden gönderilen 4,045 lira ne kadar takdire şayan ise, bu parayı ilgilendiren ve Federasyon Başkanı Bay Faiz'e gönderilmiş bulunan mektupta kullanılan haysiyetşiken kelimelerle de, Kültür Derneği idaresinde "prensip" kelimesine kıymet verilmediğı, pek açık olarak

spat edilmiş bulunmaktadır. Biz, bu bal karşısında memleket gençliği
hesabına hicap duymakta ve teessürlerimizi belirtmekteyiz.

Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, bu türlü teberriılarda bitaraffine
adâre-i kelâm ederek yapıJan hayra karşı, hiçbir menfaat beklenilmediği
gösterilmeye çalışılmalıdır. Aksi takdirde, teberru yapan ile gönderen ayrı
edilmeyerek, gülünç mevkie düşürülmüş olurlar. Binaenaleyh, Kültür
Derneği'ne ağrbaşlılık tavsiye etmeyi genel menfaatlerimiz namına lüzumlu
görüyoruz.

23 Aralık 1952, sene 4, nor 950, s.1.

AYRILIK VE GAYRILIK OLMA.MMIDIR

Ankara'da Kıbrıs Kültür Derneği'nden gönderilen 4,045. İngiliz ijrasının halil'Canmasının bir parti liderinin emrine verilmiş olınası, doğru.dan .de:)~ mantık dışı bir iş olmuştur. Çünkü, her işinde parti zihniyetiyle ça4s~~ devam eden Federasyon Başkam Bay Faiz Kaymak, muhakkaktır ki, pt~.isinin gayelerine hizmetten kendisini alıkoyamamaktadır.

Halbuki, halkımızın günlük ihtiyaçlarının bu türlü hareketlere~ffir suretle tahammülü yoktur.

Sayın okuyucularımızın da takdir edecekleri veçhile, Bay Faiz Igr~ parti işlerinde pek fanatik bir zihniyetle çalışmaktadır. Onun, halktan /gir~ olarak son Ankara'ya gidişi ve Bayraktar meselesi gibi milli bir konuda tamamıyla hareketsiz kalmış olması, yukarıdaki iddialarımızı ispata her zaman kfili gelmektedir.

Şu halde, hadiseler üzerinde duracak olursak, Bay Faiz Kainial(m anavatandan demek vasıtasıyla gönderilen 4,045 lirayı kendi ~. har'caması, genel efkârı hiçbir şart altında tatmin edemeyecektir.

Genel durum bu merkezde olduğuna göre ve bütfin ortaokul m)zunlarımızın yüksek tahsillerini hükümetten yardım gören lisemizde yapmak m)cburiyetinde oldukları için, gelen 4,045 lira ile gelmesine. intizar olunan diğ~er tebernülerin Türk Maarif Sandığı'na yatırılması ve bu suretle ok.ullarımızda bir particilik havasının yaratılmasına meydan verllpiemesi, kanaatimizce en doğru ve en isabetli bir hareket sayılmış olacaktır. Bu sayede, particilik zihniyetiyle hareket edilerek işlenen hatalar da, ke:tidiliğinden düzelmiş olacaktır.

Birçok vesileler ile bu sütunlarda tekrarlamış olduğum.uz gibi, bu adada bize liderlik yapmak sevdasına düşenler, her şeyden önce, hadiselerin ge:çnrlşlerini ve geleceklerini etraflıca tetkik zahmetine katJamnah ve ondan soura iş sabasına atılmalıdırlar.

Bay Faiz Kaymak'ın her yerde heyecana kapıJarak hadiselere ve ihtiyaçlara karşı göz yumması, gazetecilerimizi birçok ahvalde, birbirine

düşürmeye de vesile olmaktadır. Onun son Ankara... seyahati işte, bu cümledendir.

İyi niyetlerinden şüphelenmediğimiz Bay Faiz Kaymak, Ankara ziyaretini halktan gizlemeyerek yapmış olsaydı, hiç şüphe yoktur ki, bilhassa, bu sütunlarda göreceği samimi teşvikler sayesinde yanlış fikirlere sapmamış kalmayıp, hem kendisi hem de bizim için bugünkü ilzjintültr yaratılmış olmayacaktı.

Binaenaleyh, öteden beri iddia ettiğimiz gibi, Bay Faiz Kaymak'ın (aki) <ettiği kapalı siyaset bu memleket için faydalı olunan bir politikadır. Bay Faiz'in siyasetindeki aksaklığı bi.Zim gibi. görebilenler şuna ırıaWYomr ki, federasyonda göze çarpan giriş ve çıkışlardan cemaat lehine >~ faydalar pek cüzidir. Bu... şartlar.. altında federasyonun yıkılmamasına.. ~ etmek başlı başına. bir (meseledir.

27 Aralık 1952; sene 4, no; 953, s..J.

MEMLEKET DAYAJABJISDA ACIK KQNUSMA, intz

> Bay Faiz Kaymak'm federasyon başkanlığına gelmesinden sonra, halk adeta ümitlenir gibi olmuştu. Çünkü, öyle sanılıyordu ki, Bay Faiz Setinde daha liberal bir taktik kollayacaktı. Halbuki, esefle kaydetmek zorundayız ki, Bay Faiz Kaymak bir başkan olarak haiz bulduğu salâhiyetlerini hangi zamanlarda kullanacağını bilmeyen bir başkanın rollünü oynamaktadır. Son hadiseler, bu iddiamızı pek açık olarak teyit etmekte ve herke:si hayâl sükutuna uğratmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, Bay Faiz bir başkan olarak Ankara Kültür Detneği'ndcn 4,045 lira gönderilmiştir. Gazetelerde yayınlanan bir Ankara mektubu, bildirildiğine göre, yukarıda ismi geçen para, yalnız Mağusa ile Baf ortaokullarına aittir. Hususi kaynaklardan öğrenildiğine göre, gelen parafar, Türkiye .barıklarından sağlanmış bulunan ianelerdendir.

Bu vaziyet karşısında, madem ki, Ankara mektubu doğrudan federasyon başkanına gönderilmiştir, hangi sebeplerden dolayı mezkûr mektubu Bay iüz kendi imzasını taşıyan bir mektupla gazetelere sunmaktan çekinmiştir.. Böyle hareket etmekle, Bay Faiz bu meselenin geniş safhalarından habcdar olmadığını mı göstermek istiyor?

Şimdi de şu. sualler akla gelmektedir:

1) Hükümetten genel yardım görmeden birer ortaokul olarak idame edilmek istenen Baf ve Mağusa okullarının da hükümet kontrolünde olduğu nasıl inkâr edilebilir?

2) Bu iki ortaokul mezunlarına hangi otorite tarafından şahadetname verilecektir?

3) Mağusa ile Baf'ta idamesine karar verilen iki ortaokul, hangi nüfettişler tarafın'dan teftiş edilecektir?

4) Baf ile Mağusa ortaokullarında hizmet gören yerli muallimlerin durumları ne olacaktır?

Kanaatimizce, işe başlanmazdan önce, bu ana kadar: düğümlü bırakılmış bulunan bu kadar önemli noktaların hepsi de halka izah edilmeliydi. Bu noktalara, bu ana kadar temas etmemiş bulunan Bay Faiz Kaymak,, mensup olduğu partinin işlerinde açık bir siyaset takip etmediğinden dolayı, kendisini ağır mesuliyetler altında bırakmış oluyor.

5) Burada, omuzlarında adanın eğitim mesuliyetlerini taşıyan zatlari, Ankara Derneği'nin sabotajcılıkla itham etmesi particilik zihniyetinden doğmuş kötü niyetlerden başka ne olabilir?

p) Demek, Mağusa ile Bafta idame ettirmek istediği iki ortaokulun, devamını sağlayacak mebliğin esas miktarı ne kadardır? Ve dernek, günün birinde dağılacak olursa, iki okulun akıbetleri ne olacaktır?

7) Federasyon, Baf.. ile Mağusa ortaokullarının istikbâlleri hakkında yerli hükümet nezdinde ne gibi teşebbüslerde bulunmuştur? Hükümetle: (eğer varsa.) teati edilen muhaberattan, halk ne sebepten dolayı haberdar edilmiyor?

8) Eğer, Bay Faiz'in başkanı bulunduğu federasyon, herhangi bir sebepten dolayı dağılacak olursa, para yardımı devam etmeyecek mi?

9) Baf ile Mağusa'nın ortaokul talebelerinin liseye kabulleri için, hükümetle anlaşılmış mıdır?

10) Hükümetten gelen yardım görmeyen ortaokullar ile, Kıbrıs hükümetinde genel yardım gören ortaokullar arasında, aynı imtiyazlar tanınmış olacak mı?

Biz, şu kanaatteyiz ki, bu suallerin federasyon tarafından cevaplandırılması ahlâki bir mecburiyettir. Aksi takdirde, federasyon vazifesini yapmamış olduğundan dolayı, sorumlu mevkide kalmış olacaktır.

FEDERASYON BAŞKANI'NIN HATTA HAREKETLERİ,

Bay Faiz Kaymak'ın federasyon başkanlığına geldiği günden beri,... ne türlü bir program dahilinde çalışacağını kendisinden sormuş ve bu hususta bir açıklama ile genel efkarı aydınlatmasını istemiştik.

Bay Faiz, bir başkan sıfatı ile herhangi bir açıklamada bulunmadıktan mada, cemaat işlerine ait bütün faaliyetlerinde dahi, genel etkide hesap verilmeyi tercih etmekte devam ediyor.

Yeni Tâli Eğitim kanun lâyihası hakkındaki kanaatini Evkâf dairesindeki toplantıda açıklamaktan çekinmiş olması, Bay Faiz Kaymak bir başkan sıfatı ile vazifesini ifa etmediğine en açık bir ispat teşkil etmektedir. Bu bir hakikat olduğu halde, Bay Faiz Kaymak'ın bazı çevre ve hususiyle Ankara'da temas ettiği kimselere, Kıbrıs'ta cemaat işleri hakkında söz söylemek salâhiyetini haiz olduğunu iddia etmiş ve böyle hareket etmekte bir mahzur görmemiştir.

Bu tezatlar karşısında, bugünkü vesile ile şunu ilâve etmek isteriz ki, Kıbrıs federasyonunun başında bulunan Bay Faiz meşgul bulunduğu cemaat işlerinin siyasi cephesinde iyi bir müşavire ve memleketin her bakımdan ihtiyaçlarını bilen bir yardımcıya mutlak surette büyük ihtiyacı vardır. Biz, bu eksikliği pek yakından görebildiğimiz için, samimi düşüncelerimizi bu sütunlarda izhar etmektenkendimizi alamıyoruz.

Bay Faiz Kaymak, bir başkan sıfatı ile her sınıf halkı memnun etmeye çalışmak mecburiyetindedir. Biz, öyle anlıyoruz ki, Bay Faiz, ortamlarında taşıdığı mesuliyetin ağırlığına pek o kadar kıymet vermiyor. Eğer öyle olmasaydı, Ankara Kültür Demeği'nden gelen 4,045 lirayı tebşir eden mektupta, Kıbrıs Türklüğü'nün faziletsiz ve sabotajcılık gibi en bayağı kelimelerle itham edilmesinin önüne geçmek için, vazifesini korkmayarak ifa etmekle tereddüt etmeyecekti.

Hayır, Bay Faiz, bu hata affedilemeyecek kadar büyükle bir kabahattir. Bütün Kıbrıs gençliği ve her yaşta herkes, sizden müştekidir. Siz Bay Faiz, partililik: zihniyetiyle çalıştığınız için, ortaokullarımızın hükümetle olan hakiki münasebetlerini izah etmediğinizden dolayı, Ankara'da yapılan teberrüleri kendi namınıza getirttiniz ve bu yüzden halkımız arasında olduğu kadar,

eğitim davamızda da **çözülmesi** filüşköl düğümlü hadiseler meydana getirmiş oldunuz.

Bay Faiz,, sırf particilik yüzünden yaratılmış bulunan -kötü- durumun bütün irtesuliyetleri, .sana aittir. Bu durum karşısında, Bay Faiz Kaymakt.tan.dki şey beklenmektedir..Ya, kabahatini .itiraf -ederek.. tarafsız bir iş .programı hazırlamak suretiyle işe devam etmek, veyahut da başkanlıktan çekilmeektir. Biz, ikinci şıkkın kabul edilmesini .tavsiye ederiz.

30Aralık 1952, sene 4, no: 956 s.1.

ZAVALLI SİYASET

Bütün ihtiyacları ve bu arada bütün mahzurları hesaba katmadan, birer lider edası ile eğitim. devamında bize halâskarlıktan dem vuranlar; ne kadar acıdır ki, iş sahasında büsbütün beceriksiz olduklarını son hadiseler ile ~yla meydana koymuş bulunuyorlar.

Artık, gün gibi aşikâr olmuştur ki, Baf ile Mağusa ortaokulları için Ankara Kültür Derneği vasıtasıyla Türkiye bankalarından sağlanan 4,045 liralık büyük yardım gelmiş bulunmakla beraber, henüz, her iki ortaokulumuz da hükümet kontrolünde kalmakta devam ediyor.

Bu çok önemli davayı ele alırken, bütün ihtimalleri göz önünde tutamamış olan. Federasyon Başkanı Bay Faiz ile mesai arkadaşları, Haf ile Wfif, a ortaokulları için esaslı hiçbir başarı sağlayamamışlardır.

Bu acı gerçekler karşısında,» Federasyon Başkanı Bay Faiz'e ilk defa milli vazife, başkanlıktan istifa etmektir. Genel efkâr, ancak böyle bir neticeye şahit olmakla tatmin edilmiş olacaktır.

Maalesef: pürüzsüz ve çok basit olan ortaokullar konusunun esaslı noktaları üzerinde, Ankara'da aydınlatıcı malumat verememiş olan Bay Faiz Ka.ymak'm göstermek istediği gibi, Mağusa ile Baf ortaokulları henüz hükümet kontrolünden azade değillerdir. Biz, bugünkü durum karşısında şuna inanıyoruz ki, yürürlükte bulunan Maarif kanunları devam ettikçe, ne Baf ve ne de Mağusa ortaokulları hiçbir zaman federasyonun kontrolü altına gir. emeyecektir. Demek oluyor ki, Bay Faiz'in Mağusa ile Baf'ta resmî olma.yan, yani (hususî) birer ortaokul açması icap etmektedir ki, onlar da adatın bütün diğer ortaokulları gibi hükümet kontrolüne tabi olacaklardır.

Böyle bir teşebbüs karşısında okul binası ile öğretmen tedariki zorlukları meydana çıkar ki, bu muazzam işin ağır masrafları ve çok ağır olan mesuliyetlerini federasyonun hangi idarecileri üzerlerine almak cesaretini göstereceklerdir.

Buraya kadar yazdıklarımızdan ve günlük hadiselerden de anlaşılacağı veçhile ortaokullar konusu, federasyoncuların kafalarında lâyük olduğu önemle incelenmiş değildir. Binaenaleyh, her vesile ile iddia ettiğimiz gibi, particilik zihniyetiyle ortaya atılmış bulunan federasyon başkanı, kendisinin

hazmetmediğ bir konuyu kendisini dinleyenlere de -Jazmettireinemiş olduğu için, Baf ile Mağusa ortaokullarında evlatları bulunan bütün babaları doğrudan doğruya bir çıkmaza sokmuş bulunuyor.

Bu müşkül durum karşısında şu sualler alda gelmektedir:

1) Baf ve Mağusa ortaokulları, mevcut kanun gereğince hükümet kontrolünden çıkarılamaz; değil mi?

2) Federasyon, bu iki ortaokuldan hükümet kontrolünü nasıl kaldırabilecektir?

Bu iki suale müspet cevap verebilecek bir durumda <>lmayan federasyon başkanından doğrudan öğrenmek<istiyoruz.

Ankara'dan aldığı >4,045 liranın fuuği ..serbest okullara harcayacaktır? Adada ..serbest hiçbir<ortaokul olmadığına göre, gönderilen yardımın bütün ortaokullarımtzm istifade edebilmeleri için, 4,045 liranın Türk Maarif San.dığı'na yatırılması haklı ve makul bir talep değil midir?

İşte, fikirlerde canlanan ve cevapsız bırakılacağına şüphe etmediğimiz bu sualler.. karşısında; federasyonun bu siyasetine "Zavallı Siy~et" demekten kendimizi alamıyoruz.

1 Ocak 1953, sene 4, no:958,s.1.

DİR ACIJ{Ml\;!AYA İJITİXAC VAR

Ankara'daki Kıbrıs Türk Derneğ'inden gelen 4,045 liranın kimin vasıtasıyla ve ne gibi şartlar altında harcanılmak istendiğini ve bu önemli miktardan Türk Maarif Sandığı'na yatırılmasında bir mahzur olup olmadığını aydınlatan bir açıklamanın, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak tarafından halka hitaben bir açıklama ile yayınlatmasının lüzum ve ehemmiyetini bu yazımızla belirtmek istiyoruz.

<Memlekette ve bilhassa okullarımızda, öğrenciler ile öğretmenler ve okul komisyon üyeleri arasında bir ikilik yaratma siyasetine yol açmaktan Federasyon Başkanı Bay Faiz, bundan önce okullar davasını ileri sürmek için toplantılar tertip etmeyi tercih etmiş olduğu halde, bugün 4i045 liranı <hangi şartlar altında sağlayabildiğini ve esasane -miktannın ne kadara maliyet olacağını bu ana kadar gizli tutması, bir başkandan beklenilmeyen cemi.tik ve partizanlık olduğunu genel menfaatlerimiz namına bu sütunlarda i'eri sürmeyi faydalı buluyoruz.

>Başkan Bay Faiz'in federasyon çalışmalarında çok sönük bir siyaset kullanması, herkesi daima düşündürmekte ve hepimizi de ümitsizliğe sevk etmekte devam ediyor.

.....Bay Faiz Kaynak'ın hayırseverliğinden emin olmakla beraber, iş aha.sındaki siyast hataları, kendisini halk nazarında başarılı ve tarafsız bir başkan olarak tanıttıramamıştır.

Bay Faiz Kaymak'ın organ gazetelerden Halkın Sesi ile: İ:İirsöz'un aşın kışları karşısında, siyasi gafletlere dalmamalıdır. Çünkü, karşı cephede "İs.tıklal" tarafsızlığı hasebile gerçekleri herkesten evvel ileri sürmekte bir an bile tereddüt etmemektedir. Binaenaleyh, memleket davalarında federasyon başkanının bilhassa, ortaokullar hakkında tarafsız bir siy~set> takip etmesini istemekle, üzerimize düşen vazifeyi yapmış olduğumuza inanıyoruz.

Başkan Bay Faiz, bu sütunlarda beliren samimi tenkitlerden asabileşmemelidir. Bilâkis, gazeteciler arasında kendisini tenkit edebilecek, kendi derecesinde samimi ve parti işlerinden anlayan yazarların da bulunduğunu daima hesaba katmayı unutmamalıdır.

Biz, memleket davalarımızda balk hesabına omuzlarında mesuliyet taşıyanları, en temiz bir lisanla tenkit ettiğimiz için, milli bir zevk duyuyoruz. Binaenaleyh, Bay Faiz, bize fayda sağlamayan okullara ait hatalı siyasetinde inatla durmayarak hatalarını düzeltmeye çalışmalı, veyahut da federasyondaki yerini başka bir hayırsevere terk etmelidir.

Bugünkü vesile ile şunu da ilâve etmek isteriz ki, Bay Faiz'i alkışlayan organ gazetelerin iki tane olmaları, federasyon başkanına büyük bir kazanç sağlayamaz. Çünkü, daima gerçekler ve her zaman nezaket çerçeveleri içinde tenkitler yapan tek bir gazete, on bültere bedel sayılabilir.

Buraya kadar yazıklarımıza ilaveten bir kere daha hatırlatmak isteriz ki, Ankara'dan gelen yardım ve bağışların umumî ortaokullarınız içinde paylaşılması, en muvafik ve en isabetli bir hareket olacaktır. Şimdi kanaader ve partcilik zihniyetiyle hareket etmekle hiçbir imana ve yillaptk ararız. Çünkü;

1) Mağusa ile Baf ortaokullarını hükümet kontrolünden çıkararak (Ye her iki okulu da (gayri resmi) birer okul şekline sokmak mevcut eğitim kanunları gereğince imkânsızdır.

2) Bu zor durumu, Ankara'da lâıykı ve çhile izah edememiş olan Başlgın Bay Faiz Kaymak maalesef, tek taraflı düşünmekte olduğu için, yalnız partisine hizmete çalışmıştır. Bu iddiamızın doğru olduğunu Bay Faiz'in sükutu da ispat etmektedir.

3) Başkan Bay Faiz'in sükutu, bize şunu da anlatmaktadır ki, federasyonun siyasi prensiplere dayanan her hangi bir iş programı ypk.tut!

Allah yardımcımız olsun!

8 Ocak 1953t.serie 4, no:962,s.I,

PROGRAMSIZ FAALİYET

Bundan evvelki bir yazımızda, işçilerimizin bakımsızlığından bahsetmiş ve bu önemli konu ile Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın ilgilendiğinden şikayet ederek, federasyonun bütün çabşmalarında particilik zihniyetinin hâkim olduğunu ısrarla iddia etmiştik.

Bütün bu şikayetlerinizde haklı olduğumuzu son hadiselerinde teyit etmiş olması, halk çevrelerinde haklı olarak derin teessürler uyandırmış bulunmaktadır. Bay Faiz Kaymak'ın, mahza partisine taraftar kazandırmak amacıyla, federasyon sandığından itek bir okulumuza yani, yalnız. Mağusa ortaokuluna yüz lira bağışta bulunması bilhassa fakir babaların yüreklerini sıplatmıştır. Bu arada, (Türk işçi çevrelerinde) Bay Faiz Kaymak'ın yaptığı bir taraflı bağıştan husule gelen hoşnutsuzluğun da, umumi olduğundan şüphe edilmemektedir.

Adada mevcut diğer ortaokullarımızın ihtiyaçlarına ehemmiyet vermeyerek, yalnız Mağusa ortaokuluna yardımda bulunması, federasyonun tarafsız olmadığını ispat etmekte olan yeni hadiselerin başında gelmektedir.

Bay Faiz Kaymak'ın hatalı ve bir taraflı siyasetinin bu memlekette yaratmakta devam ettiği ikiliğin ağır mesuliyetlerini hissetmemekte devam etmesi, ortaokullarda çocukları bulunan fakir babaların da yüreklerinde kolay kolay silinemeyeceklerin teessür izleri bırakmıştır.

Bir hakikattir ki, adamızda parti teşkilatına başlandığı tarihten bu ana kadar, halkımız bu derece particilik zihniyeti ile hareketle katıyen şahit olmuştur.

Sayın okuyucular; herkes tarafından görüleceği ve hile, diğer organ gazetelerin federasyonu aşırı alkışlarına rağmen, biz, bu sütunlarda tarafsızlığımızı dalına muhafaza ederek federasyonu ikaz etmekten geri kalmıyoruz. Çünkü, parti hadiseleri arasında federasyonun son günler zarfında şahit olduğumuz programsız ve isabetsiz faaliyetlerini genel menfaatlerinize aykırı buluyoruz.

Eğer, federasyon idarecileri bu memlekette hakikatten hizmet taraftarı iseler, her şeyden önce faaliyetlerini büsbütün tarafsız bir programa bağlayarak yeni bir çalışma yolunu buhnalıdır.

Yıllardan beridir, henüz bir idare evi tedarik edememiş bulunan federasyon bu memlekette basından müzaheret bekliyorsa, her şeyden önce, irâd ve masraf plânçosunu yayınlamaya mecburdur. Halkça, mali durumu ve irâd kaynakları meçhul olan federasyona bel bağlamak imkansızdır.

Federasyonun, Ankara Kültür Derneği ile hangi sahalarda en iyi münasebeti olduğu halkımızca meçhul. kaldıkça, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'a kıyamete kadar sual sormakta devam edeceğimizden, okuyucularımız ümitlerini kesmemelidirler.

Bu sütunlarda, halkın isteklerine en tinniz sorgular ile tercüman olmakta devam ederken, tarafsızlığımızdan bir inç bile fedakarlık yapmayacağız. Biz, bu memleketteki yükselişimizin gerçekleri ortaya atmakla sağlanabileceğine inanıyoruz. Buğtne kadar sorgularınıza cevaptan aciz. kalmış bir durumda bulunan. federasyon idarecileei, önümüze bir evkaf konrisu atmakla kendilerinden istediklerimizi, hiçbir zaman bize unutturamayacaklardır.

15 Ocak 1953, sene 4, no: 968, s.L

FEDERASYONUN ÇALIŞMALARI

Bu sütunlarda yapılan samimi tenkitlerimize rağmen, son hadiselerin arz ettiği genel manzaranın bir köşesini teşkil eden Ankara Derneği'nin topladığı yardım dolayısıyla, federasyonun bütün ortaokullarımızın ihtiyaçlarına kaymet vermeyerek yalnız, Baf ile Mağusa'nın yardımına koşması, bize şunu anlatıyor ki, cemaat işlerinde olgun bir idare organize etmekte pek beceriksizdir.

Meselâ; bizim bütün samimi ısrarlarımıza rağmen, federasyon idarecileri, Baf ve Mağusa ortaokullarından gayrilerine adeta düşman nazarıyla balmışlıklarını devam ediyorlar.

> Federasyon başkam diyor ki, hükümetin yeni maarif yardım teşkilatına dahil olmuş bulunan Türk ortaokulları esareti kabul etmişlerdir. Halbuki, bir iddia pek yanlıştır. Çünkü, Kıbrıs'taki ortaokullarımızın hepsi de (Baf ile Mağusa da) dahil olduğu halde; dalına maarif otoritesine bağlı bulunmaktadır ve hiçbir zaman ve tarihte Baf ile Mağusa ortaokulları federasyonun otoritesine girmeyecektir.

Şu halde, Federasyon Başkanı Bay Faiz'in, Mağusa ile Baf ortaokullarına hükümet maarif sandığından verilen yıllık tahsisatı bir cihetten kabul etmekte ve diğer cihetten Ankara Derneği'nin toplayıp gönderdiği yardım paralarını da kabul ederek iki taraflı bir hareket tarzı kabul etmiş olmaktadır.

Ne kadar yazık ve tuhaf değil mi? Doğrusu bu acı bir üzülmek elden gelmiyor!

Halbuki, bu sütunlarda genel menfaatlere uygun olarak ileri sürdüğümüz samimi isteklerimize önem verilmiş olsaydı, bugün Kıbrıs'ta bitirilen Türk ortaokulları Ankara Kültür Derneği'nin topladığı yardımları kullanarak edebilecekleri için, Bay Faiz Kaymak da hiçbir şart altında bugünkü kadar ağır tenkitlere maruz kalmayacaktı.

Bugünkü vesile ile bir kere daha belirtmek isteriz ki, Ankara Kültür Derneği tarafından toplanan yardımın tevziatı yerinde yapılmaktadır.

Bundan evvelki yazılarımızda, Baf ve Mağusa okullarının hükümete bağlı olduklarını iddia ederek, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'a

so,rduğumuz birçok suallerimize cevap verememiş olması, eğitim davamızı Ankara'da etraflı bir şekilde izah edemeyerek düştüğü büyük hataları nasıl tamir edebileceğine henüz bir çare bulamamış olmasındandır.

Bay. Faiz'in gayretkeşliğinden emin olmakla beraber, meselenin siyaset cep!iesinde çalışma yolları bulamamış olması, genel efkâr üzerinde kendisine kredi kazandırabilen bir hava yaratamamıştır. Şu halde, Bay Faiz Kaymak, bütün ortaokullarımız davalarının tek bir cephede işlenmesini başsrıamamış olma.sı, hem kendisi hem de başkanı bulunduğu federasyon için herhangi bir sempati havası yarattığı iddia edilemez.

Biz eminiz ki, particilik zihniyetiyle çalışmakta olan Bay Faiz Kaymak, halkı memnun edemeyen siyasetinden dolayı nazarlarda, daima sorumlu kalmakta devam edecektir.

Federasyonun, Ankara Kültür Demeği'nin hegemonyası altında çalışmasının halkımızı tatmin etmediğine, eminiz ki Bay Faiz Kaymak da inanmaktadır. Bu iddiamız doğru olmasaydı, Bay Faiz yer yer dolaşarak halkın federasyona bağlanmasını her halde talep etmekten çekinecekti.

Binaenaleyh, biz Bay Faiz Kaymak'm hatalı siyasetini körü körüne alkışlamaktan sakınmakta devam edeceğiz. Çünkü biz, Baf, ile lylağusa ortaokulları için kurulmak istenen çephe!lin siyasi k~mının lehimize olma.dığma inanıyoruz.

28•Şubat1953, sen44,no:<t008ş.1.

FEDERASYON BAŞKANI'NIN VERİMSİZ SİYASETİ

Başka vesilelerle de belirtmiş olduğumuz gibi, Federasyon Başkan Faiz Kaymak Bey'in kontrol zincirini enselerinde taşımayı reddedenlere karşı federasyonca açılan kampanya, hedefsiz bir uğraşmadan başka bir şey değildir. Bu durum karşısında bugünkü vesile ile de şunu tekrarlamaya mecburuz ki, Faiz Kaymak Bey'in ada. dahilindeki çalışmaları esaslı temellere dayanmayan geliş güzel birtakım faaliyetlere münhasır kalmaktadır.

Bu ana kadar, doğuran ve duyuran bir siyaset programı tanzim edememiş olan Faiz Kaymak Bey yaptığı köy gezilerinde birkaç alkış toplayabilir. Mamafih bu, bizce, hiçbir mana ifade etmemektedir. Çünkü, Federasyon Başkanı Faiz Bey köy gezileriyle kendini tanıttırmaya çalışırken, Çiftçiler Birliği'ne karşı açık meydan okumaktan başka ve daha fazla bir iş yapamamaktadır.

Bu anda doğruyu söylemek lazım gelirse, şunu işaret etmek mecburiyeti hasıl olmaktadır.

Faiz Kaymak Bey, Bayraktar meselesinde halka arkasını çevirirken, federasyoncuların evkaf aleyhine şikayetler tertip ederek organ gazetelerde yayınlandını istikbal için bize ümit veren bir mahiyet taşımamaktadır.

Faiz Kaymak, omuzlarına aldığı federasyonun ağır mesuliyetlerini hedefsiz ve programsız siyasetiyle hiçbir zaman ve ahvalde başaramayacaktır. Çünkü, güttüğü siyasette monopolculuk kokusu sezilmektedir.

Ne kadar çok yazıktır ki, Faiz Kaymak Bey, başkan sıfatı ile kendisini görmek isteyenlerden, henüz resmi adresini ve mesai bürosunu gizli tutmakta devam ediyor!

Allah için söyleyiniz. Bu samimi ihtarlarımızda haklı değil miyiz? Binaenaleyh, Faiz Bey bu samimi tenkitlerimizden dolayı katiyen gücenmemelidir, Çünkü, bugünün parti ihtiyaçları bu eksikliklere mutlak surette temas etmemizi icap ettirmektedir. Faiz Bey'in dar bir çevre içinde başkanlığa getirilmesi, ona kaldıramayacağı bir vazife ağırlığı tahvil ettiğini kabul etmekle beraber, bizzat kendisi, siyasi bir müşavir almanın lüzumunu, bizim ihtarımıza hacet göstermeden evvel takdir etmeye çalışmalıydı. Binaenaleyh, idari işlerinde bu derece eksiklik bulunan Federasyon heyetinin Evkaf Dairesi'nde idare bozukluğu vardır, diyerek köylerde sempati dilenmesi, yarınımız için katiyen kar verebilecek bir faaliyet olarak kabul edilemez.

Bu arada, şunu da belirtmek icap ediyor; köyleri ziyaret eden federasyoncuların isimlerinin açıklanmamış olması, Federasyon başkanının liberal prensiplere dayanarak hareket etmediğini ispat etmektedir ki, bu da, Başkan Faiz Kaymak Bey'in, yalnız kendisini göstermeye matuf bir siyasetidir ki, bizce katiyen takdire layık değildir,

21 Mart 1953, sene 4, no:1025, s.l.

HOŞNUTSUZLUK YARATAN POLİTİKA

Bay Faiz Kaymak'ın Federasyon başkanlığına geçtiği tarihten itibaren, eemaatımıza karşı kullandığı mahzurlu siyasetten dolayı memnun olmadığımızı belirtmek isteriz.

Bay Faiz Kaymak, başkanlığa geçtiğinde kendisinden federasyon sandığının ne durumda olduğunu açıklamasını rica ettiğimiz halde, aradan bir yıldan fazla bir zaman geçtiği halde, herkesin arzusu olan bu dileğimizi bugüne kadar, maalesef: cevapsız bırakmakta devam ediyor. Bu ricamızı niçin yerine getirmediğini Bay Faiz Kaymak bir başkan olarak izah etmekten acaba neden çekinmektedir?

Bu çekinme karşısında, Başkan Bay Faiz Kaymak'ı bu sütunlarda alenen **protesto** etmekte bir mahzur görmüyoruz. Çünkü halkımız, federasyonun para mevcudunu öğrenmekten mahrum edilmektedir. Bu genel mahrumiyet karşısında, Bay Faiz Kaymak'ı yeniden ve betekrar dile gelmeye devam ederiz.

Sözde zengin olduğu iddia edilen federasyonun, kendisine bağlı muhtelif **kazalardaki** kulüplerden yardım aldığı da söylenmektedir. O halde, -neden **Ankara'dan** gelen yardımdan yalnız Baf ile Mağusa ortaokulları faydalandırılmaktadır. Buna, mahzurlu bir siyaset demekte hak kazanmış olmuyor muyuz?

Bay Faiz Kaymak'ın federasyona bağlı kulüpler üzerinde müessir bir mürâkabe sistemi kuramamış olması da, bugün ve yarın için çok mühim bir mesele teşkil etmektedir. Halkın Sesi'nde Mağusa Türk Güçlü imzasıyla son çıkan yazı, federasyonun kulüpler hakkında müessir bir siyaset takip edemediğine delâlet etmez mi?

Eğer federasyon, iddia edildiği gibi müessir bir otorite ise, Türk Güçlü'nün Halkın Sesi'ndeki neşriyatını doğrudan doğruya tasvip veyahut reddetmesi icap etmez mi?

İşte aziz okuyucular, federasyon çevrelerinde böyle verimsiz bir siyaset hakimdir ki, tabiatıyla böyle bir politika, hakikati görenleri katiyen tatmin edememektedir.

Her gün ortaya yeni meseleler atan federasyoncular, kendilerine bağlı kulüpler üzerinde herhangi bir mürâkabe sağlayamadıkça, bu memlekette federasyonun varlığından istikbâl için ümitler beslemek safdillik olmaz mı?

Bizim bu hakikatleri halkımızın gözleri önüne koymaktan esas maksadımız, federasyonca takip olunan siyasetin verimsizliğini ve kendisine bağlı kurum veyahut kulüplerin faaliyet ve siyasi hareketlerine hakim olmadığımız ve olamayacağımızı bu sütunlarda belirtmektedir. Bunu yapmak vazifesiyle mükellef olduğumuza inamıyoruz. Çünkü, genel menfaatlerimizi bu sütunlarda korumak vatan borcumuzdur.

Bugünkü vesile ile şunu da belirtmek isteriz ki, Kserovunun su meselesinde Çiftçiler Birliği'nin işbirliğini sağlamadan ve kazanın Türk müfettişi ile herhangi bir temasta bulunmadan doğrudan Valiye müracaat eden Başkan Bay Faiz'in siyasetinde bugün bir zaaf hüküm sürmektedir.

Valiye takdim olunan istidada göze çarpan eksiklikler, memlekette federasyonun resmi ve gayri resmi ihtiyaçlara vakıf olınadığına en büyük bir delil teşkil etmektedir.

Kserovuno halkının su meselesini Çiftçiler Birliği kanallarıyla belirtir:neyi f15ecerememiş olan Federasyon Başkam Bay Faiz, inhisarcılığı taparcasına sevdiğini bir kere daha ispat eylemiş olmuyor mu?

22 Mart 1953, sene 4, no: 1026, s.l.

TALİHSİZLİK

Ankara Kültür Derneği'nin sağlayabildiği dört bin liralık yardımın Bay Faiz Kaymak'ın başkanlığı zamanına tesadüf etmesi, bizim için büyük bir talihsizlik eseridir. Bay Faiz Kaymak'ın adadaki ortaokullarımızın umumunun ihtiyaçları üzerinde duramamış olması hiç şüphe yoktur ki, bu husustaki kıt malumatından ileri gelmektedir.

Bay Faiz Kaymak müfrit bir partizan olduğundan başkanlık mevkiini perçinleştirmek maksadıyla olacaktır ki, ortaokullarımız hakkında iki ayrı ölçü kullanmakta bir mahzur görmüyor. Maalesef, öyle hareket etmiş olmasıyla Kültür Derneği'nin gönderdiği yardımdan yalnız Mağusa ve Baf ortaokullarımız istifade etmiş olacaktır. Biz, bu sakat kararın şiddetle aleyhindeyiz ve aleyhtar olmakta devam edeceğiz. Ta ki, bütün ortaokullarımıza eşit muamele yapılsın.

Dikkate şayandır ki, Bay Faiz şimdiki eğitim rejiminin bir gün gelip değişebileceğini göz önünde tutarak hareket etmiş değildir. Binaenaleyh," uzağı görmeye çalışmayan Faiz Kaymak'ın Ankara Kültür Derneği'nin yardımını inhisar altına artarak kullandığı çifte statüden dolayı Kıbrıs Türk halkını maalesef ikiye bölmüş bulunmaktadır.

Bay Faiz Kaymak'ın-nın eğitim siyasetinin gelecekteki durumu hakkında malûmatı olmaması yüzünden pek büyük bir-aya düşmüş bulunmaktadır. Eğitim işlerinde particiliğe büyük önem vermiş bulunan Başkan Bay Faiz Kaymak, Baf ile Mağusa müş....., diğer kazalardaki ortaokullardan <Ankara Kültür Derneği'nin yardımını göz göre göre esirgemiş bulunmaktadır.

Halbuki, Federasyon Başkam Bay Faiz pekala biliyor ki, Mağusa ile Baf ortaokulları diğer Türk ortaokulları gibi doğrudan doğruya maarif otoritesine bağlı bulunmaktadır. Hatırlarda olduğu vechile, federasyondaki başkanlık sandalyesini elden kaçırmak maksadıyla Bay Faiz Kaymak, Evkaf Dairesi'nde Halit Bey'in başkanlığında yapılan toplantıda izahat vermek cesaretini gösterememişti. Başkan Bay Faiz'in bu cesaretsizliği onun, yalnız başına salâhiyyetli meclislerde milli davalarımızı savunabilecek bir durumda olmadığını ispat etmektedir. Halbuki, Evkaf binasındaki toplantı ortaokullar meselesini bir arada halli için en büyük bir fırsat idi.

Dikkate şayandır ki, Bay Faiz Kaymak gerek şeri mahkemelerin ve gerekse müftü seçiminin resmi otoritelere bağlanması hadisesini avuçlarını patlatırcasına alkışlamış, onların başında gelmekte idi. Böyle olmakla beraber, son zamanlarda beş on kişinin reyleriyle federasyon başkanına getirilince maarif rejimine karşı cephe almış bulunmaktadır.

Şu halde, şu hedefsiz politikanın sonucu ne olacak? Bay Faiz Kaymak bu düğümü noktalan nasıl çözecektir?

27 Mart 1953, sene 4, no: 1030; s.1.

PARTİCİLİK VE EĞİTİM

Particiliğin okullarımıza kadar sokulduğu bu zamanda; memleket gençliğine, **körü körüne** indirilen şiddetli darbelerin ağırlığı karşısında sükût kalmak, bir cinayetten başka ne olabilir.

İngiliz idaresine geçtiğimiz yetmiş beş yıldan beridir Kıbrıs Türk halkı, **hiçbir** zaman bugünkü kadar, ikiye ayırılmış değildir. Bu acı hakikatleri bu sütunlarda **belirtirken**, bu ayrılığa vesile olan hadiseler üzerinde durmak, elbette **milli bir vazifedir**.

Görüldüğü vechile, aylardan beridir bu Sütunlarda belirttiğimiz gibi, **adamızda** son yıllarda kurulan federasyonun son zamanlarda başkanlığına getirilen Bay- Faiz Kaymak, **Ankara'dan** gönderilen dört bin liralık yardım. meselesinde doğrudan doğruya ayrılığa ve gayrılığa dayanan bir siyaset gütmekte devam ediyor. Dört bin **lira** gibi büyük bir yardım, **adamızın**, umum ortaokulları arasında paylaştırılacağı yerde, parti prensiplerine dayanıldığı için Anavatan yardımından bütün ortaokullarınızma faydalanmasına, maalesef fırsat verilmemektedir.

Federasyonun bu hatalı siyaseti yüzünden ortaokullarımızın ikiye ayrılmış olması, yetmiş beş senelik İngiliz idaresinde ilk defa vukû bulan ve geniş ölçüde hoşnutsuzluk yaratan bir parti hadisesidir. Kıbrıs Türk gençliği, ta okul sıralarında böyle bir parti ayrılığına şahit oldukça, yeni nesil hakkında tatbik 9lunan bu gayri **adilâne** kararın müsebbiplerini hiçbir zaman ve ahvalde takdirle anmayacaktır. **Bilâkis**, yaratılan ikilik havasım teneffüs ettikçe, milli hoşnutsuzluğunu belirtmekten bir an bile geri kalmayacaktır.

Maalesef, günlerden beri devam eden haklı şikayetlerimize rağmen, Federasyon Başkam Bay Faiz'in şikayetlerimize karşı kulaklarını tıkamış olması, **particilik** tarihimizde daha ilk defa teşâ.... edilen bir zaaftan başka bir şey değildir.

Eğer bu derin sükûtun devamı, Ankara Türk Kültür Derneği'nin direktiflerine dayamyorsa, hemen söyleyelim ki, Kıbrıs Türk gençliği bu türlü parti kaprislerine dayanan hedefsiz bir siyasetin katiyen kurbanı olmayacaktır.

Şunu da ilave edelim ki, federasyon liderlerinin bu önemli meselede ısrarlı sükûtu, şüphe edilmemelidir ki, bu sütunlarda her zaman bahis mevzuu olmakta

devam edecektir. Bu beyanda hükümet de şu noktayı iyice anlamalıdır ki, halkımız, okullarımızda particiliğe ait faaliyetlere yer verilmesine katiyen taraftar değildir.

Okullarımızın particiliğe dayanan şartlar altında istismarına meydan verilmesine resmi otoritelerce katiyen müsaade edilmemelidir. Çünkü, hükümetin tayiniyle okul komisyonlarında sandalye işgal edenlerin iki ayn gaye güden siyasetleri (particilik ve istismar) halkımız ve okullarımız için daima zararlı olmakta devam edecektir.

Bizzat hükümet de görüyor ki, mahalli eğitim ihtiyaçlarına uygun bir şekilde hareket etmiş bulunan komisyon üyeleri, en çirkin ve gayri nezih kelimeler ile matbuatta ittihâm edilerek masum halkımızın samimiyetinden istismar payı aranmaktadır. Binaenaleyh, demokrat bir idarede bu kadar çirkin hadiseler yol açan amillerin istismar mekanizmasına ait faaliyetlerin bir an evvel durdurulması, kanaatimizce en doğru hareket olacaktır.

8 Nisan 1953, sene 4, no: 1039, s.1

BEÇE~YEN SİYASET

Ne yapacağım önceden tespit etmeden iş sahasına atılan Federasyon **Başkanı** Bay Faiz Kaymak'ın hedefsiz siyasetinin her hangi bir günde, **bize** yaratabilecek meyveler verebileceğine inanmak bizim için imkansız bir **şeydir**. Çünkü, Bay Faiz Kaymak'ın ada Türkleri'nin siyasi ve iktisadi **ihtiyaçlarının** teferruatını öğrenebilmesi için elinde en küçük bir vasıtanın **mevcut** olmadığı görülmektedir.

Eğer, yukarıdaki iddiamız doğru olmasaydı, Bay Faiz Kaymak, **her**halde şimdiye kadar bir iş programı hazırlayarak kendi isteği ile (bizim **ih**tiarlarımız ile değil) halkı aydınlatmaktan, şüphesizdir ki, geri kalmaya **aktı**.

Demek oluyor ki, memleket davalarında müspet bir yol takip **etmediğ**inden dolaydır ki, hemen hemen her teşebbüsü akamette karşılaşılıyor.

Biz, Bay Faiz Kaymak'ın başansızlıklarına şahit oldukça, ara sıra **or**gan gazeteler değişen imzalarla bazı "palavra" tarın yayınlanmasını siyast **bir** haşan diye saymamaktayız. Çünkü, federasyonun hatalı siyaseti adanın **bazı** yerlerinde açıktan açığa halkımızı ikiye bölmüş bulunmaktadır.

Federasyoncuların hatırlayacakları veçhile, bu sütunlarda her fırsatta **ha**tırlayac~ gibi, Başkan Bay Faiz Kaymak herkesi kör sanarak organ **gazetelerde** "bloflar" savurmak suretiyle halkımızı adeta avutmaya **çalışmaktadır**.

Binaenaleyh, başkan Bay Faiz Kaymak'm yalnız -tebrik protesto **tel**graflarının **altına** imza atması, halkımızı yani genel efkarı hiçbir suretle **tatmin** edemez. Halk federasyonun tarafsız bir siyasetle hareket etmesini **istiyor** ve yine halktan gizli hiçbir iş yapılmamasını biz de ısrarla bu **sütunlarda** talep ediyoruz.

Biz öyle görüyoruz ki, federasyoncular bütün kuvvetlerini kulüplerden **aldı**ldanndan dolayı iftihar ediyorlar. Halbuki, bu türlü hareketleriyle siyast **ce**phemizin zayıflığını ilan etmiş oluyorlar. Çünkü, adadaki kulüplerin hiçbiri **de** resmen siyasi bir müessese olarak tanınmış değildir. Aym zamanda **fed**erasyon bütün kulüpleri temsil mekteu pek uzak bulunmaktadır.

Şu halde, organ gazetelerde federasyon hesabı..... fakat ünzasız olarak yayınlanan her türlü palavraların siyasi hiçbir dayanağı ve temsiliyeti yoktur.

Federasyoncuların bu ince noktaları bugüne kadar kavrayamamış olınnsı, doğrusu hüznün vericidir. Binaenaleyh Başkan Faiz, eğer siyasi ve diplomatik bir adam ise, federasyonu hemen dağıtmalıdır ve yerine siyasi bir parti kurmaya çalışmalıdır. Aksi takdirde, herkes bir takım gelişmiş güzel vaatlerle "avutma" politikasından tamamiyle vazgeçmelidir. Çünkü, hedefsiz keyfi hareketler ve faaliyetler hiçbir şart altında halka fayda sağlayamaz. Bilâkis, birçok beklenmedik âhvâlde zarar bile verebilir. Binaenaleyh; federasyon şimdiki haliyle bu memlekete katıyen faydalı olamaz. Zira, federasyoncular, "inhişarlık" aşığdırlar. Halbuki bugünün gençleri, inhisarcılık ile istismarcılığın düşmanlarıdır.

12 Haziran 1953, sene 4, no: 1093, S.1.

FEDERASYONUN VERİMSİZ FAALİYETLERİ

İş başında bulunan Türk memurlarına karşı yersiz tenkitlerle halk arasına sokmaya ve Türk topluluğu içinde yer yapmaya çalışan federasyon idarecilerini bu sütunlarda tenkit ederek; hataların yüzlerine vurmak suretiyle memleket hizmetlerimize devam ederken, bize karşı küfürler savurarak mukabeleye kışanlar bu sütunlarda aldıkları haklarını kullanarak halkımızın hakiki ihtiyaçlarını öğrenebilmek vasıtalarından mahrum bulunan zavallılardır.

Her ne kadar, ortada cılız bir federasyoncular faaliyeti göze çarpmaktan hali yoksa da, şurası muhakkaktır ki; fiilî sahasında el ile tutabilecek en küçük bir eser bile mecburî gelmiş değildir.

Binaenaleyh, federasyon hiçbir eseriyle iftihar edemez. Çünkü eskisinden/farksız bir teitipo ile yerinde saymakta devam ediyor. Hatırlanacağı veçhile, bir yıldan fazla bir zamandan beridir, önümüze bir Afendrika meselesi atılmış bulunuyor. Bu önemli meseleye bundan önce "Türk işleri komisyonu" da temas etmişti. Bir atâlıc, Federasyon Başkanı Bay Faiz Kaymak'ın "Halkın Sesi"nde bu hususa dair birkaç yazısı da çıkmıştı. Böyle olmakla beraber, Afendrika meselesinin nasıl bir dava olduğunu daha doğrusu, meselenin hakiki mahiyeti anlaşılmadığı gazete sütunlarında yazılan suni levhalar, gözlerimizin önünde.. sönüp gitmiştir.

Sayın okuyucular, başka yazılarımızda da belirttiğimiz gibi, federasyonun verimsiz ve semeresiz faaliyetleri, esaslı bir programa ve yahut tetkik mahsulü meydana getirilen bir esasa dayanmaktadır. Mesela; bundan önce anı olarak köylere ziyaret başlanmıştı. Bilindiği gibi, bu sahada yapılan temaslardan da ele alınacak bir iş yapılamamıştır. Çünkü, köylere ziyaretten hakiki maksadın nelerden ibaret olduğu halka açıklanmış değildir.

Aziz okuyucular, bu sütunlardaki tenkitlerimizden de anlaşılacağı veçhile, federasyon idarecileri kendilerini birer lider olarak tanıtmaya canla başla çalıştıkları sahalarda cemaate nafi olabilecek hiçbir iş meydana getirememişlerdir. Demek oluyor ki, federasyonun faaliyetlerine bel bağlanamaz. Çünkü, ele aldıkları işlerde particilik zihniyetiyle çalışıldığı için, maalesef dün neyse bugün de aynı tempo ile yerlerinde saymakta devam ediyorlar.

12 Temmuz 1953, sene 4, no: 1118, s. 1

UNUTULMAYACAĞI !

Hadiseler tekrarlandıkça, Lefkoşa Belediyesi'nin haksız hareketlerini **hatırlıyor** ve Bayraktar'ın " Elefterios Venizelos" ismine tahvil edilmiş olmasından mütevellid **üzüntülerimiz** bir kat daha artmış bulunuyor. Bu milli **da**ya ile vazifesi icabı ilgili bulunan Halkın Sesi sahibi Bay Fazıl **Küçük**, **omuzlarında taşıdığı** ağır mesuliyetten henüz. kurtulmuş değildir.

Belediye seçimlerinin yaklaşmakta olduğu bu sıralarda Bay Fazıl **Kılıç**ık'ın belediye üyeliğine adaylığım koyup koymayacağı bilinmiyorsa da, **bazı** mahfellerde iddia edildiğine göre Kurumlar Federasyonu, Dr. F~ır1 **namzed** göstermek için şimdiden hususi tertibat almış bulunmaktadır.

Bu durum karşısında şunu belirtmek isteriz ki, Bay Fazıl Küçük'ün **Le:tkoşa**'da belediye üyeliğine adaylığını koyması genel menfaatlerimize **tamamıyla** aykırı bir hareket olacaktır. Çünkü, Halkın Sesi sahibi Bay Fazıl **K~çük**, belediyeden çekilmelidir ki, yerine gelecek yeni bir üye Bayraktar **m~selesini** halkın dilediği bir şekilde halledebilsin.

Bayraktar meselesinde menfaatlerimizi koruyamamış olan Halkın• Sesi **sahibi** Bay Fazıl Küçük, halkın üzüntülerini ancak iki şekilde izale edebilir. **Bunlardan** birincisi, belediye üyeliğinden hemen uzaklaşmak, veyahut **Bp.yraktar** meselesini halkın isteklerine uygun bir şekilde halletmektir.

Biz öyle anlıyoruz ki, Bay Fazıl Küçük, Bayr~ar meselesinde **ka**tıyen faal bir rol almayacaktır. Binaenaleyh, onun Bayraktar. meselesinde **he**:thatıgi bir harekete geçeceğine intizar olunamaz. Hakikat bu merkezdeyken, **Bay** Fazıl **Küçük**, federasyonunun teşvikiyle seçimlere iştirak edecek olursa, **bü**yuk bir hata işlemiş olacaktır. Çünkü; Bayraktar meselesi, onun **har**-eketsizliği yüzünden aylardan beridir askıda durmaktadır.

Milli ve tarihi bir mahiyet taşıyan Bayraktar meselesi, Bay Fazıl **Kılıç**ık'ın elinde hiçbir zaman halledilemeyecektir. Bundan herkes emin **olmalıdır**.

Halkın Sesi'nin Bayraktar davası üzerinde dunnaktan kaçınması, bu **iddiamıza en** iyi bir ispat teşkil eylemektedir.

MİLLİ PARTİNİN TEBLİĞİ MÜNASEBETİYLE

Avukat Osman Örek Bey'in Milli Parti sekreteri olarak organ gazetelerde yayınladığı ilk tebliği, maalesef ümit verici olmaktan pek uzaktır. Çünkü, tebliğde temas edilen konular üzerinde, bugüne kadar, eski **sekreterler** de çok çalışmışlardır. Hem de ellerindeki gazetelerle de... ~inaenaley~ 'Osman Örek Bey'in ilk tebliğinde yenilik bekliyor ve ne türlü iktisatîler takip edeceği hakkında tafsilat vermesini halkı olarak özlüyorduk.

Maalesef: kulaklarımızın alıştığı beylik kelimeler ile halka hitap etmiş olan Bay Örek, hadiselerin yabancısı olması yüzünden, tebliğinde bir giriş-çıkışa lüzum görmeden, doğrudan doğruya kendi kendisini sahnenin ortasına atmış olması, bu memleketin hadise ve konularını yakından bilenler arasında katıyen iyi tesir yapmamıştır.

Eğer, Milli Parti siyaset bir parti ise, Bay Osman Örek yayınladığı tebliğinde siyasi bir ağız kullanarak, yürüyeceği yollarda rastlayacağı dikenleri, nasıl söküp atabileceği üzerinde durmalı ve bu hususta halkı aydınlatmaya çalışmalıydı. Projelerini halktan gizlemiş bulunan Osman Örek Bey, daha ilk adımını atarken büyük bir hataya düşmüş bulunmaktadır.

Kulaklarımız beylik sözler işitmekten, artık duymaz bir hale gelmiştir. Bu noktayı düşünmeden karşınıza anlamsız çıkan Avukat Osman Örek Bey'e, omuzlarına aldığı mesuliyetli işleri başarmak için, her şeyden önce avuncu sözlerle vakit geçirmeye çalışmasını ve makul bir iş programı hazırlamasını acizane tavsiye etmek isteriz.

Bizim görüşümüzle; her şeyden önce, Milli Parti elindeki programın günün isteklerine göre tanzim etmeye mecburdur. Bunu yapmadan önce, iş sahasına atılmış bulunan Osman Örek Bey'in eski sekreterlerden daha fazla iş yapabileceğine biz inanmıyoruz.

Osman Örek Bey de kabul etmelidir ki, birinci tebliği ile bize yeni bir şey müjdelemiş değildir.

Genel efkârı doyurmuş olmayan Osman Örek Bey'in ilk tebliği, istikbâl için bize ümit verecek bir mahiyet de taşımamaktadır. Osman Örek Bey'in takip edeceği siyasetinde şiddet mi? yoksa gevşeklik mi? hakını

olacağının halktan gizli tutulmuş olması, siyasette en çok dikkat nazarına alman bir noktadır.

Bu önemli noktaları nazarı itibare almadan ilk tebliğini- yayınlamış olan Milli Parti sekreteri Osman Örek Bey, şimdi de sorumlu bir durumda kalmış bulunuyor. Halbuki, memlekete hizmet maksadıyla omuzlarına mesuliyet alanların ilk vazifeleri, siyast faaliyetlerinin istinat noktasını halka belli etmektir.

24 Şubat 1953, sene 4, no: 1002, s. 1.

Mehmet Ataker'in Kurumlara Yönelttiği Eleştiriler

SİYASİ BİR BAŞARISIZLIK

Milli Parti'nin iki organı "Halkın Sesi" ve "HürsözH gazetelerinde, Milli Parti başkanlığından yayınlanmış iki telgraf sureti okuduk. Telgraflar sayın Adnan Menderes ile dışişleri bakanı Fuat Köprülü'nün İngiltere seyahatleri ile alakadar ve Kıbrıs Türkleri'nin istikbâldeki durumlarını ilgilendirmektedir.

Milli Parti tarafından Türkiye'ye çekilen telgraflar yerinde bir...teşebbüs olmakla beraber, meseleden Kıbrıs hükümeti ile İngiltere başvekilini haberdar etmemek çok açık siyasî bir beceriksizlik teşkil etmektedir. Çünkü, madem ki, İngiliz Türk dostluğundan faydalanma temennileri izhar edilmişti, Türkiye'ye gönderilen telgraflardan behemehal Kıbrıs ve Loidra hükümetlerinin de haberdar edilmeleri siyasî bir nezaket ve aynı zamanda diplomasi bir zaruretti.

Türkiye'ye çekilen telgraflar ne kadar yerinde bir hareket olmuş ise, böyle bir teşebbüsten İngiliz hükümetinin habersiz bırakılması da, o derece siyasî bir hamlik ifade etmektedir. Çünkü, madem ki, Türk İngiliz dostluğu ışığı altında bir yardım istenmiştir, müracaatın her iki tarafa yapılması "siyasî prensiplerin zaruri kıldığı bir politika meselesidir.

Zamanın müsait olduğuna göre, Milli Parti işi hâtasını hemen tashih ederek doğru yola gelebilir. Biz, isteklerimizi bir dava olarak bizim mukadderatımızla alakadar olan İngiltere'den istemekten hiçbir şart tahtinde geri kalmamamız icap eder. Bunu her fırsatta yapmak, siyasî bir olgunluk ifade etmektedir. Maalesef, Milli Parti'nin bu noktada gösterdiği cesaretsizlik ve daha doğrusu beceriksizlik pek acıdır.

Davalarımız ileri sürülürken taleplerin İngiltere'den de yapılması, Türk diplomatlarının faaliyetlerini bir kat daha kolaylaştıracağı için, Milli Parti katiyen yarı buçuk bir iş yapmamalıydı. Velhasıl Türkiye'ye sunulan talepler, İngiltere'ye de bir şikâyet olarak sunulmakta katiyen teteddüt edilmemeliydi.

Her yeni bir fırsatta talepleri tazelemek siyasî bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacı tatmin edecek tarafa müracaatta bulunmamak ise, büyük bir beceriksizliktir.

Milli Parti'nin yeni idarecileri bir kadeh suda boğulmamaya çalışmalıdırlar. Her şeyde ağı; başlılığı ileri sürerek " meskenet " ile siyasi k:orkaklık göstermek büyük bir beceriksizlik ifade etmektedir ki; bu türlü hareketlerin sonu başarısızlıktır.

Yeni parti idarecilerinin, halkı selamlamadan işe girişmiş ob.nalan pek acayip olmuştur. Halkı benimsemeden halk davalarına el süfJleyi biz yerinde bir hareket bulmuyoruz. Milli Parti'nin yeni idarecileri halktan kuvvet alarak hareket etmeyi kendilerine prensip« olarak ittihaz etmelidirler«

Milli Parti'nin ilk teşebbüsünün sistemli bir siyasete dayanmamış olu.nası, umumi efkar üzerinde Jyi bir tesir bırakmamıştır. Binaenaleyh, ken.dilerini memleket davalarıyla ilgil~ndinneki isteyenler, her şeyden önce halkı her bakımdan tatminle çtlişmalıdırlar.

Biz bu sütunlarda halk menfaatlerini savundukça, umarız ki. Milli Parti de, daha esaslı bir .şekilde hareket etmeyi. tercih etmekte gecikmeyecektir.

5. Temmuz 1952, sene J, no:81'7}s.L

SIYASİ CEPHEMİZ ZAYİETİR

Son hadiseler açık olarak göstermiştir ki, adadaki siyast cephemiz zannedildiğinden daha zayıf bir durumdadır. Bu zayıfı yeti en iyi bir şekilde ortaya koyan hadise, Milli Parti'nin yeni idarecilerinin iş programlarının halktan gizli tutulmuş olmasıdır. Fadıl Korkut Bey'in, Milli Parti başkanlığından çekilişinden sonra, parti idaresini ellerine alanlar ne türlü yeni bir programla çalışacaklarını bildiren bir açıklamada bulunmuş olmaları bizi hakikaten yese düşürmüştür.

Bu dakikada, Milli Parti'den yeni bir iş programı mevcut olup olmadığını kimsemiz de kati olarak bilmiyoruz. Eğer, yeni bir programa karar verilmiş ve eski/ programdan ayrılmak icap etmiyorsa, bu hılsusun şimdiye kadar açıklanmamış olması, bütün halk çevrelerinde büyük ölçüde merak uyandırmış bulunmaktadır.

Halk, eski idarecilerin sönük ve verimsiz faaliyetlerinden katiyen memnun değildi. Eskilerin parti nizamnamesindeki şartları yerine getirmekte gösterdikleri ihmaller yüzünden, halkımız ümitsizlik içinde çırpınmaktaydı. Halbuki, yeni idarecileri de, yeni istikamet t.~ninde heniz harekete geçmiş değillerdir.

Bugüne kadar devam eden durgunluk öyle gösteriyor ki, Milli Parti'nin yeni idarecileri eskilerin izleri üzerinde yürümekte bir mahsur göremiyorlar. Halbuki, halk eskilerden müşteki idi. Demek oluyor ki, Milli Parti'nin yeni idarecilerinden büyük işler beklemek icap etmektedir.

Bugünkü hazin manzara karşısında halkımız müyusiyetini izhar edilememekten geri kalmıyor. Çünkü, yeni Milli Parti idarecilerinin sistematik olmayan faaliyetleri istikbâl için ümit verici değildir.

Yeni parti idarecileri, münhasıran ahbaplık yüzünden diğer Türk gazetelerde tenkit mahiyetinde yazılar görmüyorlarsa, bundan dolayı şüphelenmemelidirler. Çünkü, bir gerçektir ki Türk matbuatı arasında bütün taraflarda tarafsız neşriyat yaparak, halkımızın dileklerini hakiki bir şekilde ifade edebilen yegane bağımsız gazete "İstiklal" dir.

Herkesin de kabul ve itiraf edeceği y.~çhil.~ bağmsızlık prensiplerine
ayyet ederek; hiçbir partiye karşı aşın bir temayül göstermeden yalnız tek
aşına "İSTİKLAL" dir.

İstiklâl , milli cephemizde göze çarpan rahneleri ahbaplık uğruna
vayarak hiçbir zaman doğru geçmemiştir. Bu sütunlarda halk menfaatlerinin
tarafı daha çoktur. Fakat, gazetecilikte acıttıran tarafı gizlemekte en
yük kahbelik olduğunu hiçbir zaman unutmamalıyız.

Şu "halde iddia ettiğimiz gibi, siyasi cephede fazla atılganlığa
niyaamız büyüktür. Rum matbuatını takip ederek, haklarımızı korutmak için
işimizi genişletmek milli bir zarurettir. Eğer, Milli Parti'nin propaganda
işkiliti eksiksiz olsaydı, Lefkoşa Belediye Başkan Dr. Derviş'in Amerika
Cumhuriyet gününde Kıbrıs Amerikan Kônsoşb.ıgı/na gönderdiği telgrafta,
haka ait kısmı her halde protestod3:~'. _geri kalm~y~c.ak ve mukabil cephe
almakta tereddüt etmeyecekti.

Maalesef, bütün bu acı olaylar öyle gösteriyor ki, siyasi cephemiz
yukarıda iddia ettiğimiz gibi beklenmedik bir derecede zayıftır. Diğet
gazetelerimizin bu önemli nokta üzerinde durmadan dümdüz geçmeleri:
particilik zihniyetinden henüz kurtulmuş olmadıklarına bir ispat teşkil etmiyOr
mu?

10 Temmuz 1952, sene3, no:82t s.1.

NEREDE ESKİ KAYNAŞMALAR

Günlük hadiseler ve şimdiye kadar geçirdiğimiz acı tecrübelerden öyle anlıyoruz 14 memleketimizde partilerimizin başına getirilenler, her mecliste ko,nuşabilecek liberal fikirli şahsiyetler arasından seçilmeleri lüzumu bir kat daha artmış. bulunmak.tadır. Bugünkü yazımızda, bu önemli nokta üzerinde biraz durmak istiyoruz.

Herkesçe, kabul edilmiş bir hakikattir 14 bir parti başkanı için, bilhassa bu zamanda, yalnız kitap malûmatı kâfi geJmeinektedir. Bu seviyede olanlar, bir emrivaki karşısında mensup oldukları parti na.roma söz söylerken, yaratıcı fikirlere sahip olmadıkları için ne kadar htisn.Oniyetle çalışırlarsa çalışsınlar, titrek adımlar ile yürüdükleri için hiçbir zaman hedeflerine vasil olamazlar.

Görüldüğü veçhile, adamızdaki vaziyet bu şekilde devam edegelmektedir Teessütle kaydetmek zorundayız 14 mevcut partilerimiz, hiçbir şart altında, öz:lediğimiz nispette parlak bir devir yaşayamamışlardır. Çünkü, başa...geçenler parti faaliyetlerini prensiplere dayanan bir siyasetle ayarlayamıyorlar. İşte, bundan dolayıdır 14 Kıbrıs Türkleri arasında parti teşkil4tları aksainaktan kurtulamıyor.

Bu aksaklığın önemli diğer bir sebebi de, parti liderleri ile basın arasında bir işbirliği sağlanmasına istenildiği nispette önem verilmemiş olmasıdır.

Bizde, teessürle görüldüğü veçhile, partiler veyahut kurumlar için kam merkezlerinde bina tedariki de büsbütün ihmal edilmiş b~. En olgun oldukları iddia edilen parti veyahut kurumların merkezde olsun, kazalarda olsun, barınabilecek birer çatıları mevcut. değildir.

Bu eksiklikler, Kıbrıs Türklüğü hesabına pek. hazin bir manzara arz etme:kte, maalesef devam edip gidiyor. Öyle görünüyor 14 baştakiler bu noksanların izalesine çalışmak yolunu henüz bulamamışlardır.

Dikkate şayandır 14 yeni yıl münasebetiyle toplanan kongrelerde balkı d.<oyurabilecek yenilikler için, yeni tedbirler alındığına. şahit oJamamışızdır.

Mevcut kurumların idarecileri, eski sistem ve eski zamanın ihtiyaçlarına ait pJinJarını değiştirmemek için adeta ısrar ediyorlar. Bundan on yıl önce

neyseydiler, kurumlarımız ayın noktada saymakta devam ediyor. Bu arada, teessüfle anmak icap eder ki, eski heyecanlar hızını gaip etmiş bulunmaktadır.

Hani, Katak'm kuruluşu günlerindeki gönülleri ferahlandıran kaynaşmaları, Hani, Çiftçiler Birliği'nin eski mücadele faaliyetleri!..

Halbuki, gönül isterdi ki, 1953 yılına giderken, uzun senelerden beri gözlere batan eksikliklerin bir kısmı olsun yeni eserler ilavesiyle tavanlanarak parti işlerimizde, 1952 yılının başarısızlığı ile karşı karşıya kalma durumu. M~ durum böyle olmakla beraber, gönüllerde yaşayan sömür emellerimizin 1953'te gerçekleşeceği ümidiyle bu sütunlarda, Kıbrıs Türk gençliğine başarılar dilemek, bahtiyarlık duymaktayız.

3 Ocak 1953, sene 4, n. 959, s. 1

FEDERASYONUN GÖZE BATMI HATALARI

Bu başlık altında sayın okuyucularımıza anlatmaya çalışacağımız önemli bir konu vardır. Bu konuya, bugün temas etmeye bizi sevk eden irril, kurumlarımızın bugünkü acıklı durumlarıdır.

Hepimiz de görüyoruz ki, son on yıldan beridir, adamızda muhtelif işimler de, kurumlar ile birlikte kurulmuş bulunmaktadır. Bunların başında KATAK gelmektedir. Bilindiği veçhile, KATAK çok parlak günler yaşamış olmakla beraber, zayıflamaya yüz tutmaya başlayınca bütün im.tiyazlarımı csiındaki Milli Parti'ye terk etmiş ve tarihi adını bir anda feda ederek s~fiüp gitmiştir. O zamandan. bu ana kadar, siyast sahnemizde rol almakta devarı eden Milli Parti, teessüfe şayandır ki, ne iktisadi sahada ne de siyast davalarımızda önemli başarılar sağlayamayarak, adeta cansız: bir halde yerinde saymakta devam edip gitmektedir. Görüldüğü veçhile, Milli Parti'nin faaliyet sahası o kadar daralmıştır ki, zaman zaman olur ki, varhıbcıan bile. şüphe edilmektedir.

Sayın okuyucular; bu acı hakikatleri teker teker saymaktan. maksadımız., lılagünkü kurum ve birliklerimizin olgun bir programa sahip (lmıadılarmı belirtmektir. Nazarlarımızı beş on sene evvelki hadiselerle çevirt}Cek olursak,, hemen anlarız ki, teşkilatlanmaya teşebbüs ettiğimiz 1940'dan somaki faaliyetlerimiz arasında; bu dakikada hesaba katılabilecek bir eser göze çarpmamaktadır.

Acaba neden? Çünkü, kurduğumuz birlikler veyahut kurumların tüzükleri gereğince hareket edilmemiştir.

İnkar. edilmemelidir ki, memlekette lider geçinenlerimiz, daima >ve her zaman particilik zihniyetiyle çalışmışlar ve Letkoşa'nın dışıtda kalan kardeşlerimizin hakiki ihtiyaçları üzerinde sistemli bir çalışma yolu bulamamışlardır.

Organ gazetelerin şiddetli alkışları arasında mest olan liderler, karşılarında muhalif bir gazete görmediklerinden dolayı, ..sözde faaliyetlerini Letkoşa'nın civarları içine inhisar ettirerek, rakiplerimiz adanın her köşesinde sistemli bir surette çalışırken, bizimkiler de, SANDALYE kavgalarından göz açamamışlardır.

İşte, bu verimsiz siyasetin bugünkü kurbanları *bit* olduğumuzdan...dolayı, ne kadar şikayet etsek haklı olduğumuza inanıyoruz,

KATAK olsun, Milli Parti olsun, bu adadaki varlığımızı hakkıyla *sez*çirememişlerdir. Bütün bu beceriksizlikler maalesef: bize pek pahalıya mal *olmuştur*, Başlangıçta, halktan avuçlar dolusu para toplanabiliyorken, şimdi *kurumlar* menfaatine iane verenler parmakla gösterilmektedir. Çünkü, parti *kur*anların yegane. maksat ve hedefleri, kendi kendilerini göstermekten başka bir şey değildir. Adadaki yüz bin Türk'ün bütün hareketlerini inhisar altına *alm*ık gayesiyle çalışanlar, ne kadar yazıktır ki, halkımıza hiçbir eser *ver*meden birer birer siyaset sahnesinden çekilip. gidiyorlar. Hem öyle bir *ş*e: kilde ki, kendilerini yıllarca destekleyen haktan bir teşekkürü bile *esirgeyerek*.

Maalesef: her geçen *g*ünde particilik bakımından durumumuz, ibiraz *daha* fenaya *doğru*.: gitmektedir. Bu acı hakikatleri, federasyon ile Çiftçiler BirUğ'i'nin son zamanlarda organ gazetelerde yayınladıktan notlarda okumak *m*.talesef, mümkün oluyor.

Köylülerimiz bakımsızdır, diyen federasyonculanın son on *y*ıldan beri *bizi* idare ettiklerini iddia eden ' KATAK.ÇİLLAR' ile Milli. <Paqiciler9e.n *hesap* sormaları icap ederken, Federasyon Başkanı Faiz Kaymak B~y'in bu *çok* önemli nokta üzerinde *dun*nak istememesi> başarısız bir siyaset takip *ettiğ*ine delfilet etmez mi?

Şimdiye.. kadar işlediği hatalara her gün bir yenisini ilave etmekte, olan *Federasyon* Başkam Faiz Bey'in isabetsiz siyaseti yüzünden, Kültür *Derneğ*i'nin yardımında bile ortaokullarımız hakkında çifte ölçünün *kullanılmasına* maalesef, fırsat verilmiş bulunmaktadır.

Gözlerimizin karşısında yaratılan bu acıklı durum karşısında, Başkan *Faiz* Bey'in siyasT bir müşavire ihtiyacı olduğunu belirtmekle vazifemizi *yaptı*ğımıza inanıyoruz. Son sözümüz şudur:

Derneğin yardımı münasebetiyle yaratılan kötü durumun ıslahı *mesuliyetleri*, doğrudan doğruya Federasyon Başkanı. Faiz Bey'e aittir. İbinaenaleyh, Faiz Kaymak Bey'den icraat bekleriz.

3 Mart 1953, sene 4, no: 1010, s. I.

ANKARA TÜRK KÜLTÜR DERNEĞİ'NİN / BATALI SİYASETİ

Ankara Kıbrıs Türk Demeği'nin hatalı siyaseti, bize umumi bir fityda sa.ğlayamayacak gibi görünmektedir. Ankara Demeği'nin harici siyaseti.öyle bir şekilde ayarlanmıştır ki, particilik gütmek için doğrudan doğruya bir mecburiyet hasıl olmaktadır. Bu görüşümüzdeyanılmadığımızı son olaylar da açık ispat edebilmektedir.

Demek liderleri, buradaki Türk milli heyecanını iç yüzüne tanamıyla vakıf olınadıkJarı için, maalesef demek namına yazılan ve adamızı ilgilendiren yazılarda daima ve her ahvalde şahsi kapislerin. tesiri altında Kıl.,ns Türklerine karşı iki ayrı lisan kullanılmaktadır. Federasyöncülara yüksek bir iltifat gösterildiği halde, geriye kalanlara istisnasız olarak haysiyyetsiken sözler sarf edilmekte ve milliyetsiz gösterilmeye çalışılmaktadır. Halbuki, Kıbns'taki olaylar hakkındaki görüşler farklı olmakla beraber, hedef mutlak suretle aynıdır. Çünkü, herkes elindeki vasıtahmn müsaade ettiği nispette bu vatana hizmet etmek azmindedir.

İşte bu önemli noktaları ayırt etmek istemeyen Ankara dem.eğinin va.tanperver üyeleri, burada federasyona intisap etmemiş olanlara dilşünü üyle bakmakta ve maalesef, haklarında galiz sözler sarf etmektedirler Halbuki, bugün resmi vazifeleri icabı olarak, hükümetle yakın temaslarda bulunan vatandaşlarımızdan hiç birisi de dernekçilerin sandıkları gibi Jcatiye sa.botajcı değillerdir.Bilâkis, onlardan her biri demekçiler ve fec1.er~oncu.lar kadar temiz ruhlu vatan çocuklarıdır.

Zamanın nezaketini ve günün ihtiyaçlarını göz önünde tutu+ak, hük.Omet nezdinde cemaatimizin şerefini bugüne kadar yüksek tutnuJya muvaffak olan iş başındaki vatandaşların, daima takdirle anılmaya ve her hususta güvenilmeye lâyık değerli iş adamlarımız oldukJarını, bugqnkü Vesile ile bu sütunlarda belirtirken.sevinç duymaktayız.Maalesef, onların temiz isimlerini kirletecek federasyon vasıtasıyla bu güzel adada nahoş havalar yaratmaya ç~' bize, fenalıktanbaşka bir şey yapmış olınayacaklardır.

Biz; anavatanımızdangelen ve ileride gelecek olan para yardımlarını her vakit minnet ve şükranla karşılayacağız.

Fakat, bize gönderilecek mektuplatda haysiyetşiken sözlerle **zehirlenmemize** hiçbir şart altında meydan verilmemesini candan temenni eder ve bundan sonra gönderilecek para yardımlarının particilik güden federasyona havale edilmemesini önemle rica ederiz. Sıra gelmişken şunu da belirtelim ...**ici**... federasyonun organı olan " Hallan Sesi'nin iş başındaki **adamlarını** ...ve **YAZI** sahasında çalışanlarınızı dalına kirletmeye matuf Yazıların.cıan herkes **İlkmiş**, usanmıştır. Federasyonun teşvikiyle, Ankara Derneğ'nin aynı izlerden **yürümemesini** milli menfaatlerimiz namına bir kere daha rica etueyi **İtızumlu** görüyoruz.

70cak 1953, sene 4,no.:96l;s~1.

SIYASİ TENKİTHERİMİZ KARŞISINDA

Kıbrıs'ta ve Türkiye ile Rodos'ta Türk kültürünü desteklemek maksat ve gayesiyle, Türkiye devlet bütçesine konmuş bulunan iki yQz elli bin Türk lirasını, pek geç bir zamanda haber vermiş bulunan Ankara'da Kıbrıs Türk Kültür Derneği'nin birinci mektubunda olduğu gibi, ikincisiide de **olgun** bir lisanın kullanılmamış; ohnasını ve her iki mektubun da bir **derneğe** yakışır bir resmiyet taşıdığını bugünkü yazımızda belirtmek zorunda **kalmış** bulunuyoruz

Ankarlı Kültür Derneği idarecilerininin Kıbrıs federasyonuna muhabirlik yapmasına bir itirazımız **ohllamakla** >beraber, buraya . gelen ve hepimizi **ilg**lendiren mektuplarında resmiyet taşıyan işaretler ve tarihlerin bultınınainası, KİDtür Demeği'nin bir otoriteye sahip ohnadığına, tereddüde **meydan** vetmeden, bizi hemen inandırınaktadı.

Nazarlarımızı daha ileriye çevirecek olursak, hemen ve pek kolay ohırak görülecektir ki, demek gerek Türkiye ve gerekse Kıbrıs htUdnetini **d**ğrudan doğruya ilgilendiren meselelerde, düşünmeden ve taş~ **kendisini** adeta bir otorite sahibi göstermekte, maalesef bir •mahzur görmemektedir.

Halbuki, herkes tara:fi:ndan bilindiği gibi, resmi çevreler dahilinde **konusmak** ve yazmak salfilhiyetleri yalnız, hükümetler ve devletler **mümessillerine** verilmektedir, Binaenaleyh, demek idarecilerinin harici siyasetlerinde takip edegelmekte oldukları taktik hatalıdır ve erkenken ıslaha ırlılıhtaçtır.. Fakat, böyle oJmakJa beraber, kayda şayandır ki, >bugüne kadar qevam eden samimi tenkitlerimiz karşısında derneğin birinci mektubunda **Kıbrıs Türkleri** hakkında yapılan sitemler, ikinci mektupta devam ettirilmiş ,qeğildir. Biz bu terakkivi memnunlukla işaret eder. ve /derneğin bundan llöyle daha resmi ve tarafsız bir lisan kullanmasını özlerken, bundan sonraki mektuplarında olgunlaşmış bir seviyede bulunduğunu ağırbaşlılığı ile ispata çalışmasını tavsiye etmek isteriz.

Bugünkü vesile ile, şunu da sevinçle belirtmek isteriz ki, Türkiye ; Cumhuriyet Hükümeti'nin Kıbrıs Türkleri ile doğrudan alikalanması, Kıbrıs Türk gençliğinin enerjilerini atomik bir hızla canlandırmış bulunmaktadır.

Kıbrıs Türk halkı, pek sayın Adnan Menderes hükümetinin anlayışlı **karar** ve hareketlerinden dolayı Demokrat Partiye karşı minnettarlık duygularını dalına muhafaza eylemekte devam edecektir.

Kıbrıs'a verilen nakdi kültür yardımı, Kıbrıs tarihinde gençlerimiz için bütünlükten yeni bir kalkınma devri açmış olacaktır. Bu çok hayırlı işte, **o, mızlarına** büyük yardım mesuliyetleri almış bulunan Ankara hükümeti en şerhin saygılarımız ile selâmlarken, içimizde iftihar hislerimizin şahlandığını sezmekteyiz.

İstidatlı'nın bu sütunlarında, bugüne kadar yayınlanan samimi **tenkitler** karşısında, Ankara ufuklarında bizim için yaratılan koruyucu siyaset bir havanın bize, bundan sonra çok daha sevinçli hadiseler yaratabileceğinden şüphelenmiyoruz.

Bu dakikada şunu da sevinçle ilâve etmek isteriz ki, ana hükümetimizin koruyucu **kanatları** altında, şimdi siyasi ufuklarımızda yeni **ümit** noktasının belirtilmiş olduğunu görüyoruz. Her an, bizim için **ümit** **sa** bu noktaların siyasi hayatımızda parlak sayfalar açacağından, **k**alplerimiz dalına ümitle dolu bulunmaktadır.

Bu kanaat ve bu imanla bu sütunlarda yayınladığımız yazılarımızla **mücadelemizde** devam edeceğimizi belirtirken, Ankara Kültür Derneği idarecilerine **samimi bir** ihtarda daha bulunmak isteriz:

Arkadaşlar; Kıbrıs Türklerine hitap ederken, hükümet içinde ildüci bir **otorite edası ile** konuşmayın. Çünkü, demokrat bir idarede siyaset prensiplere **saygı** göstermek, ahlâki bir mecburiyettir. Yardım meselesinin de, eski bir **tarihe** dayandığını bilmeyenlerden değiliz.

24 Ocak 1953, sene 4, no: 976, s.1.

Halbuki, Bay Faiz Kaymak'ın bu türlü yanlış siyaseti, memleketimizin
zararına zarardan başka bir iyiliği yoktur ve olamaz da...

Bu; şu kanaatteyiz ki, Ankara Kültür Derneği Kıbrıs'a gönderdiği yarqınım
doğrudan buradaki konsolosluk vasıtasıyla bütün ortaokullarumza
dağıttırmalı ve

particilik güden şahısların müdahale ettirilmesiyle halk arasında bir ikilik
yaratılmasına katiyen vesile olmamalıydı. Bu önemli n9ktayı düşünememiş olan
Kültür Derneği'nin bugünkü vesile ile dikkat nazarını çekmeyi bir memleket
borcu sayarız.

Ümit ederiz ki, işlenen hatadan. d()ğan• b.iıyulc zararın .uzamasına meydan
verilmeyetek, dört bin İngiliz lınısıllıl dağıtılması .kültür çerçeveleri dışına
çkarılarak parti çevreleri için4e muamele>.görmesine fırsat verilmeyecektir.

18 Nisan 1953, sene 4, no: 1048, s. L

İKİ YÜZÜLÜ SİYASET

Herhangi siyasi bir imtiyaza sahip bulunmayan federasyonun, Ankara Kültür Derneği'nin hegemonyasını kabul ederek buradaki faaliyetlerini kösteklemiş olması, federasyonahic de parlak bir istikbâl vadetmemektedir.

Yanlış siyaset ile halkımızı ikiye bölmüş bulunan federasyonun, büyük fenalıklarının başta geleni, Ankara Kültür Derneği'nin gönderdiği dört bin, lüflük yardım teşkil etmektedir. Maalesef, hatın sayılır bir yardım olan dört bin İngiliz lirasının resmî kanallardan ulaştırılmaması ve Kıbrıs konsolosluğunun buhayatı işte ilgisiz bırakılması, aklı başında olanları ta J'u güne kadar düşündürmektedir.

Kıbrıs Türk ortaokullarına karşı Ankara Kültür Derneği'nin iki ayrı ölçü kullanması, meseleye doğrudan doğruya bir parti veçesi verilmek istendiğindendir. Halbuki, Kıbrıs Türk okul gençliğine bu haksız maddelerle karşı görülmemeli ve hiçbir şart altında maarif cephemizde bu kadar geniş bir boşluğun açılmasına hiçbir zaman fırsat verilmemeliydi.

Tekrar ediyoruz. Federasyon, Ankara Kültür Derneği'nin lügerponyasını hiçbir şart altında kabul etmemeliydi. Çünkü, maarif işinde Kıbrıs hükümetiyle iş birliğini, demekçiler terviç etmemektedirler. Bu sözlerinde ısrar eden federasyoncuların, maalesef, maarif meselesinin bir (para) meselesi olduğunu düşünmek istemiyorlar. Zira, federasyon çevrelerinde yalnız bir partililik zihniyeti hakim olmaktadır.

Bu meyanda, Federasyon Başkanı Bay Faiz'in, bundan önce Halit Bey'in tertiplediği toplantıya gitmemesi ve bu suretle Ankara Kültür Derneği'nin düşüncelerine terceman olamaması, bütün giriş ve çıkışların yalnız partililiğe dayandığını bütün çömlendiği ile o, \$, ya k, pyu Q\$ bulunmaktadır.

Binaenaleyh, Ankara Kültür Derneği hesabına çalışan Kıbrıs federasyonu, bilhassa idari imtiyazlarını katıyen Ankara Kültür Derneği'ne teslim etmemeliydi. Ankara'da devlet hizmetinde çalıştıklarını bildiğimiz bazı dernekçilerin idareleriyle, Kıbrıs'ta kültür rejimine karşı bir muhalefet teşhisi kurmaya çalışanların bütün faaliyetlerinin parti gösterilerinden başka bir şey olmadığına inanılıyor.

Bizce, bu türlü yersiz ve temelsiz propagandalar ile Kıbrıs halkına hizmet edileceğini düşünmek bile hatalıdır. Binaenaleyh, adamızda bulunan Ankara Kültür

Derneği başkan vekili hakikaten, Halkın Sesi'nde yazıldığı gibi, bir devlet vazifesiyle gelmiş ise, Ankara Kültür Derneği'nin buradaki işleriyle nasıl meşgul olabilecektir.

Halbuki, gönül isterdi ki, birçok vesileler ile "Halkın Sesi'nde iddia edildiği gibi"; Ankara Kültür Derneği, hakikatten iç davalarımızla yakından ilgileniyorsa, adada bulunan demokrasinin başkanı maarifimiz ile "ilhak" konuları hakkında, hiç olmazsa, Royter müessiline siyasi bir demeçte bulunsun ve bu suretle dünya efkarını aydınlatmış olsun.

Aksi takdirde, şimdiye kadar yapılan bloflar birer blof kalmakta devam edecektir. Şu halde, müsbet bir siyaset istemekte hakkımız yok mu?

24 Haziran 1953, sene 4, no: 1102, s.1.

MUHALEFETTEN HOŞLANMA YANLAR

Adamızda muhalefetten korkanlar onlardır ki, halka hesap vermek taraftan değildir. Binaenaleyh, 1953 yılında böyle kötü bir zihni_yetle_Yş.şeyanlar onlardır ki, müdafaalarını daima ve her zaman herkese küfürler savurmakla yaparlar. Ve çok kereler, meçhullere hitap ederken, haysiyet_şiken sözler zarfında adeta birer. zorba kesilirler.

Maalesef: organ gazetelerde bu ayarda yazılara yer verildiği bir hakikattir. Ve şurası da bir hakikattir ki, federasyondan halk ve genel menfaatlerimiz namına sorulan sorgular hiçbir zaman güler bir yüzle karşılanmamaktadır.

<Hele, federasyonun Ankara Kültür Derne_ği'nin hegemonyasını kabul/ettiği tarihten itibaren, vaziyet büsbütün değişmiş bulunmaktadır. Ezcümle, Ankara:Kültür Derne_ği'nden gelen emirler.karşısında kayıtsız şartsız boyun eğmek isteniliyor! Bundan mada, kültür derneğinin ismi anıldığı zaman, yer ve gök titremeliymiş ve kalem sahipleri mutlak suretle susmalıymış!!

Halbuki, tehakküm ifade eden bu gibi münasebetsiz propagandalar karşısında susmak veyahut boyun eğmek nasıl mümkün olabilir? iy~yır. aziz okuyucularımız, buna imkân yoktur ve olmayacaktır da...

Federasyoncular, halkımıza karşı iki türlü ölçü kullandıkça ve her işte .particilik zihniyetiyle hareket edildikçe, kıpşımızdaki.haksızlıklar önünde susmamıza katiyen imkân yoktur.

Esefle görmekteyiz ki, federasyonun resmi. bir •«sözcüsü" olmaması yüzünden bütün yazdıklarımız 'meçhul imzalı veyahut büsbütün imzasızların kötü tenkitlerine ve birçok ahvalde sövüp saymalarına da maruz kalmaktadır. Maanıafi, inkir edilemeyen bir hakikattir ki, organ .sazetelerde gizli_perde a:kaşwdf,t.rol alanlar, şahsi ihtiraslarını tatmin maksadıyla savurdıkları küfürlerden dolayı genel menfaatlarımız dırımadan büyük zararlara uğramaktadır.

Adamızdaki basın hürriyetinden faydalanarak, genel efkarı her meselede ay.dınlatmayaçalışacağı yerde, maalesef federasyoncular. .halkın hakiki menfaatlanm düşünmeyerek, hedefsiz bir siyasetin kurbanı olmakta devam ediyorlar. Bu arada, federasyoncular, Ankara Kültür Derne_ği'nden gelen dört bin lira yardımı da halkın istediği ve bugünün ihtiyaçlarınınınicap ettirdiği gibi, bütün ortaokullarımız arasında

ayl~ılmasım istememekte devam ediyorlar. 1vlaales~t: federasyoncuların bütün
tr~pkullarımızı, benimseyerek hareket etmiş olmaları, halkımız arasında, Kıbrıs
arihinin' bu .ana kadar' kaydetmediği. en .büyük bir ayrılık uçurumunu ..yaratmış
bulunmaktadır.

Federasyon idaresinde göze çarpanbu derece sakat bir siyasetin.Ankara Kùltür'
Derneğ'i'nin direktifleriyle devam ettirilmesi, federasyoncuları sevindiriyorsa da,
aşık'atdır ki, genel menfaatlerimiz önemli suretle baltalanmaktadır.

Tecrübeler de ispat etmiştir> ... federasyon memleket davalarımızdabir eterite
olarak çalışmamaktadır. Bunun başta gelen sebebi,, Ankanı Kùltür Derneğ'i'nin
kötürüm siyasetinin peşine takılmış olmasındandır. Binaenaleyh, Ankara Kùltür
De:meğ'i'ni bu ana kadar, hakiki ihtiyaçlarımız hakkında aydınlatamamış olan
federasyoncuları, bu sütunlarda protesto etmekle vazifemizi yaptığımıza
inanıyoruz.

15Temmuz 1953, sene 4, no: 1120, s.I,

ÇİFTÇİLER BİRLİĞİNİN SON FAALİYETLERİ

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği'nden üç kişilik bir heyetin durup dururken geziye çıkması, elbette hayırlı bir maksada dayanmaktadır. Bunu **NU'** **Ç**demeyiz. Fakat, henüz adresi halkımızın ekserisine malum olmayan bir birliğin idarecileri~ bugün yapıldığı şekilde köyleri dolaşması bizi, 'hiçbir zaman hedefe ulaştıramayacaktır.

Hatırladığı gibi, Çiftçiler Birliği idarecileri bundan önce de, uzun süren müteaddit geziler sayesinde adaanın her köşesini ziyaret etmişlerdi. Bugünkü vesile ile doğruyu söylemek lâzım gelirse; eski gezilerin notlarından farksız olarak son günlerde yayınlatmış bulunan gezi notları da, çiftçilerimize rehberlik edebileceğe benzememektedir. Bu itibarla, bir kere daha belirtmek isteriz ki, köylülerimizi mensup Oldukları kaza merkezlerinden aydınlatmak için, köy gezilerine çıkmazdan evvel, her kaza merkezinde mutlak surette bir yazıhane açarak esaslı bir teşkilata başlanmalıdır.

Kaza merkezlerinde iyi teşkilatlı yazıhaneler açmakla, çiftçilerimiz için büyük karların sağlanabileceğinden bizim kadar çiftçilerimiz de emin **olmalıdırlar.**

Geçmişteki tecrübelerden ders alarak çalışmalarımıza, mutlak surette yeni istikametler vermek, kanaatimizce en doğru bir harekettir. Biz, kaza merkezlerinde birer idare evi görmedikçe, sarf olunan gayretlerin çiftçilik l: >akımından boşuna gittiğinden şüphe etmiyoruz.

Gezilerin katiyen aleyhinde değiliz. Fakat, gezilere ait notlar, ilgili **kaza merkezlerindeki bürolarda** saklanmalı ve mutlak surette üzerlerinde sistemli bir şekilde çalışılmalıdır.

Bizce, beklenmedik bir mevsimde yapılan ziyaretlerin gazete **sütunlarında** yayınlanması, köylünün kendi tabiriyle hiçbir zaman karın **doyuramaz.** Şu halde, ya programlı ve sistemli iş yapmalı, veyahut da kendi kendimizi aldatmadan vazgeçmeliyiz.

Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, çiftçiliğe ait bilgiye sahip olmak başka, çiftçilik teşkilatı kurmak ise büsbütün başka bir iştir. Binaenaleyh, **iki ayrı bilgiye** dayanan bu türlü işlerde çalışmaların iki gruba ayrılması icap etmektedir.

Biz, kendi görüşümüzle şuna inanıyoruz ki sarf olunan büyük-
ga~etlere rağmen, Çiftçiler Birliği yeni nesle rehberlik edebilecek bir eser
bir UMLU yayacaktır. Çünkü, çiftçiliğe partililik de karıştırılmaktadır. Öyle
olmasaydı, bugüne kadar kaza merkezlerinde birer yazıhane açabilmek her
halde mümkün olabilecekti.

Unutmayalım!İşe nereden başlanmasını bilmek de ayrı bir hünerdir.

25Şubat 1953, sene 4, no:1005, s.1.

Gazetelere Yöneltilen Eleştiriler

MESULİYETSİZ YAZILAR

Yeni Maarif layihası dolayısıyla "Halkın Sesi" nde o kadar yersiz ve mesuliyetsiz yazılar çıkmıştır ki, insanın hicap duymaması elden gelmiyor. Çünkü, o kadar mantık dışı yazılar ile karşılaştık ki, hiçbir tetkikin mahsulü olmadıktan başka mesleki prensiplere de tamamiyla aykırı bulunmaktadır.

Maalesef, "Halkın Sesi" hiçbir yazısında tali okullarımızın bugünkü ve gelecekteki durumları üzerinde durarak genel efkara bir hesap verilmiş değildir.

Her gün çıkan sütunlar dolusu yazılarda, mesuliyet taşıyan mütalaalar, maalesef rastlanmaktadır.

Halkın Sesi'nin >Yazarları bir havadır> aldırış gidiyorlar. Fakat nerede duracaklarını bir türlü kestiremiyorlar. Çünkü, omuzlarında halka karşı herhangi bir mesuliyet taşıdıklarına kendileri de inanmış değillerdir.

Bugüne kadar **Halkın Sesi'nde** çıkan yazılar arasında, halkın menfaatlerini garanti edebilecek unsurlar katiyen mevcut değildir.

Maalesef, bir yandan bükümetten yardım istenirken, öte yandan kontrol kabul etmeyiz, deniyor. Halbuki, bu türlü istet bizi Kıbrıs kömünistlerinin kategorisine sürüklemektedir. Çünkü komünistler de, aynı şekilde ısrar etmektedirler. Maalesef, Rum sağcı gazetelerinde bize verilen yer de budur.

Hükümetten para isterken, rejim aleyhtarlığı göstermek, kendimizi aldatmaktan başka hiçbir işe yaramamaktadır. Dikkat edilecek olunursa, boş keseden atıp tutanların hepsi de maskelenmişlerdir. Memleket rejimine karşı hoşnutsuzluk ifade edenler halka yüzlerini göstermemektedirler.

El altından yazı yazanlar, bugün halka karşı mesuliyet almayan beceriksiz korkaklardır ki, bunlar ile yola çıkmak en büyük siyasi bir hata teşkil etmektedir.

Bu memlekette, doğrudan doğruya kancıklığa dayanan yazılar, hiçbir bakımdan halkımıza fayda sağlayamaz.

Halkın Sesi'nde şimdiye kadar çıkan ve Kıbrıs Türk'üne hitap eden çerçeveler içindeki "parolalar" kimin namına çıkarılıyor? Federasyon mu?

Yoksa Halkın Sesi hesabına mı? Bu türlü gayri samimi "parolalar"ın altına neden imza atılmıyor?

Be hey korkaklar, size soruyorum. Mertseniz söyleyiniz. Bizi satacak olanlar kimlerdir? Samimi ve vicdan sahibiyseniz, peçeleri atarak cevap veriniz.

Üzerlerine vatan mesuliyeti alan korkaklar bu memlekete nasıl ve ne yüzle hizmet edebileceklerdir?

Bu korkaklara soruyorum? Okul komisyonları> meşuliyet taşıyorlarsa, Türk İşleri Komisyonu'nda çalışmış olanlar liat)gi Türk halkım temsil ediyorlardı?

> Bugünkü vesile ile;/ şunu dtt /haykırarak belirtmek ist~ ...ki~ Hititli Sesi'tide yeni maarif layihası > dolayısıyla çıkan nezaket) kaidelerine aykırı yazılar, Türk genel efkarına hiçbir suretle tercüman olamaz. Çünkü ôiz; ada Türkleri, milli vekatnfüzü küçülten yazılar ile davalamızı ileri sürmek taraftarı değiliz.

Halkın Sesi yazı. halkasında yer alarak, öteye beriye küfür savuranlara, halk ile beraber bizim de katien itimadımız yoktur. Bunu, bugünkü vesile ile açıklamayı, halkımızın menfaatleri namına kendimiz için milli bir- vazife sayarız.

28 Ağustos 1952, sene 3, no: 851, s.1;

ANTI BRİTİSH

Bu kelimeyi ağzında sık sık geveleyerek genel efkârı işgil etmeye çalışan "Halkın Sesi", açıktan açığa bu memlekete karşı nankörlük etniş oluyor. Hem öyle bir nankörlük ki, diğer gazeteler onun bu siyasi kelime ile oynamasından adeta hicap duyarlar.

Cemaat davalarımızdan bahsederken "Halkın Sesi"nin bu kelime ile oynayarak matbuat sahasında kendi hesabına bir üstünlük sağlatmaya çalışması, gazetecilik hesabına da büyük bir ayıp teşkil eylediğine inanıyoruz. Çünkü, cemaat davalarımızı bütün gazetelerde belirtmekte olduğu bu zamanda "Anti Britsh"likten dem vurması Halkın Sesi için doğrudan doğruya siyasi bir harıfık ve genel menfaatlerimize tamamıyla aykırı bir hareket ve pek büyük bir düşüncesizlik teşkil etmektedir. Daha açık bir ifadeyle şunu söyleyebiliriz ki, bu memleketteki bazı hürriyetini Halkın Sesi gazetesi inkıfı etmekte ve bu büyük inkırum altında, ağzında Anti Britsh kelimesini geveleyerek, Türk genel efkârı arasında kendisi için müstesna bir iltirum yaratmaya çalışmaktadır.

Aşıkârdır ki, mesleki prensipler dışında kalması icap eden bu türlü propagandalar, Halkın Sesi'ne hiçbir sempati kazandırmadığı gibi, milli davalarımızı da ızrar eylemekten hali kalmamaktadır.

Milli davalarımız belirtilirken, Halkın Sesi sütunlarında ileri sürülen kanaatler, genel efkârı tercüman olmaktan pek uzak kalmaktadır. Bu; herkes tarafından iddia edilen bir hakikattir. Çünkü, Halkın Sesi'ri de hiçbir meselede mantık kaidelerine riayet edilmediği için, ileri sürülen bütün iddialarda haysiyetşikenlik her zaman mühim bir rol oynamaktadır.

Buraya kadar yazdıklarımızla anlatmaya çalıştık ki, Halkın Sesi'nde bilhassa son zamanlarda çıkan ve cemaatunuzu ilgilendiren yazılar bu memlekete nfil olmakta pek uzakta kalıyor. Çünkü, Halkın Sesi, kalemine hakim olmayarak yazı yazmakta ve şahısları kötülemekte kendine has bir siyaset takip etmektedir.

Teessüfe şayandır ki, bütün siyasi faaliyetlerini Halkın Sesi'nin tempoJarma uyduran Türk Kurumlar Federasyonu, bilhassa son zamanlarda,

aynı gazetenin izlerinde yürüyerek yaratılan nahoş. hayalara dalmış bulunduğu görünmektedir.

Yeni federasyonun yalnız başına hareket etmesi icap ederken, 1:ugünkü idar:ecilerinin yanlış bir siyaseti neticesi olarak, Halkın Sesi'yle iş< birliği yapması her zaman ve ahvalde halkımız lehine bir harekettir.. Bunu ,is~t için şunu iddia edebiliriz ki, sırf Halkın Sesi'ni gücendirmemek için -Türk Kurumlar Federasyonu, Bayraktar meselesinde tamamıyla hareketsiz kalmıştır~ Yazıklar olsun!..

5 Ekim 1952, sene 3, no: 883; s. J.

HANGİ TENKİTLER FAYDALIDIR

Bilindiği gibi, öyle bir devirde yaşıyoruz ki, gazetelerde çıkan temiz tenkitleri, halk ve okuyucular dalına sempati ile karşılar. Binaenaleyh, dünün her tarafında olduğu gibi, memleketimizde de gazetelerde yapılan temiz ve hilesiz tenkitlerden sağlanan faydalar pek büyük oluyor.

Zaten, öteden beri kabul edilmiş bir hakikattir ki, hak ve hakikatlerin m.çydarı çıkarılmasında, tenkit, çok mühim bir rol oynamaktadır,

Gazetecilikte tenkit, başlıca iki bakunçla fayda sağlayabilmektedir. Bunlardan birisi, **tenkidi yapan** gazetelljn. <bağUJISIZ. >lduğu ve sahibinin baskı altında olmadığı görülür ve bu <se.l,epten dolayı tenkitçi gazete; halkın tak.dirlerine mazhar olur.

İkinci basıma < göre; bir / gazetede çıkan tenkitler, samimi bir ihtar mahiyetinde kaldıkça, gazetenin okuyucu sayısı artar ve bu sayede genel efkâra daha büyük hizmetler sağlanmış olur.

Şu halde, söylemeye hacet yoktur ki, gazete münekkitlerinin temiz ruhlı olmaları en başta gelen evsaflardan biridir. Mesleki bütün evsafı haiz bulunan bir gazeteci münekkit, hiçbir ahvalde mesleğine karşı ihanet etmemeye ve sadet haricine çıkmamaya çalışır. Binaenaleyh, sadet dışına çıkarak doğrudan doğruya şahıslara saldıranlar, onlardır. Id, bir meselede tahkikat ve tedkikatın ehemmiyetini takdir etmeyerek mabz.â gösteriş için ve yahut, gazetelerine fazla satış sağlamak için kalem sallayanlardır.

Her ne kadar, memleketimizde şahıslara saldıranlar eksik. değilse de, bunların esas maksatları, particiliğe hizmetten başka bir şey değildir. Aramızda particilik zihniyetinin tesirleri altında öyle yazarlarımız vardır ki, partilerdeki imtiyazlı mevkilerini elden kaçırmamak için birçok ahvalde hırslarından gözleri kararak, geliş güzel yazı yazmaktan kendilerini kurtaramamaktadırlar.

Sayın okuyucular, buraya kadar yazdıklarımızdan demek istiyoruz ki, her muharrir bugünkü basım kaide ve prensiplerine uygun bir şekilde yazı ~. için her şeyden evvel, omuzlarında mesleki ve ahlâki bir mesuliyet taşımaktadır. Görüldüğü veçbile, kendi cemaatimize ait birçok meselelerde sadet dışına çıkarak küfürler savurmak suretiyle konularını savunmaya

çalışanlar, her şeyden önce, yazdıklarının kıymetini kendi elleriyle **küçültmekte** ve genel efkâra karşı saygı çevrelerinin dışına çıktıkları için **halk** çevrelerinde dalına muahezeye maruz kalmaktadırlar.

Sırası gelmiş iken, şunu da kaydetmek isteriz ki, bazı muharrir **arkadaşlar**, Kıbrıs'taki basın hürriyetini suistimal ederek **asın** bir şekilde **olmak** üzere, isimler ve şahıslara hücum ederek halkın gözlerini boyamaya **çalışmayı** tercih ediyotlar. Fakat dikkat edilecek olunursa, kolayca **anlaşılabacaktır** ki, bu kategoride bulunan yazarlar, hiçbir zaman ellerindeki **koşuy**u hakkı ile inceleyerek bir neticeye bağlayamıyorlar. Maalesef: onların **kaclz**adayılıkları halkı heyecanlandıran sözlerle meçhullere hitap ederek, ağız **kallı** balığı .yapmaktan başka bir. işey .ideğildir.

Binaenaleyh, olgun ve yararlı yazılar o yazılardır ki, elde bulunan **konuyu** vesikalara dayanan ispatlar ile halkın gözleri önünde inceleyerek **savunanlardır**.

20 Kasun 1952, sene 4, no:922,s;1.

Yine bundan birkaç yıl önce, organ bir gazetenin mümessili tarafından Atina'da işlenen siyasi bir hata yüzünden İstiklâl, kıyametler koparmıştı. Çünkü mesele ilhak ile ilgili ve aleyhimizydi.

En son olarak, Ankara'dan gönderilen 4,045 .. lira yardım meselesinde istismar ve particiliğin önlenmesi için canla başla çalışılmaktadır. Çünkü, Ankara'dan gelen parayı, federasyonun istediği yalnız iki okula verilmesinin katıyen adilâne bir hareket olmayacağına inanmaktayız.

Bu hesapça, federasyona bağlı organ < gazetelerin bütün iddialarına rağmen, İstiklâl uhdesine düşen vazifesini ifa ederken ~linden geldiği kadar bütün ortaokullarınıza faydalı olmaya çalışmaktadır. Bu arada, bizi faziletsizlik ve sabıqsızlık ile lekelelleye çalışan Ankara Kültür Derneği'ne karşı müdafaalarımızla da, Kırıs, Türklüğünün şeref ve haysiyetini korumaya çalışmaktayız ki, bundan dolayı da içimizde milli bir haz duymaktayız.

Bugünkü vesile ile bir kere daha tekrarlayalım ki, biz, Ankara yardımını minnet ve şükranla karşılamış bulunuyoruz. Fakat, adada yaşayan yüz bin Türk'e faziletsizlik damgasını vurmak isteyenlere de, her fırsatta cevap vermekten geri kalmayacağız. Çünkü bize yardım gönderildi diye sitem etmek isteyenler, iş sahasında henüz olgunlaşmadıklarını halkımıza açıktan göstermiş oluyorlar.

Doğrusu, Ankara Kültür /Derneği'nin ağır sitemleri yüreklerimizde kolay kolay silinmeyecek izlet bırakmış bulunmaktadır.

Bu yüzden içimizi çöken acılarımızı unutturabilmek için, Ankara, Kültür Derneği tarizlerini mutlak surette geri almaya çalışmalıdır. Bunu özlemek hakkımızdır.

9 Ocak 1953, 1. sene 4, no: 963, s.1.

BÜRSÖZ'ÜN BAŞYAZAJY BÜRSÖZ'E

Bağımsız olduğuna inanmadığımız Hürsöz gazetesi, bazen yazılarımdan ve fikirlerimden sitayişle bahsettiği halde, geçen günkü bir başyazısında "Mehmet Ataker" adının müstear bir isim olduğunu iddia ederek, mevzu dışına çıkmak suretiyle 4,045 lira yardımdan bütün ortaokullarımızın istifade etmelerinin doğru olmayacağı kanaatini tebarüz ettirmeye çalışmıştır.

Maalesef. ortaokullarımızın umumi ihtiyaçları göz önünde tutulmayarak, Hürsöz'ün "Hürsöz" imzalı başmakalesini teşkil etmiş bulunan mahut yazının kötu dışında iddialar olduğu, yani doğrudan doğruya şahsıma tevcih edilmiş bir yazı olduğu, kullanılan ifadelerden de <pek. fila anlaşılmuş... bulunmaktadır.

Her şeyden önce, Hürsöz gazetesi şurasını bilmelidirki, Mehmet Ataker bu/Sütunlarda kimsenin> hatırı için yazı yazmamaktadır. Biz, herhangi bir memleket konusunda şahısların yalnız faaliyetleri üzerinde durmaktayız. Çünkü, bizim nazarımızda memleket işleri için omuzlarında mesuliyet taşıyanlar, daima muhteremdir. İşte bunun içindir ki, bütün yazılarımızda meçhullere hitap ederek, şahıslarla meşgul olmaktan dalına kaçınıyoruz.

Bizim bildiğimize göre, gazetecilikte meçhullere hitap ederek ve isim vermeden herkes hakkında küfürler savurmak en büyük bir kabahattir. Bir yazarın karakter sahibi ve samimi, olup olmadığı da, ancak bu gibi hallerde anlaşıldana çıkabilir.

"Hürsöz" de biliyor ki, önümüzde mühim bir para yardımı meselesi vardır. Biz; Ankara yardımından bütün ortaokullarımızın istifade etmelerini istiyoruz. Çünkü, kendi kanaatimizce, bir partinin bilhassa 'bu mühim meselede' partililik zihniyeti ile hareket etmesine yer yermek hatalıdır. Çünkü, halkı ikiye bölmek tehlikesi her an varıddır.

Şu halde, hayırlı bir işe başlarken, halkı ikiye bölmemeye dikkat etmeliyiz ve dağılmaları her an melhuz bulunan partilere, halkı istismar için fırsat vennemeyi bir prensip olarak kabul etmekte, tereddüt etmemeliyiz. Bizce, Ankara'dan gelen ve ileride gelmesine intizar olunan para yardımlarının sarfiyatında, federasyona salahiyet vermek pek acemice bir harekettir.

Demek oluyor ki, iddia ettiğimiz gibi 4,045. lira yalnız Mağusa ile Baf ortaokullarına ayrılmayıp, adada bütün ortaokullarımızın ihtiyaçlarına sarf edilmesi için, Türk Maarif Sandığı'na yatırılması en isabetli bir hareket olacaktır.

Buraya kadar yazdıklarımızdan da anlaşılacağı veçhile, Bay Faiz Kaymak Ankara'yı ziyaretinde, bir parti başkanı olarak yalnız başına mesuliyetler deruhte etmemeli idi. Bay Faiz'in bu meselede yapabileceği en doğru hareket, Ankara'dan avdetinden sonra meseleyi bir beyanname ile açıklayarak, genel efkarı istizmaç etmeliydi. Ç~ federasyonun bir gün gelişip dağılmayacağını kim garanti edebilir?

Binaenaleyh, Hürsöz gazetesi yardımı meselesi için bütün teferruatını gözden geçirmeyerek mevzutu dışına çıkmak suretiyle şahıslara hücumla kalkışması, tarafsızlığı ile/nasıl kabili telif olabilir?

Hürsöz gazetesi isminin müstear olduğunu iddia ediyor. Halbuki, Hürsöz bütün başmakalelerinin altına daima "Hürsöz" koymaktadır. Yazıların hakiki sahipleri acaba kimlerdir? Her isme Hürsöz demekteki gaye nedir?

Şunu da bir kere daha ilave edelim ki, biz, Ankara'dan gelen paranın Türk Maarif Sandığı'na yatırılmasını tercih ediyoruz. Görünüyor ki, Hürsöz bizim bu isteğimiz aleyhindedir. Bu şart altında Hürsöz, Ankara yardımından umum ortaokullarımızı faydalanmalarını niçin istemediğini izaha mecburdur. Aksi takdirde, genel menfaatlerimizi düşünmeyerek, partililik gayesiyle yazı yazdığına hükmetmekte bakılı olınayacak mıyız?

10 Ocak 1953, sene 4, no: 964 s. 1.

ŞÜPHE YARATAN SUALLER

Son zamanlarda "Halkın Sesi" gazetesinde bazen imzalı ve çok defalar da imzasız olarak, Evkâf İdaresi'ne tevcih edilen bazı yazıların çıktığını görüyoruz. Bu yazıların ekserisinde şahıslar üzerinde durularak ezberden, bazı gelişi güzel isteklerin ileri sürüldüğünü görüyoruz.

Biliyoruz ki, adamızdaki matbuat hürriyetinden faydalanarak yazı yazmak, herkesin hakkıdır. Bu haklar suistimal edilmedikçe mantık çe:itçeveleri içinde ileri sürülen mütalâalara da< diyeceğimiz: yoktur. Mamafih, resmi bir dairenin işlerini tenkit<edecek: olanların pek sanimt<.clmaları icap ettiği gibi, ileri sürülen konular etrafında kelime canoflZltğı/ yapılmamasının da? bir zaruret olduğunu işaret etmek isteriz.

Bu gerçekleri>d~i igöz \ önünde tutarak, bu yazımızda 18 Ocak tarihli Halkın• Sesi/ gazetesinde..... başmakale olarak çıkan sorgulu bir yazıdan bahsetmeye çalışacağız.

Pek çok okuyucuların da görmüş oldukları gibi, yukarıda sözü geçen sorgulu yazı "Halkın Sesi" imzasını taşımaktadır. Bu imza, bize şunu anlatıyor ki, gazetenin sahibi veyahut başyazarı ileri sürülen meselede, her türlü mesuliyeti kendi üzerine almış bulunmaktadır.

Şimdi de, Halkın Sesi'nin sorgusunu inceleyelim: Herkes tarafıdan görüldüğü veçhile, sorgunun hedef tuttuğu nokta, geçen 1951 yılında Evkdf Dairesi'nde yapılan tamirat için ve bu meyanda Müftü için satın alınan bazı eşyanın kıymetini ihtiva eden dokuz yüz altmış bir liradır.

Kanaatimizce, Halkın Sesi'nde çıkan sorgular, okuyucuyu yeknazarda Evkâf İdaresi aleyhine şüphelenmeye sevk etmektedir. Çünkü sorgu sahibi, dokuz yüz altmış bir liranın harcanmasında neden şüphelendiğini kapalı bırakmış ve teferruat kaydetmemiştir. Halbuki, hakikaten bu kalemin /harcanmasında sorgu sahibinin bir şüphesi varsa ve elinde vesikaya dayanan bir ispat varsa, Halkın Sesi neden mahkemeye müracaat cesaretini gösterememiştir.

Bizim bildiğimize göre, Evkâf İdaresi'nde yapılan bütün masraflar, >tahriri bir emre yani, "Authority"ye dayanmaktadır. Şurası da bir hakikattir ki, hü.kümet evkfilin irâd ve masrafını umumi bütçeden ayrı tutmaktadır

Herkesin bildiği gibi, yıllık raporlarda gerek irâd ve gerekse mesarifat için verilen tafsilat, her mali müessese ve resmi idarelerde olduğu gibi dalına kısadır ve tabiatla, öyle olması da icap etmektedir.

Halkın Sesi'nde çıkan suallerden öyle anlaşılıyor ki, sorgu sahibi evk.ifiin genel varidatından yeni binalar ile, icap ettiğinde her çeşit tamiratın yapıldığından haberi yoktu.

Hayret uyandıran diğer bir nokta da, Halkın Sesi sahibinin suallerini istilbarat dairesine sunmamış olmasıdır. Müracaatını bu kanaldan yapmamış olmasından biz öyle anlıyoruz ki, Halkın Sesi sahibi sorduğu şüpheli sualleri tevsik edebilecek durumda. Örneğin, hiçbir resmî makama müracaat cesaretini kendinde bulur. Mamafih, meselede genel menfaatlerimiz bahis konusu olduğu için, Halkın Sesi'nden izahat talep etmek mecburiyetinde kaldığımızı belirtmek isteriz.

Kanâatbahş izahat verildiği takdirde, meseleye yeniden temas ederek genel efkârı aydınlatmaya çalışacağımızdan, okuyucularımızemin olmalıdırlar.

21 Ocak:1953, sene 4, no: 973, s.1.

İMTİYAZLI SINIF

Herkesin gördüğü veçhile, federasyona bağlı bazı yazarlar mesleki çetrefeveler dışına çıkararak, gv.ya haklarımızı savunuyorlarmış gibi sağa ve sola saldırışlarıyla en temiz şahsiyetleri hedef tutarak; adanın Türk halkı arasında bir iktisat yaratmanın ileride doğuracağı fenalıkları, maalesef hesaba katmadan, bir demercedele cephesi kurmaya çalışıyorlar.

Bugünkü vesile ile bir kere daha teessüfle kızıydetmek isteriz ki, memlekette iş ,?aşında bulunan adamlarınıza karşı ~f!9ele .fephesi kurmaya çalışanlar, arkalarını Ankara Kültür Demeği'ne daycıuakta ve Mezkûr "Dernek vasıtasıyla bundan önce Ankara'dan gönderileri....dört bin. liralık yardım da siper ittihaz edilmektedir. İnkâr edilemeyeceği gibi,; bu. sip.erin arkasma gizlenerek matbuatta yaptıkları yersiz saldırışlar.da " Okullarımızı satanların,yüzleri kızarmayan menfaat düşkünleri" gibi çirkin sözler. kullanarak, memlekette adeta imtiyazlı bir sınıf yaratmaya çalışıyorlar.

Binaenaleyh, artık şüphe kalmamıştır ki, bu türlü yersiz hareketlerle halkımız arasında bir ayrılık havası yaratılmak isteniyor. Çünkü •görüldüğü vechile, k.ôylerde olsun kasabalarda. olsun, imtiyazlı sınıf mensupları tarafından yapılan bütün propagandaların esas gayesi, iş adamlarınıuzı haksız. yere kötölemek ve masum halkın samimiyetinden faydalanmaktır.

Her vesile ile görüldüğü veçhile, milliyetçilik kisvesine bürünerek, memlekette hakiki ve ağırbaşlı vatanseverleri taşlamakla vicdan rahatlığı duyan. bazı yapmacık kahramanların en keskin silahları, maalesef herkese " Sövmek"tir. Aramızda iyi niyetlerle çalışan iş adamlarımızı sövmek suretiyle tahkir etmek, maalesef muhayyel imtiyazlı sınıfa mensup kahramanlar için adeta bir prensip haline girmiş bulunmaktadır.

Sayın okuyucular, ellerinde namuslu iş adamlarımıza "söven" kalemler taşıyan bazı zavallı muharrirler, adamızda bir gazeteciler cemiyetini, henüz kurulınamış olmasından faydalanarak maalesef, sokaktaki sarhoşlar gibi gazete sütunlarında nara atmak fırsatını buluyorlar ve böyle bir fırsatın kendilerine verilmemesinden dolayı, halkın başında horoz misali ötmekte Kıbrıs Türk Basım'ın şeref ve haysiyeti de bu yüzden haleldar olmaktadır.

Sırası gelmişken, bu sütunlarda bir kere daha belirtelim ki, Kıbrıs Türkleri **vekpere** bir vücuttur. Bu bütün ve sağlam vücutta particilik yüzünden rahneler **açmaya** ve bu sayede halkımızı ikiye bölmeye çalışanlar, bilerek veyahıt **bilmeyerek** ve hepimize büyük fenalık etmiş oluyorlar. Binaenaleyh, bir taraflı **görüş** ve düşünüşleri ile halkın başına birer diplomat kesilenler, cemaat işlerinde **halka** izahat ve hesap vermedikleri için, daima tenkide maruz kalacaklarından **şüphe** etmemelidirler. Ve şuna da kâni olmalıdırlar ki, herkese "sövüp, saymakla" cemaat işleri hiçbir zaman halledilemez.

Şurası da iyice bilinmelidir ki, memleket işlerinde hedef ve gayeleri tespit **editmeyen** siyasî hareketlerden **müspet** sonuçlar almak, yalnız ahmak siyasilerin **kârı**dır. Bu noktayı takdir eden aklı başında olanlar ile **uzağ** görenler, halkın **ensesinden** basarak imtiyazlı bir sımı yaratınak sevdasına düşenleri, cömertçe **tenkit** etmekten bir an bile geri kalmayacaklardır. Bu vazifelerini yaparlarken, **bu** meınlekette " hür filqr taşllrlanını" kıymet ve ehemmiyetinin bir gün gelip **layık** olduğı şekilde takdir edileceğinden de emin bulunmaktadırlar.

17 Nisan 1953, sene4, no: 1047, s.l.

MÜFTÜLÜK MESELESİ

Hepimizin bildiğimiz gibi, Kıbrıs Müftülük makamı henüz münhal bulunmakta devam ediyor. Bu yüksek makama getirilecek zat; halkın reyiyle müftü olacaksa da, müftü namzedi olacak şahsın, son zamanlarda kabul olunan kanunda tespit edilmiş bulunan esaslarına uygun olarak hareket etmesi bir mecburiyettir. Binaenaleyh, müftülüğe namzet olacak şahsın, bir parti veyahut herhangi bir federasyon tarafından desteklenmesinin mutlaka müspet bir netice verebileceğine inanmıyoruz. Çünkü, yukarıda da yazdığımız veçhile, herhangi bir müftü namzedi kendisinden kanunen istenen evsafı haiz olup olmadığını, her şeyden evvel ispat etmeye mecburdur.

Müftü namzedinin Kıbrıslı veyahut Türkiyeli olmasından çok daha mühim olan nokta, kendi ehliyetini ispat edebilmesi keyfiyetidir.

Bu hesapça, bir müftü namzedi, her şeyden önce, ehliyet diploması ibrazına mecbur edilecektir. Şu halde, Kıbrıs müftülüğü için böyle bir mecburiyet varken, müstakbel müftü hakkında söz açıldığı zaman, namzetlerin ilmi liyâkatlarını ispat edebilen vesikalardan da bahsedilerek halkın aydınlatılması bir zarurettir.

Maalesef, bu ana kadar yazılan uzun yazılardan halk bir şey öğrenmiş değildir. Binaenaleyh, sayın okuyucularımız peşinen şunu bilmelidirler ki, seçmenlerin bütün reylerini kazanmış bir namzedin mutlaka müftü tayin edilmesi şart değildir. Bu meselede, şart olan şey, müftülüğe ait kanunda tespit edilen bütün evsafı bir namzedin haiz olmasıdır ve kaçınılmaz bir zarurettir. Bütün bu önemli noktalar halktan gizleniyorsa da, meselenin doğru tarafı bu sütunlarda belirttiğimiz gibidir. Şu takdirde, herhangi bir namzedi, müftü yapabilecek olan vesikaların başında bir devlet icazetinin ibrazı gelmektedir. Bundan da şu anlaşılıyor ki, herhangi bir medrese şeyhinden husuşi ders alarak elde edilen gayri resmi vesikalar, müftü olabilmek için hiçbir şart altında, resmi bir diploma olarak kabul edilemeyecektir.

Aksi takdirde, buradaki tekkelerimizde, her birkaç senede bir müftü namzedi yetiştirebilmek en kolay bir iş olacaktı.

Bu kadar açık hakikatler karşısında federasyonun Kıbrıs müftü seçimlerinde muayyen kimseler lehine destekleyici bir rol alacağı hakkındaki neşriyatı,

beceriksizliğin göze batan örneklerinden biridir ki, biz, bu türlü gayretkeşlikle,ri hiç de yerinde görmüyoruz.

Federasyoncuların müftü seçiminin arifesinde gösterdikleri -el çabukluğu, olgunlaşmamış bir siyasetin peşinde koştuklarına en iyi bir ispat teşkil etmektedir.

5 Mayıs 1953, sene 4, no :1061, s.1

1{ÜFTÜL)K _MESELESİ

Şüphe yoktur ki, adada yaşayan her Türk, müftülük meselesiyle pek yllından ilgilenmektedir. Biliyoruz ki, kabul edilen yeni kanun gereğince müftü seçimi, doğrudan doğruya hükümetin kontrolü altında yapılacaktır. Namzetlerin liyakat vesikaları yine hükümetin teftişine tabi tutulacaktır. Velhasıl, bütün salâhiyetler, hükümete tevdi edilmiş bulunmaktadır.

Şurası da muhakkaktır ki, halkın seçeceği müftünün tayini, Valinin tas.yibine arz edilecek ve şüphe yoktur Jci, Resmi. Gazete'de de ilan edilnekle resmiyet kesbetmiş olacaktır.

Kıbn's'ta müftü obıcak zatın yabancı lisan bilmesi, bugünün ih#yaçlarına uygun bir talep phırak ileri sürülebilirse de, müftülük makamını işgâl edecek zatın beynelnilef bir lisan bilmesi, herhalde müreccahdır, Yoksa, Hür Söz gazetesinin iddia ettiği gibi, yeni müftünün mutlaka "lt.1,1Dça" bilmesi pek gülünç bir taleptir. Zira Rumca, diplomatik bir lisan değildir. Öyle olmasaydı, son günlerde Başdespot Makarios, adada plebisit y.f.lplılmasını talep eden mektubunu valiye. İngilizce bir kopya ile sunmayarak, yalnız Rumca ile iktifa eylemiş olacaktı.

Binaenaleyh, Hür Söz gazetesinin Rumca üzerinde ısrarla durmasındaki y.mlnş görüşüne katıyen iştirak taraftan değiliz.

Eğerse, Hür Söz gazetesi adamızda yalnız Rumca konuşan Türkler ile, yine yalnız Türkçe konuşan Rumların sayılarını bilmiş olsaydı, şüphesizdir ki' doğrudan doğruya benliğimizi baltalayan böyle yüz kızartıcı ve mantık dışı bir teklifi ileri sürmek cesaretini katıyen göstermeyecekti.

Bu önemli meselede kalemine hakim olamayarak hareket etmiş bulunan Hür Söz gazetesini, bugünkü vesile ile doğru yola davet etmeyi mesleki bir vazife sayarız.

Federasyonun hatalı siyaseti yüzünden milli davalarımızı lqymetsizlendiren bu türlü yazılara şahit oldukça, doğrusu doksan bin Türk namına hicap duyarız. Aynı sahada federasyonun siyasi prensiplere uygun olmayan faaliyetlerini de bu sütunlarda protesto ile karşılamak zorunda kaldığımızı, teessüflerimizlebelirtmenin yerinde olduğuna inanıyoruz.

Her bakımdan liyakatlı bir müftünün seçilmesine elbirliği ile çalışmanın
icap ettiği bu sıralarda gazete sütunlarında şahsi kaprislerin aksettirilmesine
yer verilmesini biz, hiçbir bakımdan muvafık görmüyoruz.

Dahilde olduğu kadar, harici siyasetine de sevilen ve takdir edilen bir
istikamet verememiş olan federasyon, milli davalarımızda da şeref payı
koparmak zihniyetiyle çalıştıkça, bu sütunlarda bizden takdir alkışları
beklemesi imkansızdır.

Müftü seçirinde doksan bin Türk'ün ağzına kilit vururcasına bir tavır
takınmış federasyonun faaliyetlerini bu sütunlarda hiçbir şart altında takdir
edemeyeceğiz. Çünkü, halkın kendi reyini kullanarak, en münasip bir şahsı
müftü makamına getirmesi en büyük medeni haklarıdır. Halkın bu
sarıh hakkını elinden gasp edencesine harekete geçmiş bulunan federasyonun
yaratmak istediği ikilik havası, hiçbir yerde hazmedilemeyerek adanın her
köşesinde derin bir hoşnutsuzluk yaratmıştır ki, biz de bu umumi infiali bu
sütunlarda belirtirken, federasyonculara daha ölçülü adımlar atmalarını
samimiyetle tavsiye etmek isteriz.

Bundan tam beş yıl önce idi. Müftülük meselesinde ileri sürdüğümüz
sanjimi düşüncelerimizde bugünkü nahoş manzarayı ta o zamandan tasvire
çalışırken, resmi sandalyelerinden kuvvet alarak bize karşı yersiz hücumla
geçenlerin bugünkü gayretkeşliklerine gülmek mi, yoksa ağlamak mı
gerektiğini varsın gerek etkili takdir etsin.

13 Mayıs 1953, sene 4, no:1067, s.1.

MÜFTÜ MESELESİ

Yetmiş beş seneden sonra, müftü seçiminde bize, yani halkımıza verilen **salahiyetleri** suistimal etmememizin milli bir vazife olduğunu düşünecek İohırssk, federasyonun hatalı siyasetini takbih etmemek imkansızdır.

Eğer federasyon hakikatten birçok kulüpleri temsil ediyorsa, onu memlekette siyasi bir parti olarak kabul etmek en büyük siyasi bir hatadır. Çünkü, Türk kulüplerinin siyasi birer parti müessesesi olduklarına dair **eminiz** ki, resmi makamlarda herhangi bir kayıt mevcut değildir. Şu itibarla, federasyonun hiçbir hareket ve faaliyeti, katiyen siyasi bir mahiyet taşımamaktadır. Demek oluyor ki, federasyonun prensipleri dışına çıkarak müftü meselesinde, Kıbrıs hükümetine karşı siyasi bir mahiyet taşıyan bir rol oynamaya kalkışması, siyasi prensipsizliğin alkışlanmaya hiç de layık olmayan hesapsız ve zararlı bir hareketinden başka bir şey değildir.

Şu halde, Kıbrıs hükümeti, federasyonun arzu ve istekleri hilâfına olarak, Türkiyeden müftü namzetleri kabul etmekle takdire şayan bir harekette bulunmuş olacaktır.

Federasyonun siyasi beceriksizliği yüzünden müftü seçimini zorlaştıracak olan bugünkü propagandaları hiçbir kimseyi memnun edebilecek bir mahiyet taşımamaktadır. Çünkü, federasyonun dilediği şekilde müftü seçimi yapılacak olursa, bu işte de inhisarcılık zihniyetinin hakim olacağından şüphe kalmamaktadır. Fakat teşekküre şayandır ki, federasyonun, hatalı siyaseti yüzünden inhisarcılık kokusu savrulan teşebbüslerinde katiyen muvaffak olamayacaktır.

Kayda şayandır ki, organ gazetelerin bugünkü istismarcı neşriyatları bu iddiamıza en büyük bir ispat teşkil etmekte devam ediyor.

Kıbrıs Türk Federasyonu'nun, Ankara Kültür Demeği'nin verimsiz siyasetinin delaletiyle Kıbrıs Türk halkı arasında yarattığı boşluk, bugünkü gidişiyle hiçbir zaman doldurulamayacaktır. İşte bundan dolayıdır ki, halkımız federasyonun haksız olarak yaratmak istediği hegemonyalığı hiçbir şart altında kabul etmemeye azmetmiş bulunmaktadır.

GİZLİ REYLE SEÇİMİ

Adamızda yapılacak olan müftü seçiminin, gizli rey vermek suretiyle yapılacağı bilinmeyerek, Larnaka'da kahvehaneleri dolaşmak suretiyle bir müftü namzeti için halktan gelişi güzel imza toplandığım hayretle işittik.

Larnaka'da herkesten imza toplayan şahıs, namzed Dana Efendi'yi desteklemek maksadıylaymış... Bunu kabul etsek bile, bu şekilde toplanan imzaların hiçbir kıymet taşımadığı şüphesizdir. Yalnız bu türlü hareketlerle halkımızın iğfal edildiği göz önüne getirilince, buradaki varlığımız hesabına teessüf etmemek elden gelmiyor.

Federasyonun parmağı ile yapıldığına şüphe edilen alem imza toplama işi, kanaatimizce federasyonun hiçbir şart altında lehine kaydedilebilecek bir kredi değildir. Bu gibi meselelerde ortaya atılan mesuliyetsiz şahıslar, ne kadar hüsnüniyet sahibi olsalar, omuzlarına yükletilen mesuliyetin ağırlığını mütrik olmadıkları için, kabul etmeliyiz ki, elâlem karşısında cemaatimiz çok şeyler kaybetmektedir.

Seçimlerden evvel, halktan gelişi güzel imza toplayarak propaganda yapıldığım ilk defa görmekteyiz. Bu teşebbüsün cemaatımız arasında yapılmasına müsaade edilmiş olması, geriliğimizi ilan etmekten başka bir maksat ve gayeye hizmet etmemektedir. Bu ana kadar, seçim arifelerinde leyhe ve aleyhe pek çok yazılar yazılmakla iktifa edildiği halde, Larnaka'da imza toplayarak dalkavukluk yapıldığım doğrusu biz ilk defa işitmiş bulunuyoruz.

Larnaka'da böyle bir hadisenin cereyan etmiş olması, siyasi olgunsuzluğun ve bilgisizliğin şimdiye kadar görülmemiş ve işitilmemiş örneklerinden birini teşkil etmektedir. İmzaları toplayan şahsın, bir de yazı yayımlayarak yabancı kanaatlere tercüman olmaya çalışması, doğrusu pek gülünç olmuştur.

Biz, şu kanaatteyiz ki, federasyon hesabına yapılan bu türlü verimsiz çalışmaların herkes üzerinde iyi intibalar bırakmadığım burada yazmak bile zaittir. Maamafih, sırası gelmiş iken şunu belirtmek icap eder ki, sahneye atılan şahısla arka planda manevraları idare edenlerin birer mümessili tanınmış oldukları için, işlenen hataların mesuliyeti tamamıyla perde arkasındaki idarecilere aittir. Şu halde, propaganda sahasına atılacakların gerek sözleri ve gerekse yazıları temiz ve hilesiz olmalıdır ki, tartışmalardan halk da istifade sağlayabilmiş olsun.

TARİHİ BİR MESAJ

Türkiyemizin değerli din alimlerinden Kıbrıs müftülüğüne namzed sayın Mahmut Kamil Toker'in ilk tarihi beyannamesini hakiki bir gurur ve heyecanla okuduk.

Bugünkü Kıbrıs konularından faydalanarak, son yetmiş beş yıldarı beri İngiliz idaresinde yaşamış bulunan biz, Kıbrıslı Türklere hitap etmek fırsatını bulmuş olan değerli üstat pek sayın Toker'e, bu sütunlarda alenen bağlılığımızı açıklamayı bir memleket borcu sayarız.

O; adamıza ayak basmadan Anavatan'dan bize, ilk mesajıyla, gönüllerimizi baştan başa teşhir eylemiş bulunmaktadır. Kıbrıs Türkleri'nin istisnasız olarak, hepsine, hitap etmekle sayın Mahmut Kamil Toker, parti entrikalarına alet olmayarak... hepimizin müftüsü olacağını ve adamızda nafi hizmetler ifa eylemek emeliyle müftülük vezâifini deruhte eylemiş olacağını bize, daha ilk beyannamesinde müjdelemiş bulunmaktadır.

Sayın Toker'in tarihi beyannamasini okuyanlar, ada Türkleri'nin birleşerek yükselme ve kalkınmasının başta gelen bir konu olduğuna işaret edildiğini görerek, bu adadaki bekamız hakkında beslenen ümitlerin bir kat daha kuvvet bulduğuna inanıyorlar.

Kısa, fakat özlü beyannamesinde sayın Toker'in buradaki varlığımızın Anavatan'la kaynaşmış bulunduğu işaret eylemiş bulunması, onun inkılapçı ruhunda Kıbrıs Türkleri'nin bir an evvel kalkınması için çok şeylerin saklı bulunduğu bir vesika teşkil eylemektedir.

Sayın Toker'in beyannamesini okuyan Kıbrıs gençliğinin istikbâle ait ümitleri yeniden canlanmış ve alevlenmiş bulunmaktadır.

Gençlik pek yakında, istikbâl güneşinin hayat saçan ışıklarından faydalanacağı için gururlanmakta ve inkılapçı bir din reisine kavuşacağından dolayı kendisini bahtiyar saymaktadır.

Pek yakında, başımızda bir din reisi olarak göreceğimizi ümit ettiğimiz sayın Toker'in, yüksek bilgisinin güzel bir örneği olan ve bize hakiki bir kardeş olarak hitabeden tarihi beyannamesi gençlerimiz tarafından bir armağan olarak saklanacaktır. Tarihi beyannamenin kıymeti bizce pek büyüktür. Çünkü o, her

şeyden evvel Anavatan'la manavî ve maddî bağlarımızın yeniden takviye edileceğini müjdelemiş oluyor.

Kıbrıs Türkleri; istisnasız olarak büyük sevinç ve heyecan içinde çalkalanmaktadır.-Sayın Toker'in layık olduğu müftülük sandalyesine oturacağı mesut gönlü sabırsızlıkla bekliyor. Onun tarihi beyannamesi, bizim için yeni ufuklar açacak kadar atomik bir kuvvete maliktir.

Kıbrıs Türkleri için bir cesaret kaynağı olan ve her türlü riya veyalandan arı olan tarihi beyanname, Kıbrıs Türk Cemaati'ne bir kül olarak bakıldığını ve ayrılık tanınmadığı açıklanmış bulunmaktadır.

Türklük aleminde yüksek bilgisi ile tanınmış olan sayın Toker'in, Kıbrıs'a gelerek bize hizmet emelinde olduğunu tebşir eylemiş olması, oman din ve millet hadimi bir fedayi olduğunu ispat eylemiştir.

Din işleri kadar dünya işlerinde de yüksek bir bilgi sahibi olan Toker'in, hiçbir partinin tesiri altında kalmadan hepimiz için çalışacağını beyannamesinde açıklamış olması, bir din reisinin takip etmesi icap eden bir prensip olduğuna göre istiklalin bugünkü sütunlarında müstakbel müftümüz sayın Mahmut Kamil Toker'i selâmlamakla bahtiyarlık duymaktayız.

21 Temmuz 1953, sene 4, no: 1125, s. 1.

PRENSİP SAHİBİ BİR MÜFTÜ İSTERİZ

Kıbrıs Türk halkı, başında prensip sahibi bir müftü istiyor. Bu talebinde, halkımız yerden göğe kadar haklıdır. Haklıdır diyoruz, çünkü, tecrübeler ile bugünkü hadiseler bunu icap ettirmektedir.

Biz, öyle bir müftü isteriz ki, kimsenin ve herhangi bir partinin direktifleri ,altında bir organ gibi çalışmasın. Zira müftülük makamı, buradaki varlığımızın en kuvvetli desteklerinden biridir.

Bir müftünün, sair ilmi meziyetleri arasında, günlük faaliyetlerinin dayandığı prensipleri de onun yüksek makamı ile mütenasip olmalıdır. Prensipsiz bir müftüden fayda ummak safdillik ve birinci derecede aptallıktır.

Bu memleketil~; yani İngiliz idaresinde bulunan Kıbrıs'ta, müftülük makamı Kıbrıs Türkleri için en yüksek bir otoritedir. Bu makamı, bir müftü sıfatıyla işgal edecek olan şahsın, hiçbir partinin tesiri altında kalmamasının pek büyük önemi vardır.

Bütün bu esaslar göz önüne getirilince, müftü namzeti sayın Mahmut Kâmil Toker'in, biz Kıbrıslılara, bir beyannâme ile kendisini takdim eylemiş olması, hem nezaket hem de vazife bilgisi bakımından pek büyük bir önem taşımaktadır.

Bizden uzakta olmakla beraber, sayın Toker, bir din adamı olduğu kadar iş güç bilen bir şahsiyet olduğunu, bize hitaben yayınladığı beyannamesi ile de ispat eylemiş oldu. Müftülüğe yakışır bir kafa taşıdığını kudretli kalemi ile bize, ilk mesajında ispat eylemiş olan sayın Toker'e, bu sütunlarda şimdiden yeni müftülük vazifesinde başarılar dilemeyi ahlâki bir vazife sayarız.

İyi düşünen ve iyiyi fenadan ayırt etmek meziyetlerini şahıslarında toplamış bulunanlar, sayın Toker'in hatta rakipsiz olarak müftü makamına doğrudan doğruya getirilmesini uygun görmektedirler. Çünkü onun, yüksek liyakat ve ehliyeti, müftülük makamım kendisine her bakımdan yakıştırmakta ve onun yüksek şahsına karşı böyle müstesna bir muameleyi tecviz kılmaktadır.

Sayın Toker'in, biz Kıbrıslılara, hizmet aşkıyla İstanbul'dan adamıza gelmek için izhar eylediği büyük arzu karşısında, Kıbrıs halkı, ona ebediyen minnettar kalacaktır. Onun adamıza gelmesiyle öksüzlüğümüz sona erecek ve bu suretle içtimai bünyemizin takviyesi için esaslı temellerin atılmasında, onun, yüksek rehberliğinden mutlak surette büyük istifadeler sağlanmış olacağız.

Kıbrıs Türkleri, sayın Toker'in irşat ve delâletiyle, içtimai sahalarda kaybettiklerini en kısa bir zamanda yerine getirmeye muvaffak olacağına şüphe edilmemektedir. Binaenaleyh, bu adada kendi benliğimizi sezdirebilmek için, sayın Toker gibi ehliyetli ve tecrübeli bir zatın bize rehberlik etmesi için, Kıbrıslılara bahşedilecek olan büyük fırsattan dolayı ne kadar sevinsek yeridir.

Bu müstesna fırsattan dolayı sevinmek hakkımızdır. Çünkü sayın Toker'in adamıza bir müftü olarak gelişi, Anavatanımız Türkiye ile maddi ve manevi bağlanınız bir kat daha takviye edilmiş olacaktır. Bizim nazarımızda, böyle bir mazhariyet Kıbrıs Türklüğü için bir cihan değeridir.

23 Temmuz 1953, sene 4, no: 1127, s.1.

Mehmet Ataker'in ilhak Meselesiyle İlgili Görüşleri

İLHAK MESELESİ

İlhak davası!!! lehine, sempati sağlamak maksadıyla Amerika'ya giden Kıbrıs Başdespotu Makarios, müspet bir iş yaparak Kıbrıs'a dönebileceğinden Rum gazeteleri ...bile ümit var görünmemekte ve ilhak meselesinin Birleşmiş Milletler Konseyi'ne sunulamayacağına artık inanılmış bulunmaktadır.

:Biz, öteden beri iddia ettiğimiz gibi, bu dakikada da şu kanaatteyiz ki, Yunan hükümeti kendiliğinden bir Kıbrıs meselesi ihdas ederek, beynelmilel konseye katiyen baş vuramayacaktır. Çünkü, meselenin Yunanlılar ile katiyen hukuki bir ilişkisi yoktur.

Bu önemli noktayı son günlerde anlamış gibi gözünen başpiskoposumuz Kıbrıs'a kadar işlediği hataları örtbas edebilmek ve kilisenin prestijini korumak maksadıyla Amerika seyahatini göze aldırması, Yunan hükümetinin ilhak davasını!!! benimsemediğine gayet açık bir delil teşkil etmektedir.

Bu hesapça, Kıbrıs başpiskoposu, ilhak meselesinde desteksiz kalmış bulunmaktadır. Görünüyor ki, ilhak meselesinde ana hükümete karşı güveni azalmış bulunan ilhak Kıbrıs başpiskoposunun, Amerika'da siyasi çevrelerde herhangi bir başarı sağlayacağına yüzde (bir) nispette bile bir ümidin bulunmadığı bu zamanda, Kıbrıs başpapazının Amerika seyahati muhtelif şekillerde yorumlanmaktadır.

Bu hususta dolaşan şayiaların en kuvvetlisi, Amerika'nın zengin Rumlarından büyük ianeler sağlamaktır. Son zamanlarda yapılan hesaplara göre, Kıbrıs'ta Rum papazlarına kanâatbahş maaş verilerek bütün kilise ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, en azdan yılda yüz elli bin liraya ihtiyaç görülmektedir. Halbuki, bazı Rum çevrelerinde iddia edildiğine göre, kiliselerin umum iratları bu miktarın yarısından biraz fazladır.

Binaenaleyh, hadiselerin iç yüzü böyle olduğuna göre, başdespotun Amerika'ya gidişi siyasî mahiyet taşımayıp, doğrudan doğruya kiliselerin iktisadi durumunu, toplanacak ianeler ile bir düzene sokmaktır.

Sayın okuyucular, yukarıda verilen tafsilattan da anlaşılacağı veçhile Rumlar, Kıbrıs'ın ilhakını talep için ellerinden ne geçmişe ve ne de şimdiki zamana ait hiçbir dayanak noktaları yoktur. Binaenaleyh, Kıbrıs herhangi bir günde el değiştirecek olursa, eski sahibi olan Türkiye'ye iade

edilecektir. Çünkü, Türk bayrağı bu güzel adada, tam üç yüz yedi sene hükümrânlık sürmüştür.

Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, Kıbn'sta beş on Rum'un birkaç yüz bin lirası varsa, bizim de, kan dökerek elimize geçirdiğimiz öyle tarihi bina ve müesseselerimiz vardır ki, kıymetleri birer cihan değmektedir.

Birleşik Amerika Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanı Hoyt Vandenberg, havaalanında merasimle karşılanmıştır.

General Vanderberg öğleden sonra, Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Nuri Yamut'u, Hava Kuvvetleri Komutanı Muzaffer Göksenin'i ve bundan sonra da, Başbakan Adnan Menderes, Milli Savunma Bakanı Seyfi Kurtberk ile Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'yü makamında ziyaret etmiş ve akşam Hava Kuvvetleri Komutanı tarafından, Ankara Palas tarafından, Ankara :Palas'ta şerefine verilen kabul resminde hazır bulunmuştur.

8 Kasım 1952, sene 4, no: 912, s.l.

BAŞDESPOTUN AMERİKA SEYAHATI

Kıbrıs'ta solcuların, sayı bakımından her gün biraz daha artmaktadır. Endişelerinden endişeye düşen Ortodoks Sinod Meclisi Başdespot Makarios'u, Amerika yollarına düşürmekle iki gaye gütmektedir.

Bunlardan birincisi; solculara karşı, kilisenin prestijini korumaktır. İkinci gaye ise, kilise idaresini parlak gösterebilmek için, Amerika'nın zengin Rumlarından büyük miktarda paraeler sağlamaktır.

İşte, hakikatte bu maksatlara hizmet için Amerika seferine çıkan başdespot, ruhani reisliğine bir de milli liderlik ekleyerek, bugün Amerika'ya varmış bulunmaktadır. Amerika'nın birçok sadık Rumları, uhstesinde iki başkanlık taşıyan Makarios'u bir halaskar sayarak, Başpapazdan büyük yardımların esirgemeyeceklerine inanılıyorsa da, Makarios'un milli reis olarak siyasi bir başarı sağlayabileceği hakkında, Rum çevrelerinde beslenen ümitler hiç denecek kadar zayıftır.

Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, Kıbrıs'ta Rum halkının solbuluğa doğru inkişaf eden faaliyetlerini önlemeye çalışan Başdespot Makarios'un, Atina'da yalnız birkaç gün kalarak, hemen Amerika'ya geçmesinden şüphe kalmamıştır ki, Yunan diplomasi çevrelerinde ilhak meselesi üzerinde durulacak tek bir nokta bile bulunmamaktadır.

Bütün bu önemli hadiselerden de anlaşılacağı veçhile, Kıbrıs Başdespotu'nun, bundan önce Yunanistan'da sarf ettiği büyük gayretlerden en küçük bir başarı bile sağlanamamıştır.

Bu açık hakikatler karşısında, ilhakı propagandalayan Rum gazeteleri de, Amerika'da bulunan Başdespot'un faaliyetlerinden pek az bahsetmekte ve bundan dolayı solcuların tenkitlerine bile maruz kalmaktadırlar.

Sayın okuyucular, bugünkü yazımızla anlatmaya çalıştığımız gibi, ilhak komitesinin propaganda lideri olarak Amerika'ya giden Başdespot Makarios'un ilhak rüyalarının, hiçbir zaman ve hiçbir şart altında gerçekleşmesi imkanı yoktur.

Bu arada şunu da belirtelim ki, Kıbrıs'ta Başdespot'un, siyasetine tamamiyle aleyhtar olan Rum Solcu İşçi Birliği'nin kayıtlı üyeleri on binden daha fazla olduğu halde, kiliseye bağlı sağcı işçilerinin sayılan iki

binden pek az fazladır. Binaenaleyh, bu açık ve müspet rakamlar da ispat ediyor ki, Kıbrıs'ta kilise taraftan ilhakın hakiki durumları pek perişandır.

Bu kadar tafsilattan sonra bir kere daha belirtelim ki, ilhak faaliyetleri aleyhindeki sarsılmayan haklı şikayet ve itirazlarımız karşısında bir gün gelecektir ki, ilhak liderleri boyun eğmek zorunda kalacaklardır. Biz, Kıbrıs Rumlarının böyle bir akıbetin yolcuları olduklarından şüphe etmiyoruz.

11 Kasım 1952, sene 4, no:914, s.1.

Memleket menfaatlerini ve buradaki Türk varlığını benimsemeyerek, "Bütçede Kısıntılar" başlığı altında Avukat Mr. Emilianides'in, Lefkoşa'da **münteşir** "Etnos" gazetesinde seri halinde yayınlanan üçüncü makalesini gözden geçirdiğimizde, şu neticeye varmış bulunuyoruz:

Bu hukuk adamı olmasına rağmen, adanın iktisadi durumuna ait **malumatının** azlığı yüzünden, ele aldığı konuları bütçe çevreleri içinde savunamamış olan Mr. Emilianides, makalelerinin her üçünde de, ilhakçık zihniyetinin tesiri altında kalem sallamaktan kendini kısıtlamıştır.

Mr. Emilianides, güya, adanın bütçesini murat ediyormuş gibi, yazılarına attığı başlıklar altında ileri sürdüğü fikirlerin de baştan başa ilhak emellerine tercüman olmaya çalışmıştır.

Bütün yazıları. Rumlara idarî işlerde amirlik mesuliyetleri tevdi edilmediğinden dolayı şikâyet eden Mr. Emilianides, İngiliz komiserlerine ihtiyaç olmadığını ileri sürmekte ve bu türlü yüksek vazifelere behemehal Rumların tayin olunmaları icap ettiğini işaret etmektedir!

Maalesef. her fırsatta ilhakçıların ileri sürdükleri bu konu üzerinde Mr. Emilianides'in ısrarlı durması, iki derin mana ifade etmektedir. Bunlardan **birincisi**, sağcıların siyasî toplantılarını kolaylaştırmak ve Rum halkı ile sağcı Rum öğrencilerinin ilhak lehindeki sokak nümayişlerine karşı mevcut tahtutleri ortadan kaldırmaktır!

Derin mânaların ikincisi; Rum Komiserleri vasıtasıyla kilise düşmanı ve ilhak aleyhtarı olan solcu matbuatın söndürmek ve bu arada solcu sendikalarını kapatmaktır.

Polis idaresi hakkında da, aynı kanaatleri ileri sürmekte olan Mr. Emilianides, şurasını iyice hatırlamalıdır ki, Kıbrıs Türkleri, bu türlü propagandaları daima protesto ile karşılayarak, buradaki varlığımızı tehdit altına almaya uğraşan başdespotun ilhak faaliyetlerini, haklı itiraz ve şikâyetleriyle akamete uğratmak için, mücadeleden hiçbir şart altında geri kalmayacaktır.

Bugünkü vesileyle Mr. Emilyanidis'e şunu da haber yerelin ki, adadaki "Kelam Hürriyeti"nden faydalanarak yazı yazarken, vatandaşlık prensiplerine çok daha riayetkar olmasını bekliyoruz.

Adada bir parti organı olan Etnos gazetesinde idari mekanizmanın aleyhimize çevrilmesini isteyen Mr. Emilyanidis, bu türlü yazılarıyla ilhakçıları memnun ediyorsa da, aynı hareketinden dolayı Türklerin de genel nefretini kazanmıştır.

Sıra gelmiş iken şunu da belirtelim ki, Kıbrıs Türkleri, ada üzerindeki haklarına ilhak yoluyla el sürülmesine hiçbir şart altında müsaade etmeyecektir. Biz, buradaki varlığımıza karşı propaganda yapan ilhakçıları, hiçbir zaman dostları olamayız,

Binaenaleyh, Kıbrıs bütçesini bahane ederek, düşünmeden Kıbrıs'ta idari haklar talebinde bulunan Mr. Emilyanidis'i, bu sütunlarda şiddetle protesto etmenin: bizimi içti bir hak olduğuna şüphe etmiyoruz.

15 Kasım 1952, sene:4, no: 918, s.L

YUNAN BAŞBAKANININ HAYRET UYANDIRAN DEMECİ

Bu başlık altında, Etnos gazetesinde çıkan bir başyazıda, hayretle karışık teessürler belirtilmektedir. Yazı sahibi Yunan Başbakanı Kösebulos'un, ilhak meselesi hakkındaki son demecini ele alarak, yüksek bir hukukçu olan Kösebulos'a Kıbrıs Rumlarının derin teessür ve teessüflerini bildirmekte ve Yunan hükümetinin ilhak hakkındaki hayret yaratan siyasetini kötülemektedir.

Sayın okuyucular; Başbakan Kösebulos, ilhak meselesi hakkındaki kanaatlerini Yunan gazetecilerine şu sözler ile belirtmiştir.

" Yunan delegeleri, Birleşmiş Milletler Ikonseyi'nde, Kıbrıs'ın ilhakı meselesinden söz açmamışlardır. Çünkü Kıbrıs meselesi, şimdiki Yunan hükümeti için siyasi bir konu teşkil etmemektedir. Şurası da önemle kaydedilmelidir ki, Kıbrıs adasının mukadderatı ile hiçbir Yunan Hükümeti doğrudan doğruya ilgilenemez, zira açıktan açığa siyasi bir konu olan Kıbrıs'ın mukadderatı ile meşgul olmak, yalnız büyük devletlerin salâhiyetleri dahilinde bulunmaktadır. Binaenaleyh, ilhak meselesi Yunan Hükümeti'nin daima salâhiyetleri dışında kalmaya mahkûm bir konudur."

Sayın okuyucular, bu satırları yayınlayan Lefkoşa'da münteşir Etnos gazetesi, Başbakan Kösebulos'un sözlerini mantık dışı bir kanaat ayrı olarak belirtmekte ve Başvekilin yukarıdaki kesin demecinden, bütün Yunanlıların kalplerinden yaralanmış oldukları kaydedilmektedir.

Aynı gazetede ilaveten deniyor ki, Başbakan Kösebulos yüksek zekasına rağmen, ilhak meselesinde Yunan siyasetini altüst etmiş bulunuyor! Etnos'ta devamla şöyle denmektedir.

" Kösebulos birkaç gün sonra Başbakanlıktan ayrılarak, eski vazifesi başına avdet ettiğinde, kalbi daima sızlayacaktır. Çünkü, ilhak hakkındaki görüşlerinden dolayı bir diplomat olmadığı anlamakla gecikmeyecektir."

Etnos'un hayalperest muharriri, Kösebulos'un beyanatından ümitsizliğini gizlememekle beraber, kendi kendini şu sözlerle teselliye çalışmaktadır.

"Ümit ederiz ki, yeni teşekkül edecek kabine, Kösebulos'un demecini ehemmiyete almayarak, Yunan milletinin Kıbrıs hakkındaki arzusunun gerçekleşmesi için, Kıbrıs meselesini yeni baştan ele alarak beynelmilel

konseydeki Yunan delegelerine yeni direktifler!!! göndermekte gecikmeyecektir."

Sayın okuyucularımızın hatırlayacağı veçhile, bundan evvelki yazılarımızda da açıktan açığa belirtmiş olduğumuz gibi, Yunan Hükümeti Kıbrıs'ın ilhakı ile hiçbir şart altında ilgilenme salâhiyyetini haiz değildir, Çünkü, ilhak meselesinin Yunan Hükümeti'nce ele alınması için, ortada hukuki veyahut siyasi hiçbir sebep bulunmamaktadır.

Binaenaleyh, Başdespot tarafından kurulan İlhak Komitesi'nin bu ana kadar devam eden faaliyetleri, tamamıyla s~meresiz kalmaya mahkumdur. Şu halde, başlangıçtan beri iddia ettiğimiz >gibi Başdespot Makarios, Amerika seyahatinden tez bir günde elleri boş /olarak dö11~cek ve hiç şüphe yoktur ki, böyle bir dönüşten Sonra, bilJıassa solcuların kiliseye karşı düşmanlığı yeniden tazelenmiş1,>9lacaktır.

Biz, şu k~haatleyiz ki, Amerika faaliyetleri akamete uğrayan kilise lideri Makarios, adaya dönüşünde, muhâsım cephede çalışan solcu gazetelerin pek ağır ithamlarına maruz kalacaktır. Çünkü, bundan önce, Gime Mitropolit'i'nin Amerika seyahatinde yapamadıklarından, bu defa ki seyahatte katiyen daha üstün bir başarı sağlanmış değildir. Bu suretle, solcuların iddia ettikleri gibi, 1952 yılı ilhak propagandacıları için pek uğursuz olmuştur..

Bütün ilgili çevrelerde de takdir edildiği gibi, Başdespot Makarios'un sön aylar zarfında yaptığı Mısır ve Amerika seyahatlerinde tespit edilmiş olduğu veçhile, ortada hakiki bir ilhak davası yaratmaya çalışan Başdespot Makarios'tur ki, bu hatayı siyaseti yüzünden Kıbrıs Türklerini kendisine gücendirmiş oluyor.

Bu ahval tahtinde, Başdespot Makarios'a düşen vazife, Amerika'dan avdetinden sonra, Türklerin şiddetli itirazları karşısında ilhakın hiçbir şart altında gerçekleşmeyeceğini; bir beyanname ile Rum halkına< açıklamaktır.

19 Kasım 1952, sene4, no: 921, s.1.

YUNANİSTAN SEÇİMLERİ

Herkesin bildiği gibi, Yunanistan'da son yapılan genel seçimlerde, Mareşal Papagos Partisi tarafından kahir bir ekseriyetle galibiyet sağlanmış gıldı. Altmış dokuz yaşlarında olan Papagos, hakikaten, rakiplerini pek üstün bir sayı ile mağlup etmeye muvaffak olabilmıştır. Yunan Mareşalı, seçimlerde kullanılan bir milyon beş yüz seksen bin rey, yüzde kırk yedisini sağlamıştır. Venizelos ile Plâstirasın da birleşmiş partileri tarafından &çılan reylerin tutan, yüzde otuz altıdan biraz fazla olduğu son gelen telgraf haberlerinden anlaşılmış bulunmaktadır.

Dikkate şayandır ki, Yunan seçimlerinde reylerini kullananı komünistlerin durumu yüzde on nispetinde fazla olup, yüz altmış dört bin sekiz yüz elli selcunun seçimlere iştirak ettikleri anlaşılmaktadır.

Öteden beri bilindiği veçhile, Yunan Kral Paul, Papagos askeri ~ifesinden ayrılarak siyasi hayata atılması taraftan değildi. Mamafih Papagos, Kralın arzu ve ısrarı üzerine bundan bir müddet önce, orduda yapılan bazı terfilerden dolayı ordudan uzaklaşmayı tercih etmiştir. Bundan bir yıl önce, siyasi hayata atılan Mareşal ~apagos, >partisinin intihaplarda galibiyet sağlanması üzerine 13aşbakan olmuştur.

Sayın okuyucular! Bundan evvelki bir yazımızda belirtmiş olduğumuz veçhile, sabık Başbakan Kôsepulos'un gazetecilere yaptığı son bir demecinde belirttiği gibi, ilhak meselesini öne sürmek hiçbir Yunan Hükümeti'nin salâhiyeti dahilinde değildir.

Kayda şayandır ki, Londra kaynaklarından alınan son haberlerden anlaşıldığına göre, Mareşal Papagos, salâhiyetli bir asker -sıfatıyla Kıbrıs meselesi ile katiyen meşgûl olmamaya çalışacaktır. Bu haberi yayınlayan kaynaklar da, ilhak hakkında şu kanaatleri ileri sürüklemekte ve şöyle denmektedir:

" İngiliz çevrelerinde. inanıldığına göre, harptan sonra, Yunanistan'ın diğer memleketler ile münasebetlerini geliştirmek için Papagos'un galibiyeti, en iyi bir fırsatı sağlamış olacaktır. Bu fırsattan faydalanılarak Yunanistan'ın idari ve iktisadi durumlarının da inkişâf ettirilebileceği umulmaktadır."

Şimdi, İngiliz çevrelerinde, Papagos'un bundan önce yapmış olduğu vaatlerin gerçekleştirilmesine intizar olunmaktadır. Aynı çevrelerde inanıldığına göre, İngiltere ve Yunanistan arasında, muallakta duran meselelerin memnunluk verebilecek bir şekilde halline imkân bulunabilecektir. Bu arada, son aylar zarfında, Yunan çevrelerinde alevlendirilmiş olan ilhak propagandalanna da son verileceği ümitleri ızhar olunmaktadır.

Bu vesile ile şurası da açıktan belirtilmektedir ki, Mareşal Papagos salâhiyetli bir asker sıfatıyla Kıbrıs'ın beynelmilel stratejik durumunun önemini takdir edebileceği için, ilhak propagandalarının körüklenmesine müsaade etmeyeceğine inanılmaktadır.

Sayın okuyucular: Lonclra'da kaynaklardan alarak yukarıda verdiğimiz tafsilattan anlaşılacağı veçhiyle, bundan önce bu sütunlarda belirtmiş olduğumuz gibi Başdespot'un A.:merika'ya giderken, Atina'dan resmi makamlar ile temastan kaçınmış alinası, hep yukarıda belirttiğimiz sebeplerden dolaydır.

Şu halde, kati olarak emin olabiliriz ki; ilhak sevdalıları bundan ~öyle, Atina'da eskisi gibi hareketli tezahürler ile karşılanmayacaklardır. Bu işpretle, biz Kıbrıs Türkleri de, şimdiye kadar yapılan sahte gösterişlerin ruhlarımıza verdiği ıstıraplardan kurtulmuş olacağız.

21 Kasım 1952, sene 4, no: 923, s.1.

NOT: 110

1845 yılında, yani bundan 107 yıl önce Mehmet Celâlettin Paşa zamanında, Kıbrıs'ın Lamaka şehrinde ilk defa. olarak bir ticaret mahkemesi inşa edilmiştir. Lefkoşa'da ilk kurulan Ticaret Mahkemesi 1840 senesine teslâdûf etmektedir.

NOT:130

1843 - 45 yıllarında Kıbrıs'ta valiliği zamanında Ethem Paşa, Mesarya'daki su barklarını yaptırmış ve Mesarya deresinden civarındaki köylüleri faydalandırmak maksadıyla pek muazzam su bentleri inşa ettirmeye muvaffak olmuştur.

NOT:180

Kıbrıs'ta, Hasan Paşa'nın vali bulunduğu 1846 yılında, yani bundan 106 yıl evvel, toprak mahsulleri pek bereketli plduğundan, Kıbrıs'tan harice önemli miktarda hububat göndermiştir. Aynı yıla ait istatistiklere göre, diğer ihracat maddeleri arasında, iki yüz on altı bin kile buğday ile iki yüz yetmiş beş bin kile arpa bulunduğuydu.

NOT:201

Kıbrıs adası Türkler idaresinde iken, halkın sabun ihtiyaçları Anadolu'dan tedarik edilmekteydi. Adanın sabun ihtiyacı artınca 1838 yılında, yani bundan 114 sene evvel, Lefkoşa ile Larnaka'da. açılan iki büyük sabun fabrikasında umum ihtiyaçları karşılayacak miktarda sabun imal edilmekteydi.

23 Kasım 1952, sene: 4, no: 925, s.1.

Bundan evvelki yazılarımızda da belirtmiş olduğumuz veçhile, Kıbrıs Başdespot'u Makarios, Amerika'daki ilhak faaliyetlerinden hiçbir semere elde **etmeden** geri dönmeye mecbur kalacağından şüphe edilmemektedir. Bu **hususla**, alınan Atina kaynaklı haberlerde, Başdespot'un başarısızlığı gizlenmemekte beraber, istikbâl için! büyük ümitlerin beslendiği açıktan **açığa** belirtilmekte ve yeni baştan Makarios'un halaskarlığından! bahsolunmaktadır.

İlhak lideri Makarios'un, fayda vermeyen Amerika seyahatinden pek **çok** müteessir olan ilhak propagandacıları ve bilhassa kilise mensupları ayakta tutabilmek için, Atina'da "Efek" isimdeki Kıbrıslı Rum talebeleri birliği tarafından büyük ölçüde sokak nümayişleri tertibine karar verilmişliği bildirilmektedir. Aynı haberlerde belirtildiğine göre, Atina'da hususi olarak yapılmasına karar verilen halk mitingleri, Başdespot Makarios'un Amerika'dan dönüşünde Atina'da kalacağı günlere tesadüf ettirilecektir.

Maalesef, yukarıda sözü geçen Kıbrıslı Rum talebeleri birliğine Atina radyosunda tahsis edilen saatte, birliğin milli faaliyetleri hakkında geniş ölçüde neşriyata başlanmış bulunmaktadır. Pek tabii olarak, Yunan radyo istasyon idaresi tarafından, Kıbrıslı Rum talebelerinin "Efek" birliğine bahsedilen bu fevkalade imtiyazdan, Kıbrıs'ta bütün Rum çevrelerinde Yunan hükümetine karşı derin sempati duyguları uyanmış bulunmaktadır.

Sayın okuyucular; "Efek" birliğinin yayım programını henüz görmüş değiliz. Mafih, Rum çevrelerinde iddia edildiğine göre, bu türlü bir teşebbüsten güdülen yegâne gaye, ilhak propagandasını körüklemek ve Kıbrıs'taki Rum komünistlerine karşı kafa tutmaktır. Fakat, ilhak propagandacıları, emin olmalıdırlar ki, bir devlet müessesesi olan Atina radyosunda Kıbrıslı Rum talebeye propaganda maksadıyla verilmiş bulunan yayım imtiyazları, bütün Türk çevrelerinde büyük ölçüde şikayet ve protestolara yol açmış olacaktır.

Başdespot Makarios'un felce uğrayan Amerika'daki faaliyetlerinden sonra, Atina radyo idaresince ihdas olunan yeni propaganda yayımları

zerinde durarak, Ankara Kùltür Derneği'nin bu ana kadar mukabil faaliyete eçmemiş olması cidden hayret uyandırmaktadır.

Hegemonyalığı, Kıbrıs'taki federasyonca kabul edilmiş bulunan inkara'daki Kıbrıs Kùltür Derneği'nin, bu kadar önemli bir hareket arşısında sükûtu ihtiyar etmesi, bizce, affolunamayacak derecede önemli ve büyük bir siyaset hatasıdır.

Görùldüğü veçhile, biz, icap ettikçe, federasyon başkanı Bay Faiz :ayınak'tan daha açık ve tarafsız bir siyaset beklediğimizi yazıyoruz ve inkara Kùltür Derneği'nin hegemonyalığından. -büyük şeyler beklenemeyeceğini elirtmekle, kanaatimizde yanılmadığımızı bugünkü vesile ile de tekrarlamayı ıydalı buluyoruz:

Ankara Kùltür Derneği'nin, yalnız kağıt üzerinde davalarımızı elirtmeye çalışması ve fiiliyat sahasında herhangi bir rol oynamak yolunu ularnamış olmasını, Kıbrıs'ta bütün halk çevrelerinde verimsiz bir siyaset e beceriksiz bir idareyle Ankara Kùltür Derneği'nin Kıbrıs davalarında bize ararlı bir iş görebileceğine katiyen inanılmamaktadır.

Bu hakikatleri şimdiden görebilenler, Kıbrıs Federasyonu'nun Ankara Kùltür Derneği'nin hegemonyalığını kabul etmiş olmasını, haklı olarak tasvip :tmektedir. Binaenaleyh, böyle bir durum karşısında, Bay Faiz Kayrn.ak'ın Ankara Kùltür Derneği'nin mandatörlüğünü niçin kabul ettiğini izah -eylemesi pap etmektedir, Aksi takdirde, federasyon dağılmalı ve yeni elemanlar ile reni baştan kurulmalıdır. Zannederiz ki, en kestirme yol da budur.

29 Kasım 1952, sene 4, no: 93Q,ş.1.

BAŞDESPOTUN BAŞARISIZLIĞI

Devamlı ilhak propagandaları ile, adadaki Türk halkının rahat ve huzurunu kaçıran Başdespot Makarios'un evvelce iddia ettiğimiz veçhile, Amerika'da harcadığı emeklerden ve yaptığı temaslardan en küçük bir başarı bile sağlanamamıştır.

Halihazırda, bir İngiliz sömürgesi olan Kıbrıs'm Yunanistan'la birleşmesini isteyen Başdespot Makarios, şimdiye kadar seleflerinin uğradığı siyasi hezimetleri hesaba katmayarak son zamanlarda Amerika'ya gidişi, onun hayaller peşinde koşan acemi bir siyasi olduğunu bütün çıplaklığıyla meydana koymuş oldu.

Bir din adamının buradaki hükümet rejimini,, haksız yere değiştirmek istemesi, ne kadar münasebetsiz ve ayıplı bir hareket ise, bu adanın hakiki sahipleri olan bizlere karşı da, ilhak talebinin bir tecavüz teşkil eylediğini düşünmeyen Başdespot'un bütün resmi temaslarında Kıbrıs'taki Türk varlığının ve ilhaka karşı şiddetli bir Türk muhalefedinin mevcudiyetini gizlemekte devam etmesi, gerek ada dahilinde ve gerekse Anavatanımız Türkiye'de daima şikayetler ve protestolar ile karşılaşacağını ilhak propagandacıları bir an bile unutmamalıdır.

Kıbrıs Kilise Başkanı'run inanması lazımdır ki, Kıbrıs Türkleri ve onlara müzaheret eden Anavatan gençliği ilhakin ezeli düşmanlarıdır.

Biz, ilhakin yaratacağı boyunduruklu bir idareye hiçbir şart altında boyun eğmek taraftarı değiliz. Çünkü ada el değiştirecek olursa, doğrudan doğruya, hakiki annesi olan Türkiye'ye iade edileceğinden emin bulunuyoruz.

Şurası da bir hakikattir ki, biz Türkler ilhak lehinde yapılan asılsız propagandalardan son derece usanmış ve bıkmış bulunuyoruz. Hiç düşünmeden bu ada üzerindeki haklarımızı gasbetmek isteyen Başdespot'un, bu adanın mukadderatını değiştirmeye çalışması hakiki bir nankörlük ve aleyhimizde açık bir imha siyasetinden başka bir şey değildir. Binaenaleyh, Başdespot cenaplarına şunu halisane ihtar etmek isteriz ki, kilise başkanlarının siyasetle iştigal etmeleri, kiliseye düşman kazandırmaktan başka bir işe yaramıyor. Çünkü, kilise düşmanı solcular ile eski takvimcilerin kiliseye karşı, bilhassa son zamanlarda takındıkları hasmâne tavırları ile bu

sütunlarda ileri sürdüğünüz iddiaların doğruluğunu en iyi bir şekilde ispat etmektedir. Binaenaleyh, Başdespot'a tekrarlamak istediğimiz milli parolamız şudur:

"Enosis, bizim için esaretten başka bir şey olamaz."

14 Aralık 1952, sene 4, no: 943, s.1.

İLHAK MESELESİ VE RUM BASINI

Muhtelif vesileler ile ilhak meselesine temas ederken, genel Türk **efkârına** bu sütunlarda sunduğumuz aydınlatıcı malumat, günlük hadiselerin bir icmalinden başka bir şey değildir. Son birkaç yazımızda Başdespot Makarios'un Amerika'da siyasi faaliyet ve temaslarının hiçbir semere **vermediğini** ve bundan sonra da en küçük bir başarının sağlanamayacağını **belirtmeye** çalışmıştık. Teşekküre şayandır ki, Yunanistan ile Kıbrıs Rum basınında, bilhassa son haftalar zarfında intişar etmekte olan ajans haberleri ile Yunan hükümetine tevcih edilmiş bulunan ağır ithamlar, öteden beri **ilhak** hakkında görüş ve düşüncelerimizde yanılmış olmadığımızı en iyi bir **ispat** teşkil etmektedir.

Dikkate şayandır ki, .en sort haberlere göre, Tütk-Yunan dostluğunun sarsılmasını önlemek maksadıyla, Kıbns'ın ilhak konusu ile iştilal edilmemesi siyaseti Papagos hükümetince bir prensip olarak kabul edilmiş **ve** Yunan hükümetinin bu kati karar Yunan gazetelerinde yayınlanmış bulunmaktadır.

Yunan basınında ilaveten bildirildiğine göre, şimdiye kadar, hiçbir Yunan hükümeti zamanında, Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı siyasi bir mesele olarak ele alınmış değildir. Rumlarca pek acı olan bu siyasi hadiselerin mufassal birer hikayesini, son günlerde yayınlayan Yunan ve Kıbrıs'ta münteşir Rum gazetelerinde adeta kanlı gözyaşı akıtılmaktadır. Çünkü, ilhak meselesi için Yunanistan'da ümit verebilecek tek bir kapı .bile açık bırakılmış değildir.

Bütün bu hadiselerin doğruluğuna inanmak icap etmektedir: **Çünkü**, Başdespot Makariosun Yunanistan dışında bir takım gayri resmi ve hususi Rum cemiyetlerinin boynuna asılmış olması, Amerika diplomasi çevrelerinde iltifatla karşılanmadığınaşüphe bırakmamaktadır.

Yerli "Etnos" gazetesinde, 17 tarihinde çıkan bir. başmakalede, " O Papagos ethapseto kipriyakon" yani, " Papagos Kıbrıs meselesini gömmüştür." iddiaları da ileri sürülmektedir.

Aynı gazete, ilhakin sürüklendiği feci akıbetten dolayı eski Plastiras - Venizelos hükümetiyle bugünkü Papagos hükümetine ağır ithamlar savurmakta ve şöyle demektedir:

“ Bu hesapça, ilhak için münakaşa imkânları da ortadan kalkmış bulunuyor.

Sayın okuyucularıma, size gelecek yazılarımda ve her fırsat düşükçe Başdespot Makarios'un Amerika'da uğradığı siyasi hezimetlerini, bu sütunlarda belirtmeye çalışacağımı vaat eder ve bu vesileyle, yazılanın dan sayın halkımızın (Morfin)lendiği hakkında " İİlir Söz" gazetesindeki ifadeyi reddederim.

20 Aralık 1952, sene 4, no:948~ s.l.

YENİ PLEBİSİT ŞAYIALARI

İlhak propagandası yapmak maksadıyla bir müddetten beri Amerika'da bulunan Kıbrıs başdespotu Makarios, Amerika'nın muhtelif şehirlerinde sarf ettiği büyük gayretlere rağmen, siyasi sahada hiçbir başarı sağlayamamış olduğundan; Kıbrıs'a dönmek için hazırlığa başlamış bulunmaktadır.

Yunan matbuatında verilen haberlerden anlaşıldığına göre, Başdespot Makarios, Amerika siyasi çevrelerinde ve bilhassa, resmi mahfellerde ilhak için yaptığı müteaddit müracaatlarında hiçbir makam tarafından sempati ile karşılanmamıştır. Bu suretle, başdespotun umduğu dağlara kar yağmıştır.

Dikkate şayandır ki, ilhak için elverişli sanılan her şey, başdespotu hayâl inkisarına uğratmıştır. Çünkü onun, Amerika'da kilseler dışında yaptığı siyasi beyanatlar, tamamıyla ilhak davasının aleyhine münfer olmuştur.

Bir ortedoks başpapazının, kilise çevreleri dışında Yunanistan lehine müstemlekecilik propagandası yapması, ecnebi çevrelerde de hayretle karşılanmış ve resmi Yunan makamlarının ilhak lehinde herhangi resmi bir teşebbüste bulunmamış olması, başdespotun yaratmak istediği ilhak konusunun hukuki hiçbir mahiyet taşımadığı son bir defa daha iyiden anlaşılmış bulunmaktadır.

İlhaka ait son durumun, yukarıda anlattığımızdan farklı olmamasına rağmen, başdespot Kıbrıs Rum halkını bir kere daha avutmak maksadıyla bazı yeni projelerini ortaya atmış bulunmaktadır. Kıbrıs Rum halkını yeniden heyecanlandırmak maksadıyla ileri sürülen planların başında, adada yeni usuller tahtinde plebisit yapılacağı gelmektedir.

Plebisitin hangi tarihte yapılacağı bugüne kadar açıklanmamış olmakla beraber, yakında yapılması düşünülen plebisite siyasi bir renk verilmesi için hariçten müşahitler celbine karar verildiği de söylenmektedir. Bu haber, henüz kilise başkam tarafından resmen teyit edilmemişse de, başdespotun yeni bir plebisite mutlak surette ihtiyaç gösterileceği kanaatinde olduğu, son günlerde, Rum basınında büsbütün açığa vurulmuş bulunmaktadır.

Hali hazırda Washington'da bulunan mücadele başkam Başdespot Makarios, kısa bir müddet sonra adaya döndükten sonra, ilhak lehinde yapacağı bütün faaliyetlerini baltalamak vazifesiyle mükellef bulunduğumuzu

hatırlayarak; bizim de şimdiden plebisit aleyhine cephe -kurmamız bir zarurettir.

Bu arada, Kıbrıs'ta münteşir Türkçe gazetelerin tek bir cephede ve birleşmiş bir halde mücadeleye geçmeleri lüzumunu şimdiden işaret etmek isteriz. Bilindiği gibi, 1950 plebisitinde Kıbrıs'ta bir Türk gazetesinin sempatici ve destekleyici neşriyatı, Kıbrıs Türkleri için çok tehlikeli bir durum yaratmıştı. Hatırlanacağı veçhile, o sıralarda, şimdi ismini açıklamak istemediğimiz bir Türk gazetesinin yersiz neşriyatına karşı, İstiklal şiddetli bir mücadeleye girişerek ada üzerindeki haklarımızı savunmuş ve genel Türk efkarına en iyi bir şekilde tercüman olmuştur,

O kötü günleri, bugün hatırlarken aynı gazetenin bir defa daha aynı hataya düşmeyeceğini ümit etmek isteriz.

Kıbrıs başdespotunun tek bir Rum zengininden sağladığı elli bin doların ilhak propagandasına harcanacağı gizlenmediği için, bizim de şimdiden plebisit aleyhine kuvvetli bir cephe kurmamızın her zamankinden daha büyük bir önem taşıyacağına şüphe edilmemelidir.

11 Ocak:1953, sene 4, no: 965, s.1.

İLHAKIN YARATACAGI REJİMİ İSTEMEYİZ

Bizi, yıllardan beridir ilhak taşkınlıklarıyla rahatsız etmekte olan <Kıbrıs Rumları, halihazırda Amerika'da bulunan Başdespot Makarios'un emriyle, bundan üç yıl önce kilise avlularında gayri resmi bir şekilde yapılan plebisitin yıl dönümünün, Kıbrıs kiliselerinde törenle kutlandığı, Rum gazetelerinde haber verilmektedir.

Dikkate şayandır ki, bu defaki kutlamalar pek sönük geçmiştir. Bazı Rum evleri ile Rum müesseselerinde çekilen küçük boyda Yunan bayrakları ilhak faaliyetlerinin semere vermediğine en büyük bir ispat teşkil etmektedir. Rum halkının plebisit gününde işleri başından ayrılmamış olmaları, Amerika-seyahatinden bir şey beklenmediğine ikinci bir ispat diye kabul edilmektedir.

Plebisit günü münasebetiyle karşımıza çıkan yeni manzaradan da anlaşılacağı veçhile, Amerika başarısızlığı yüzünden umum Rum çevrelerinde genel bir neşesizlik hüküm sürmektedir. Bu neşesizliği yaratan amiller arasında, Papağos hükümetinin ilhak meselesini benimsememiş olması en başta gelmektedir. Bu arada, Başdespot Makarios Amerika'dan dönüşünde Arap memleketlerine uğramamaya karar vermiş olması da, Kıbrıs Rum halkını da baştan başa ümitsizliğe sevk etmiş bulunmaktadır.

Son günlerde, birçok Rum çevrelerinde, "Uthemia Elpis" yani, ümit için hiçbir şeyin kalmadığı sözlerinin ta bizim kulaklarımıza kadar gelişi, ilhakin Rum hayallerinden de silinmeye başladığına şüphe bırakmamaktadır."

Herkesin nazarını çeken bu umumi gerileyişi karşısında, Başdespot Makarios'un Rum halkının teessürlerini izaleye çalışacağına şüphe edilmemektedir. Şu halde, Kıbrıs Türk basını arasında İstiklâl, Başdespot Makarios'un bütün propaganda faaliyetlerini var kuvvetle baltalayarak, genel Türk efkarına tercüman olmak için uhdesine düşen vazifeyi, en iyi bir şekilde ifaya azmetmiş bulunmaktadır.

Ne şekilde olursa olsun, ilhak faaliyetlerini felce uğratmak için bu sütunlarda haklarımızı savunmaktan hiçbir şart altında geri kalmayacağız. Çünkü, bu adada ilhaktan doğacak herhangi bir rejimi kabul edecek tek bir Türk, bulunmamaktadır.

Kıbrıs Türklerinin bu sarsılmaz kararlarını bu sütunlarda belirtmekle
ihbar duymaktayız. Bu arada, ana hükümetimizle İngiltere arasındaki samimi
dostluk münasebetleri sayesinde, Rum başdespotunun özlediği kara günleri
görmek bedbahtlığına uğramayacağımıza da inancımız tamdır.

Sayın okuyucular; Kıbrıs'ın askeri öneminin her gün bir kat daha
artmakta devam etmesiyle, ilhakin çok geçmeden bütün Türk çevrelerinde
bir aday konusu olacağından, biz, zerre kadar şüphe etmiyoruz.

Sizi temin ederiz ki, bir hayâl mahsulü olan ilhakin pek yakında
ölümü münasebetiyle, kiliselerde çalınacak matem çanlarının uğultuları, bizim
kulaklarımıza daha şimdiden gelmeye başlamış bulunmaktadır.

17 Ocak 1953, sene 4, no: 970, s.1.

İLHAKIN EBEDİ DÜŞMANIYIZ

Yeni olmayan ilhak meselesi üzerinde, bugün yeniden durmak mecburiyetinde kalıyoruz. Çünkü, mesleki hilâfına olarak politika işlerine karışan kilise başkanı maalesef, buradaki Türk varlığını unutarak ilhak taleplerini ileri sürmekten geri kalmıyor.

Sayın okuyucularımızın da hatırlayacakları veçhile niçin ilhak aleyhtarı olduğumuzu, bundan önce de; her fırsatta deliller ve ispatlara dayanarak bu sütunlarda belirtmiş ve ilhakin, kati olarak bu güzel adamıza felâket getireceğini her vesile ile hadiseler ve vesikalara dayanmak suretiyle iddia etmiştik İddialarımız arasında, Kıbrıs Rum matb1.1atına hitap ederken, ve ada üzerindeki tarihi haklarınızdaki açık bir lisarı .ilç .halisederken, Rum. yazarları her defasında izhar aciz ederek sükûtu tercihten başka bir çare bulamamışlardır.

Bilindiği gibi, ileri sürülmek istenen ilhak davasını, mantık çerçeveleri içinde savunmaktan aciz bir durumda bulunan Başpiskopos bundan önce , Amerika'ya kadar uzattığı seyahatlerinde pek çok kapılar çalmaya teşebbüs ettiği halde, davasının çürüklüğü dolayısıyla müspet bir netice alamamış ve her seferinde eH. boş o.tarak dönmeye mecbur kalmıştır.

Bugün şunu da belirtmek isteriz ki, Başpiskopos'un verimsiz siyaseti ve semeresiz gayretleri yüzünden Kıbrıs Rumları arasında mevcut ideal ayrılığı bir kat daha genişlemiş bulunmaktadır. Bugün Kıbrıs Rumları arasındaki ikilik, pek müthiş bir manzara arz etmekte devam ediyor. Adadaki solcu Rumlar, kiliseden büsbütün ayrılmış bulunmaktadır.

Solcular ile sağcılar arasındaki zıddiyet o derece ilerlemiştir ki, alış veriş sahasında bile iki partinin mensupları arasında müthiş bir rekabet bütün hızıyla devam etmektedir.

Aziz okuyucularım , yukarıda ilhakin bize felâket getireceğinden bahsetmiştim. Bu iddiamda ısrar ediyorum. Çünkü, Yunanistan istihsal kudreti, yalnız olarak Yunan halkım bile besleyebilecek bir takatta değildir.

ETNARK MECLİSİ DAGITILMALIDIR

İngiltere hükümetince " Kıbn'sın Yunanistan'a İlhakı" adlı siyasi bir. dava ılmadıgı, geçenlerde Kıbrıs Valisi tarafından Başpiskopos Makarios 'a verilen 'esmi cevaptan da anlaşılmış bulunmaktadır.

Ekselañs Kıbrıs Valisi'nin bu yolda kati bir açıklamasından yalnız Kıbn'sta değil, Türk dünyasının her bucağında derin bir memnunluk havası yaratmış olduğuna şüphe edilmemelidir. Biz, bugünkü vesile ile,Ekselañs. Kıbrıs Valisi'ne teşekkür ederken, hükümetin resmi cevabının Kıbrıs'ta Türk haklarını koruyan bir garanti teşkil eylediğine de inanıyoruz.

Bu arada biz Türkler, hükümetin kesin cevabım güvenle karşılarken maalesef: Rum çevrelerinde her türlü ilhak faaliyetleri eskiden olduğu gibi aynı hızla devam etmektedir. Ezcümle son günlerde, "Peon" ismindeki Rum gençlik birlikleri binalarına asılan ilhak levhaları adada hükümet rejimine karşı hoşnutsuzluk havası yaratmak için teşvikler ve tahriklerden başka bir şey olmadığım kim inkar edebilir?

Hükümetin, bazı kazalardaki yersiz ve münasebetsiz ilhak propagandalarının tahrikçileri hakkında cezri tedbirler aldığı görülüyorsa da Etnark meclisi, siyasi faaliyetlerinin hızım katiyen gevşeltmiş değildir.

Hükümetçe de bilindiği veçhile, ada Türkleri'nin milli duygulaom rencide etmekte devam eden ilhak.faaliyetlerinin hakiki idaricileri, Etnark meclisinin tam kendisidir. Bugünkü vesileyle teessüfle kaydetmek isteriz ki, Etnark meclisi, kayıtsız şartsız ilhak faaliyetlerine devam ederken, aynı siyasi meclisten, ada dahilinde mitingler ve sair toplantılar için Rum halkına verilen direktifler, resmi hiçbir kontrole tabi tutulmamaktadır.

Şurası da muhakkaktır ki Etnark meclisi, Sen Sinod meclisinden büsbütün ayrı ve memleket rejimi aleyhinde olmak üzere siyasi emeller peşinde koşan bir siyaset ocağıdır.

Kanaatimizce, bu çok önemli noktanın, hükümetçe göz önünde tutulması, adamızda genel menfaatların korunması bakımından bir zarurettir. Bu zaruretin, bundan çok zaman evvel hissedilmiş olduğunu bu sütunlarda belirtirken, hedef ve gayesi rejim aleyhtarlığı olan Etnark meclisinin dağıtılmasının lüzumunu, yine bu sütunlarda tekrarlamakla vazifemizi yapmış olduğumuza inanıyoruz.

Hükümet şurasını da kabul etmelidir ki; madem ki, resmi bir ilhak davası tanınmıyor, şu halde mevcut olmayan bir dava için memlekette huzursuzluk yaratılmasına vesile olan bütün amilleri de ortadan kaldırılmasına çalışmak icap etmektedir. Bu icabların yerine getirilmesi için; Etnark meclisinin resmen dağıtılması en makul bir harekettir ki, bunu bizim gibi herkes de özlemektedir.

18 Haziran 1953, sene 4, no:10

İLHAK MESELESİ YOKTUR

Biz Türkler dünya hadiseleri arasında, bir ilhak meselesinin mevcut olmadığına, çoktan beri inanmış bulunuyoruz. Fakat bu inancımızın aksine olatacak, adamızda her gün ilhak taleplerini hızlandıran siyasi faaliyetler ile çeşitli propagandalara gözümüzce şahit oldukça, ruhi ıztıraplarımız katiiyen dinmiş değildir.

Binaenaleyh, Kıbrıs'ta yaşayan yüz bin Türk ilhak faaliyetlerine engel olabilecek kanuni tedbirlerin hükümetçe alınmasına daima intizar eylemektedir: Hükümet'e karşı güven besleyen Türklerin ilhak aleyhtarlığından emin bulunan Kıbrıs' hükümetinin son zamanlarda yapılan büyük ölçüde Rum taşkınlıklarına karşı almış olduğu kanuni tedbirler, Türk engel efkarını kısmen olsa da, tatmin etmiş bulunmaktadır.

Adadaki Peon isimindeki Rum gençlik kulüplerinin, son günler içinde kapatılması, Enosis propagandalarına karşı ve genel emniyet namına alınabilecek en akıllane ve en isabetli tedbirlerin başında gelmektedir.

Bilindiği gibi, uzun zamandan beridir, Rum gençliğini rejim aleyhine tahrik etmekle gayri kanuni hareketlerde bulunan ve bilhassa kraliçenin taç giyme törenlerine tahsis edilen günlerde hükümet aleyhtarlığı belirten levhalarını Peon kulüplerinde günlerce asılı bırakılmış bulunması tabiatıyla, hükümeti esaslı tedbirler almaya sevk etmiş bulunmaktadır.

Herkesçe bilindiği gibi, adamızdaki Peon isimdeki Rum gençlik kulüpleri, bundan yalnız birkaç yıl önce kurulmuş ve doğrudan doğruya Başpiskoposluğa bağlı bulunan müesseselerdir ki, hedef ve gayeleri, adanın asayişini ihlal eden hareketlerle ilhakı propagandalamaktadır.

Peon müesseseleri, Kıbrıs'ta yaşayan Türklerin varlıklarına kıymet vermeyerek, ilhak leyhine propaganda ve nümayişler tertibi için hususi olarak kurulmuş siyasal birer ocaktır.

Yerinde ve zamanında verilen bir kararla, Kıbrıs hükümeti Peon kulüplerinin devam ettirilmelerine müsaade etmemiştir. Bu arada, ilhak için Lefkoşa'da bir miting tertibine ilgili makam tarafından müsaade edilmemiş olması, genel efkar üzerinde hükümet lehine olmak üzere büyük tesirler yapmıştır.

Kıbrıs hükümetinin yukarıda kaydettiğimiz iki isabetli karar ilhakçılar için bir ibret dersi teşkil edeceği tahmin ediliyorsa da, biz şimdilik buna inanıyoruz. Çünkü, Peon kulüplerinin bağlı bulundukları Etnark meclisi henüz ayakta durmaktadır ve her fırsatta siyasi tebliğler yayımlamaktan katiyen geri kalmamaktadır.

Kanaatimizce, vaktiyle Osmanlı idaresinde, Kıbrıs Başpiskoposuna verilen yetkiler arasında bulunan cemaat reisliğine, zamanın Başdespotları tarafından siyasi bir renk verilmiş bulunmaktadır. Din reisliği manasına gelen "Lcyrarhia" bugünkü şekliyle "Etnarhiya" olmuştur. Birincisi, dini çerçeveler içinde ruhani reis demektir. Halbuki ikincisi, siyasi bir ünvan kılıfına sokturulmuş bulunmaktadır.

Bizim bildiğimize göre, Yerarhos ile Etnarhos arasında "mana ve vazife" itibariyle mühim bir fark vardır. Bu iki kelime arasındaki fark tetkik edileceğinde görülecektir ki, son zamanlarda Başdespot'a verilen diplomatik Etnark ünvanı, münhasıran genel Rum efkarını ilhak lehine celp maadile kilise liderleri tarafından uydurulmuş bir ünvandır. Binaenaleyh, Etnark ünvanının ihdası, doğrudan doğruya ilhak taleblerine milli bir renk verilmekten başka bir şey değildir.

Bu mühim noktaya hükümetin dikkat nazarını çekerken, Peon kulüplerini idare merkezi olan Etnark meclisinin, en erken bir zamanda resmen dağıtılması haklı olarak Türkler tarafından özlenmektedir.

24 Temmuz 1953, sene 4, no: 1128, s.1.

TÜRKÇE'Yİ BENİMSETTİRMELİYİZ

Ana dilimiz olan Türkçe'yi benimsettirmek için, behemehâl, toplu bir şekilde mücadeleye başlamamız icap etmektedir. Bilindiği gibi, Türkçe, Kıbrıs'ta hükümetin üç resmi lisanlarından birini teşkil etmektedir. Bu, bir gerçek olduğu halde, maalesef, bazı kaza merkezlerindeki belediyelerde Türkçe'ye birçak ahvalde, kıymetli yeri verilmemektedir.

Bu önemli nokta, bazı kaza merkezlerinde büsbütün ve kasten denebilecek bir şekilde, ihmal edilmektedir. Yabancıların bile nazarlarını üzerine çeken bu benimsemezlik, günler geçtikçe bize çok daha ağır gelmektedir. Bu feci durumu, benliğimiz aleyhine yaratmaya çalışanlar, ilhak propaganda teşekküllerinde faal rol almış bulunan sağcı gruplar, yine mensup Rum belediye üy~leridir.

Maalesef, ad~da yalnız Rum varlığını sezdirmeye çalışan ilhakçılar, bize karşı bu büyük haksızlıkları reva görmekten çekinmiyorlar. Onlar, öyle sanıyorlar ki, bu tarzda hareketleriyle bizim buradaki varlığımızı hiçe indirecek ve bu sayede ilhak emellerine daha kestirme bir yoldan ulaşmış olacaklardır. Halbuki adada, Türk genel efkarına tercümanlık vazifesini görmekte olan Türk basım, hakiki sahibi bulunduğumuz bu ada üzerindeki tarihi haklarımızı vesikalara dayanarak savunurken, ilhakin doğuracağı rejimin şiddetle aleyhtarı olduğumuzu belirtmekten hiçbir zaman geri kalmamaktadır. Bu haklı şikayetlerimiz, her vesile ile bütün ilgili makamlara- işittiril~mekte olduğu bu zamanda, Türkçe'yi benimsemeyen belediye idarelerini bu sütunlarda bir kere daha protesto etmeyi zaruri görmekteyiz.

Herhangi bir belediye idaresi olursa olsun, bütün belediye muamelelerinde Türkçe'ye yer verilmedikçe, şehirlerde yapılan asfalt yollar veyahut çocuk bahçeleri bizi hiçbir zaman tatmin edemez.

İlhakı istemeyen ve her vesile ile ilhakı şiddetli protestolar ile reddeden Kıbrıs Türkleri, belediyelerde Türkçe'ye karşı şimdikinden çok daha fazla saygı bekliyor. Belediyelerde, Türkçe'mize layık olduğu mevki verilmedikçe ve bütün belediye evrak ve makbuzlarında Türkçe de kullanılmadıkça, bu sahalarda uğradığımız mağduriyeti ve bize karşı her

VATANDAŞLIK HAKLARI

Vatandaşlık haklarımıza karşı hürmet ve riayet bahsinde, belediyelerde hakkımızda reva görülen haksızlıklar, Kıbrıs Türklerinin.. yüreklerinden silinemeyecek kadar derin izler bırakmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, Türk üyelerinin belediye meclislerinde azlık olmaları bize pek pahalıya mal olmaktadır. Belediyelerde benliğimizi darbeleyen Rumların bugünkü siyasetleri devam ettikçe, biz şuna inanıyoruz ki, "dilimiz hiçbir zaman.. istiklâlini kazanamayacaktır.

Belediyelerdeki büyük haklarımızı küçültmek niyetiyle tatbik edebilmekte olan entrikalı usuller, hiçbir suretle genel Türk efkârı tarafından tasvip edilmemektedir. Her zaman görülebileceği veçhile henüz, bazı kaza merkezlerindeki belediye kapılarında Rumca "Belediye" isininin yanına, aynı büyüklükte Türkçe " Belediye" ismi yazılmamış görünmektedir. Çok önemli bir konu olan bu türlü eksiklikleri, içtimai bünyemize kasten indirilen en ağır bir darbe saymaktayız.

Buradaki Türk varlığını benimsemek istemeyen Rum belediyecilerin aleyhimize tevcih edilmiş bulunan baltalayıcı siyasetlerini önlemek, bizim için pek müşkildir. Çünkü, belediyelerde ekseriyet maalesef Rumlardır.

Bugünkü vesile ile şurasını da önemle kaydetmek isteriz ki, Kıbrıs'ta belediye reislerinin birer parti lideri olmaları, siyasetle meşgul olmalarını icap ettirmekte ve bunun neticesi olarak ilhak mücadelesinde piştarlık vazifesi mesuliyetini de deruhte etmek zorunda kalmış bulunuyorlar.

İşte bu şartlar altında çalışmak zorunda kaldığımız belediyelerde, bilhassa Türkçe'yi benimsettirmek için, durmadan haklarımızın teslim edilmesini belediyelerden olduğu kadar, hükümetten de istemeyi ihmal etmemeliyiz.

Maalesef, bazı kaza merkezlerinde devamlı ve müessir şikayetler yapılmadığı için, belediyelerde Türkçe'ye pek az yer verilmektedir. Cadde ve sokak isimleri ile ilân tahtaları ve belediye dairesi hesabına halka verilen makbuzlar, tamamıyla Rumca dilinde basılmış bulunmaktadır.

Mahzâ, Türkçe'mizi kıymetsiz göstermek maksadıyla tatbik edilen usuller, biz Türklere daima ıstırap veren gayrı adilane muamelelerden başka

hiçbir şey değildir. Bilhassa, Türk gençliği, bu mühim noktalar üzerinde ısrarla durmakta ve belediyelerde dilimize ve benliğimize karşı daha çok saygı özlemektedir.

Maalesef, ilhakın Kıbrıs'a saadet getireceğini vadeden!!! kilise mensupları sağcılar, dincilik zihniyetinin tesiri altında hareket ederek, duygularımızı her vesile ile rencide etmekte devam ediyorlar. Bu durum karşısında, belediyelerde Türkçe'ye layık olduğu kıymetli yer verilmediği için, bugünkü vesile ile de şikayet eder ve haklarımızın gasp edilmesine, bundan sonra olsun, meydan verilmemesini hükümetten ehemmiyetle rica ederiz.

Bu vesile ile, kurumlarımızın da bu önemli meselede bir mesuliyet payı alarak faaliyete geçmelerini hatırlatmayı, mesleki bir vazife sayarız.

19 Aralık 1952, sene 4, no: 947, s.I.

TÜRKLER ARASINDA İNGİLİZCE

İngilizce'nin Türk gençleri arasında istenildiği nispette yayılmamış olması, gün geçtikçe, nazarlari üzerine çeken önemli bir konu olmuş bulunmaktadır. Bu konuya, bu sütunlarda bugünkü vesile ile bir kere daha temas etmek istiyoruz.

Hükümetin sarf ettiği büyük gayretlere rağmen, İngilizce genel olarak ada dahilinde yayılmış bir lisan değildir. Bu eksiklik maalesef, Türkler arasında daha kolay sezilebilmektedir.

Adamızda okuyup yazma bilmeyenlerin sayılarının yüzde otuz beşten fazla oluşu, şüphesizdir ki, bu meselede önemli bir rol oynamaktadır. Kıbrıs'ta ilkokul tahsilinin henüz mecburiyet altına alınmamış olmasının da, İngilizce'nin beklendiği nispette, yayılmamış olmasında mühim engel olduğuna şüphe yoktur; Bu ahval, tahtinde mutlak surette, bütün kaza merkezlerinde ve ilaveten büyük köylerde ilgili öğretmenlere hususi tahsisat verilerek, gençler için hükümet tarafından kurslar açtırılmasını bir zaruret olarak ileri sürmek isteriz.

Yarım milyondan fazla nüfus olan Kıbrıs'ta son istatistiklere göre, İngilizce bilenlerin sayıları şu şekilde tasnif edilmiş bulunmaktadır.

İngilizce'yi derecede bilenler:

Erkek: 10,371

Kadın: 3,404

Orta bilenler:

Erkek: 6,605

Kadın: 2,531

Az.....bilenler:

Erkek: 13,951

Kadın: 5,681

Şüphesizdir ki, bu rakamlarda Türklerin payı beklenildiğinden azdır. Bilhassa köylerde büyük mahrumiyetler içinde ilk tahsillerini yapan çocuklarımız, lisan bahsinde büyük ölçüde yardıma muhtaç bir vaziyettedirler. Türk gençlerinin İngilizce bilmeyenlerinin kabarık nispette olmaları, kazanç

sahasında bize pahalıya mal olmak.tadır. Türkçe'yi iyi bilen fakat, İngilizceleri zayıf olan gençlerimiz, şirketlerde olsun, askeri hizmetlerde olsun, yüksek yevmiyeli iş alabilmeleri her gün biraz daha güçleşmiş bulunmak.tadır.

Bu eksikliğe bir çare düşünmek ve kolaylıkla İngilizce öğrenebilmeleri için, çocuklarımıza yardım etmek her birerlerimize ve bu arada mezunlar cemiyetlerine de düşen bir vazifedir kanaatindeyiz. Bu sahada hepimizin de seferber olmamız, zamanımızın en büyük ihtiyaçlarından birini teşkil etmektedir. Adamızda serbest meslekte kalmak zorunda olan sayısız gençlerimizin, Türkçe ile birlikte İngilizce öğrenmeleri, ekmek ve su kadar büyük bir önem taşımaktadır. Ortaokullarımızda hükümetin basit imtihanlarını geçebilecek kadar çocuklarımıza İngilizce öğretilmesi, gelecek Türk nesli için önemli bir konu olarak ele alınması icap eden bir genlik davası olmalıdır.

Şu halde, bu önemli davanın üzerinde herkesin ve hepimizin ısrarla durmamız icap etmektedir. Uzağı görenler bizimle şu kanaattedirler ki, İngilizce öğrenmek her Kıbrıslı Türk genci için bir mecburiyettir. Bu mecburiyet karşısında bugünün ve yarının ihtiyaçlarını tamamiyle karşılayabilmek için İngilizce bilgisi, Türk gençlerinin. ellerinde bir garanti olarak bulundurulmalıdır.

Bundan böyle, bu güzel adada her atılan adım başında İngilizce'ye ihtiyaç görüleceğinden şüphe edilmemelidir. Yakın bir zamanda Kıbrıs'a gelmeleri beklenen büyük İngiliz sermayeleri ve bu arada kurulacak olan fabrikalarda çalışmak için kendilerine iş verilecek olan gençler arasında İngilizce bilenler, muhakkaktır ki tercih edileceklerdir.

Adanın endüstriyel sahalarında, yarınki zaruretlerin doğuracağı ihtiyaçları tatmin edebilmek için, lüzum görülecek gençlerin İngilizce bilmeleri bir esas olarak kabul edileceğinden şüphe de etmemeliyiz. Demek oluyor ki, köylü olsun kasabalı olsun, bütün gençler, istisnasız olarak Türkçe'nin yanında İngilizce'yi ihmal etmeyerek çalışmayı bir mecburiyet olarak kabul etmelidirler.

Şu halde, İngilizce'nin gençlerimize istikbâl hazırlayan en kuvvetli bir dayanak olduğuna, hepimiz de inanmakta gecikmemeliyiz.

16 Ocak 1953, sene 4, no: 969, s.1.

MEHMET ATAİFFİR'İN SOSYAL KONULARLA İLGİLİ
GÖRÜŞLERİ

KADIN. CEMİYETLERİ

Lefkoşa'da bazı kadın teşekküllerimizi bugünkü durumlar ile göz önüne getirdiğimizde, kalbi sızlamayan hemen yok gibidir. Kıbrıs'ta Türk kadınlığının bu ana kadar bağlanabileceği programlı bir teşekkülün meydana getirilmemiş olmasının, önemli bir dava olarak ele alınmasının zamanı gelmiş bulunduğunu bugünkü yazımızla belirtmek istiyoruz.

Bu sahada, pek gerilerde kaldığımıza artık inanarak harekete geçmemizin.'bugünün ve daha. ziyade yarının>en büyük ihtiyaçlarından

Her kasabada ...ve istisnasız bütün k<>yerde ihtiyaç< içinde kıvranan ve sayılan binleri aşarı kadınlarımız vardır. Bunlara, bu ana <kadar yaklaşmak imkânlarını bulamamış ofan L~fkoşa1cfaki kadın Cteşek:ltj.illeri:niz,' bundan böyle olsun/ faali,yete geçer~k/ ge~iş>ölçüde ve< sistemli bir şekilde adamızın kadın alemleri ile tentaslar >sağlainması, bu adada yaşamak isteyen bizler için en büyük bir ihtiyaç olarak kabul edilmelidir.

Bu güzel adada içtimai telkinlerden bu ana mahrum kalmış bulunan kadınlarımızın, bugünkü bilgi ve düşünce seviyesiyle yarının ihtiyaçlarına cevap verebilmek için, bazı propaganda ve teşviklere / ihtiyaç göstermektedir ki, **bu** muazzam.. ödevleri<jfa jçini durmadan çalışmak icap ettiğine küçük ve büyük herkesin inanması icap. etmektedir.

Bir cemiyet içinde'. bilgi. 'seviyesi aşağı olan kadınlar, ekseriyeti teşkil ettikleri müddetçe, cemaat. namına olgunluk iddia etmenin çok manasız bir şey olduğunu kabul ederek fiiliyat sahasında kendimizi göstermenin tam zamanı olduğunu, bugünkü kadın teşekküllerimizin takdir edeceklerine inanmak istiyoruz.

Biz, kendi görüş ve kendi düşüncemizle, bütün adaya şamil bir kadınlar cemiyetinin bugüne kadar kurulmamış olmasının, pek acı olduğuna inanıyoruz.

Kıbrıs Türk kadınlığının bu ana kadar kendisini gösterememiş olması, buradaki varlık ve becamız hesabına hem gerilik hem de büyük bir gaip teşkil etmektedir. Bu şikayetlerimize cevap olarak, bize, şimdiki kadın cemiyetlerimizin faaliyetlerini göstermek isteyenlere mukabil cevabımız şudur:

Lefkoşa'da mevcut kadın teşekkülleri, maalesef, Kıbrıs Türk kadınılığı ile ne yakından ve ne de uzaktan alakadar defiiillerdir. Bu ayrılık bize pek pahalıya mal olmuşsa da henüz, zaman gecikmiş sayılamaz. -Binaenaleyh, bundan sonra olsun, bu uğurda atılacak adırların verimsiz olmayacağına inanarak kurumların faaliyete geçmeleri gerektiğini işaret etmek istiyoruz.

Kadınlarımızın benliğini sezdirebilecek hareketlerine büyük ihtiyacımız vardır. Bu zamana kadar hiçbir parti veyahut kurumun bu önemli konu ile ilgilenerek verimli bir siyaset takip etmemiş olması, her vakit, hüznü ile anılmaya değer bir iç davamızdır. Binaenaleyh, bu memlekette hizmet maksadıyla omuzlarına mesuliyet almış olanlar, yeni nesle bu sahada da hizmete mecbur olduklarını bir an bile unutmamalıdır,

Artık intizar devresi geçmiştir. İş sahasına atılarak Kıbrıs Türk kadınılığına en iyi/ibir şekilde hizmete çalışmalıyız.

13 Aralık 1952, sene 4, no: 942, s.1.

KORUYUCU DİN CEMİYETLERİ

Adamızın İngiliz idaresine terk edildiği son 74 yıl zarfında, halkımızın muhtelif ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla çeşitli isimlerde pek çok koruyucu cemiyetlerimiz kurulmuş. olmakla beraber, dini ihtiyaçlarımıza her bakımdan cevap verebilecek bir din cemiyetinin faaliyete geçmiş<olduğu, şimdiye kadar katiyen işitilmiş değildir.

Bugün, <bu çok önemli konu üzerinde durarak, bir din cemiyetinin kuruluşunun adamızda .lüzum.ve ehemmiyetinden bahsetmeye çalışacağız.

Kimsenin de inkar edemeyeceği gibi, Kıbrıs Türklerinin bir din cemiyetine olan ihtiyaçları her vakit ve her vesile ile hissedilmekte devam ediyor. Halkımızın bu sahada bakımsızlığı çok acıklı olmakla beraber, bundan sonraolsun, bu uğurda yapılacak her teşebbüsün bize parlak bir istikbal hayırlayabileceğinden katiyen>Şüphe etmiyoruz.

Dini cephede göze batan eksikliklerimizin tamamlanması için, mutlak surette iyi teşkilatlı bir cemiyete ihtiyaç olduğunu kimsemizin de inkar etmediği bu sırada, bu maksada hizmet için bir hayırseverin şimdiye kadar ön ayak olmaması, şüphesizdir ki, biz Kıbrıs Türkleri'ne pek pahalıya mal olmakta devam ediyor.

Biz, bu eksikliğin, içtimai durumumuzun inkişafına büyük ölçüde engel olduğuna inanıyoruz. Bir din cemiyetimizin faaliyette bulunmamış olması, adada halkımız arasında sarhoşluk ile cinayet ve fuhuşun çoğalmasına da vesile olacağına şüphe etmiyoruz.

Maalesef: Rumların propaganda maksadıyla, muhtelif isimlerde dini mecmualar ile din okulları idame ettirdikleri bu zamanda, bizim henüz dini bir cemiyet kurmak için hiçbir teşebbüste bulunmayışınızın, içtimai bünyemiz için pek zararlı olduğunu bundan sonra olsun takdir etmekte kusur etmemeliyiz.

Eğer bizim düşündüğümüz gibi, her kaza merkezinde ve şimdilik büyük köylerimizde birer din cemiyeti kurulacak olursa, din adamlarımızın sayılarını artırabilmek hiç de zor olmayacaktır. Zira, her cemiyete mahsus kurulacak yardım sandıkları sayesinde din adamı yetiştirebilmenin pek kolaylaşmış olacağı gibi, bilhassa yoksullara ve evlenme çağında olan pek

İHTİYAÇLARIMIZ NELERDİR?

İşte bir sual ki, küçük büyük hepimiz ve her birerlerimiz için milli bir konu yaratmaktadır. İhtiyaçlarımız nelerden ibarettir? Kurumlarımızın tüzüklerinde bu suale kısmen cevap verilmekte ise de, faaliyet sahasında büyük ölçüde iş yapılamaması olmasından dolayı, hakiki ihtiyaçlarımızın yıllardan beridir bir arada tespit edilememiş bir halde kalması, maalesef ilerlememize; mühim bir engeli olmuştur.

Bu engelleri bettarafı edebilmek için, hakikî ihtiyaçlarımızı...teferruatıyla tespitine muhakkak surette ihtiyaç vardır. İşte, hususîdir ki, yukarıdaki başlık altındaki bugünkü yazımızı, oWyucularımızın gözleri önüne sermiş bulunuyoruz..

Sayın okuyucu!; şüphe etmiyorum ki, siz de benim gibi kabul etmek zorundasınız ki, bu memlekette cemaatımızın şerefiyle mütenasip bir seviyeye yükselebilmek için, muhtelif namlar altında cemiyetler kurmaya çok büyük bir ihtiyaç hissedilmektedir. Halihazırdaki cemiyetler, veyahut kurumlarımızın tüzüklerinden de kolayca anlaşılacağı gibi, deruhte edilen mesuliyetler, bugünkü şartlar altında pek müşküldür ve bazı ahvalde de gayri mümkün.

Her ne kadar son günlerde, federasyon tarafından ileriye doğru atılan bir adımla hızlandırıcı bir faaliyet yaratmaya çalışılmış ise de maalesef: federasyon başkanı umduklarını iş sahasında görememiştir.

İşte, bütün bu başarısızlıkların başında gelen sebeplerin en mühimi, şüphe etmemeliyiz ki, işe ne türlü bir program ile başlanılacağına şimdiye kadar kestirilememiş olmasındandır. Demek oluyor ki, cemaata hizmet maksadıyla ortaya atılanlar, herkesten önce, adadaki hakiki ihtiyaçlarımızı tespiti çalışmalıdır. Biz, şu kanaatteyiz ki, bugünün yarattığı ihtiyaçlardan habersiz kalan herhangi bir kurum idarecilerinden başarılı hizmetler beklenemez. Demek oluyor ki, birlik veyahut kurumlarımızın başarısızlıklarına başka sebepler aranmamalıdır. Şu halde, bu adada muhtelif cephelerde çalışabilecek cemiyetler kurmak, bizim için bir mecburiyettir. Aksi takdirde evvelden olduğu gibi, bundan sonra da bulunduğumuz yerde saymaktan kurtulamayacağımıza şüphe etmemeliyiz.

Sayın okuyucular; buraya kadar yazdıklarımızdan da anlaşılacağı veçhile, her şeyden önce, adada kadınlarımızın varlığını sezdirebilmek maksadıyla, bütün Kıbn's'a şamil olmak üzere bir Kadınlar Demeği'nin kurulmasıyla işe başlamak şart ve elzemdir. Ondan sonra, sayıları on binleri aşan işçilerimiz ile çiftçilerimize istenildiği şekilde yardım edebilmek için evvelce de. belirttiğiniz gibi, bütün kaza merkezlerinde behemehal hususi bürolar açılmasına şiddetle ihtiyaç olduğunu hatırdan çıkarılmamalıdır.

Bu araçla, adanın her köşesinde koruyucu din cemiyetlerine de duyulan büyük ihtiyaç üzerinde, hepimizin de durmamızın icap ettiğini bu sütunlarda bir kere daha hatırlatmanın vazifemiz olduğuna inanıyoruz.

Biz, şuna da inanıyoruz ki, bu adada iyi bir din cemiyeti buradaki bekamızı koruyabilecek en kuwetli bir âmil olacaktır. Umarız ki, bu sahada atılacak ilk adım, sekteye uğratılmayacaktır,

25 Ocak 1953, sene 4, no: 977, s. 1.

MEHMET ATA.~'İN GÜNCEL KONULARLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ÖNLEYİCİ TEDBİRLER ALINMALIDIR!

Herkes tarafından kabul edilen bir hakikattir ki, Kıbns'ta et kaynaklarının azalması, iratları sabit daireler için mühim bir mesele teşkil etmektedir.

Kazançları mahdut olan, bilhassa esnaf ve işçilerin, et pahalılığı karşısında çok zor bir duruma düştüklerinden şüphe edilmemektedir. Çok çocuklu fakir aileler, ekmeğin bugünkü yüksek fiyatından şikayet ederken, et kaynaklarının azalmasıyla husule gelen durumun da elverişli olmaması yüzünden, Kıbns'ta fakir ailelerin geçinme şartları bir kat daha zorlanmış bulunmaktadır.

Adamızda et kaynaklarının azalmasıyla, fiyatların beklenmedik ve umulmadık bir seviyeye yükselişi belediyeleri de ilgilendirmesi icap ederken, maalesef, bugüne kadar belediyelerde bu mesele ile ilgili hiçbir tedbir alınmamıştır. Halbuki, harıçten davar getirinceye kadar, belediyeler et fiyatlarıyla yakından alakadar olmalı ve boğazlanmış hayvanlardan alınan belediye resimlerinde bir miktar tenzilat yapılmasına çalışılmalıydı. Bugün, geçinme zorlukları içinde ıstırap çeken halkın et ihtiyaçlarına karşı belediyelerin seyirci kalmaları, halk çevrelerinde katiyen tasvip edilmemektedir.

Son günlerde ilgili kaynaklardan öğrendiğimize göre, adamızda son kırk sene zarfında koyun adedinde pek ehemmiyetsiz bir yükseliş ise de, keçi sayısında husule gelen azalış yüz binden fazladır. Bu korkunç eksilişin bugünkü kötü durumu yarattığına şüphe edilmemektedir.

Bugünkü durumun amillerini araştıranların vardıkları neticelere göre, adamızda ziraatın - kısmen olsa da - makineleştirilmiş olmasıyla hayvan besleme ihtiyacı büyük ölçüde azalmış bulunmaktadır. Bu arada, nakliyatın otomobiller ile yapılması da, çift hayvanları için ihtiyacı asgariye indirmiş bulunmaktadır. Bu suretle, bir yandan davar sürüleri azalırken, adadaki öküz sayısının da her yıl mühim miktarda azalmakta olduğuna şüphe edilmemektedir.

Bütün bu kadar Jksilmeler karşısında, tavşancılık ile tavukçuluğun inkişafına yardım edebilecek ciddi ve şümüllü tedbirlerin alınmamış olması, adamızdaki et kaynaklarının azalmasını adam. akıllı hissettirmiş bulunmaktadır.

Bu arada, şurası da önemle kaydedilmelidir ki, hayvan yemlerinin pahaliya mal olması, ilgili çiftçileri hayvan beslemekten tamamiyla yıldırmiş bulunmaktadır. 13u meyanda unutulmamak lazımdır ki; kaza merkezlerinde davar beslemenin yasak edilmiş olması da aynı ve başlı başına bir konudur ki, et kaynaklarının azalmasında mühim bir rol oynamaktadır,

Bütün bu kadar mahzurlar karşısında, hükümetçe önleyici tedbirler alınarak, ada nüfusunun artışıyla. mütenasip bir şekilde hayvan beslemek için halka kolaylıklar gösterilmesi bir dava olarak ...ele/ alınmalıdır. Bu mühim meselenin mütehassıslar tarafından etraflıca /incelenmesi için, resmi makamların alakadar alın.al~ lüzumunu <burada işaret etmeyi bir memleket borcu sayarız.

6 Kasım 1952, senea, no: 910, s. 1.

BİR RUM .YAZARININ NANKÖRLÜĞÜ!

Elefteria .gazetesine Baftan yazılan bir mektupta, nankör bir Rum yazar, Türkiye'den <getirtilecek kasaplık hayvanların hastalıklı olduğunu iddia etmekte ve hükümet tarafından bu ~ususta müessir tedbirler alınması .icap ettiğini işaret etmektedir.

Türkiy~:den getirtilecek hayvanların Kıbrıs'a ithali ile buradaki davar sınımlarının;<her .an tehlikeye maruz kalabileceklerini~sarla iddia eden Rum yazar, adadaki et azlığı dolayısıyla, bu tehlikeli işten mutlaka vazgeçilmesini tavsiye etmektedir.

Zavallı Rum yazarının memlekette olup bitenden haberi olmayışı, kendisini çok.. gülünç bir...•mevkie •düşürmüştür. Çünkü, herkes biliyor ki, Kıbrıs hü.kümet~ Tilrkiye'den (getirtilecek hayvanların sıkı karantinaya tabi tutulmasını ilk şart olarak kabul>etmiş bulunmaktadır.

Bu nokta, herkesçe malum olduğu halde, Rum yazarının kasaplık hayvan getirtme işini sekteye uğratmaya çalışması, doğrudan doğruya Rum taassubunun Kıbns'ta Türk ticaretine karşı düşmanlığından başka bir şey değildir.

Halbuki, adanıza gelen Yunan -gazetelerinde, Yunanistan'ın ihtiyaçları için, Türkiye'den her yıl on binlerce kasaplık hayvan ile milyonlar miktarında yumurta ithal edildiği haber verilmektedir. Bu açık hakikatleri göremeyerek, Kıbns'ta " etsiz günler" ihdas edilmesini tavsiye eden Rum yazar, halkın et ihtiyaçlarının arka plana bırakılmasında hiçbir mahzur görmeyerek, Türk ticaretini baltalamak gayesini güttüğüne katiyen şüphe bırakmamaktadır.

Ticaret sahasında bile, taassup duygularım izhar eylemekten çekinmeyen Rum vatandaşlarımızın, bu türlü nahoş hareketlerinin Türk çevrelerinde derin hoşnutsuzluğa yol açtığı bu sütunlarda belirtirken, Rum. basınından ağır başlılık beklediğimizi, Rum basın mensuplarına bugünkü vesile ile de hatırlatmak istiyoruz.

Rum yazarının; hayvan hastalıklarının teşhisi meselesini pek müşkül olduğunu ileri sürerek bir mütehassıs edasıyla ikazlarda bulunmakla, bize, Kıbrıs'ta Rum zihniyetinin en kötü bir numunesini daha vermiş oluyor! Bu

müteassıb yazar, kendi imzasını gizleyerek, Türkiye'nin kasaplık hayvanlarını var kuvvetiyle zem etmesini bu sütunlarda şiddetle takbih eder ve hükümetin adadaki et azlığını karşılamak için aldığı tedbirlerinin pek yerinde olduğunu bu sütunlarda belirtmeyi, memleketimizin menfaatleri hesabına faydalı buluyoruz.

Bununla > beraber, ilgili hükümet makamları, bu önemli noktayı ele alarak genel efkârı aydınlatmak maksadıyla bir tebliğ yayınlamalı ve kötü maksatlı kalemlerin yarattığı endişelerin izalesini sağlamalıdır.

Bu vesile ile temenni ederiz ki, pek tehlikeli olan bu tür neşriyat ileride, resmi makamlarca gözden geçirilınayarak erken <cevaplandırılmak için hususi tertibat alınmış, olacaktır,

16 Kasım 1952, sene4, no: 919,s.l.

KIBRIS BELEDİYELERİ

Deniz aşın memleketlerde belediyeler, yalnız temizlik işleriyle değil, aynı zamanda üstün bir alâka ile halka ucuz geçinme imkânlarını hazırlamakla da meşgul olmaktadır.

Başka memleketlerde ve ezcümle Türkiye'de, halka ucuz gıda maddeleri tedariki hususunda, belediyeler pek yakından alâkadar olmakta ve bu sayede bütün satış yerlerinde müstehliklere ucuz ve aynı zamanda temiz gıda maddeleri satışı emniyet altına alınmaktadır. Türkiye'de halka temiz ve hilesiz mal satılması için belediye idarelerince tatbik edilmekte olan usuller, yerliler kadar, yabancıların da her zaman tasvip ve takdirlerine mazhar olmaktadır... Kıbrıs'ta olduğu gibi, hazara çamurlu bir halde patates Sevk etmek veyahut uzun, saplı enginar ile kabuklu karnabit satarak mannavın hiçbir suretle alıcının zararına intikar yapılmasına katiyen fırsat verilmemektedir.

Maalesef, Kıbrıs'ta belediye idareleri çarşı işleriyle pek az ilgilendiğinden her satıcı bir rekabetle karşılaşmadıkça malını istediği yüksek bir fiyatla satmak için serbest bırakılmaktadır.

Türkiye belediyelerinin halkı memnun eden faaliyetleri arasında, satıcıların kullandığı ölçüler ile tartı işlerinde ağırlık yerine kullanılan kiloların çok sıkı bir surette ve her zaman teftiş ve muayeneye tabi tutulmasıdır.

Türkiye'de her vatandaş çarşıya gittiğinde, ihtikar suretiyle aldatılmış olmadığından yüzde yüz nispetinde evine emin olarak dönmektedirler. Çünkü, belediye kontrolü devamlıdır ve pek sıkıdır.

Buraya kadar yazdıklarımızla demek istiyoruz ki, başka memleketlerde belediyeler vatandaşların sıhhatleri kadar onların malî durumlarını da düşünmekte ve bu hususta en yararlı tedbirlerin alınmasında katiyen kusur edilmemektedir.

Bize gelince, acı ile itiraf etmek icap eder ki, Kıbrıs'ta belediye idareleri çarşı fiyatlarını kontrolden daima kaçınmaktadır. Maalesef, bu ilgisizlik, fakir vatandaşlara pek pahalıya mal olmakta devam ediyor.

Kanaatimizce, bu önemli noksanlar karşısında belediyelerde büyük ölçüde ıslahat yapılması icap etmektedir. İstenilen ıslahatın yapılabilmesi için, yeni kanunlar kabul edilerek, belediyelerin halk ihtiyaçları ile daha yakından ilgilenmelerinin sağlanması, hükümetçe de bir konu olarak mutlak surette ele alınmalıdır.

Kıbrıs belediyelerinin bugünkü çalışma programları, müstehliklerin çarşısı da bekledikleri ıslahatın yapılmasına kâfi gelmemektedir. Halbuki, bugünkü şartlar altında her vatandaşın sıhhatinin korunması ve dar geçinmekten mütevellit ıstıraplarının hafifletilmesine belediyeler en kuvvetli yardımcı olmalıdır.

Bir hakikattir ki, adamızda bilhassa şehirlerde yaşayan ehliyetsiz işçilerin geçinme durumları pek acıklıdır. Hele, çok çocuklu fakir aileler, ~şlerincirazaldığı: senenin bu mevsimlerinde zaruret içinde kıvrandıklarından dolayı/tökümet veyahıtybelediyelerin yardımlarını özlemektedirler.

NOT: Adamızda yaşlı oldukları için işleyemeyen ve aciz bir durumda bulunan kadın ve erkek fakirlerin sayıları, otuz beş binden fazla olduğu son yapılan tetkikler neticesinde anlaşılmıştır.

16 Aralık 1952, sene 4, no:944, s.1.

İŞÇİLERİMİZ NE HALDE?

Kendi yağları ile kendi ciğerlerini kavurmak zorunda bırakılmış bulunan Kıbrıs Türk işçilerini, bugünkü yazımızda bir kere daha hatırlatmak istiyoruz.

Bir hakikattir ki, adamızda sayılan binleri aşan Kıbrıs Türk işçileri, bu ana kadar himayesiz ve lidersiz bırakılmış bulunmaktadır. Kıbrıs Türk işçileri, birçok ahvalde, Rum işçileri ile mesleki iş birliği yapmak zorunda kalıyorlar. Maalesef, azınlık ve teşkilatsızlık yüzünden istediklerini Rum birlikleri vasıtasıyla halletmek zorunda kaldıkları hadiseler az değildir.

Kayd ne kadar acıdır ki, kurumlarımızın tüzükleri gereğince Türk işçilerine yardım etmeleri bir mecburiyet olduğu halde, onlar ile yakından dertleşerek ihtiyaçlarını incelemek akıldan bile geçmiyor! Onların varlıkları ile alakadar olmak istemeyen kurumlarımız, bu türlü hareketler ile milli bir vazifeyi ihmal etmiş oluyorlar. Bu ihmallerden doğan en büyük fenalık, işçilerimizin bu ana kadar bütün Ada'ya şamil bir birlik kuramamış olmalarıdır. Aynı eksikliğin Çiftçiler Birliği'nde de müşahade edilmesi, buradaki kalkınmamız hesabına pek acı olduğuna şüphe bırakmıyor.

Maalesef, bu acı gerçekler üzerinde durulması ve bu sahada emekler harcanması icap ettiği halde, en başta federasyonun alakasızlık ve hareketsizliği göze çarpmaktan hali kalmıyor.

Biz, öyle anlıyoruz ki, herkesi kendine bağlamak isteyen federasyon, her şeyi sözle yapmak istiyor. Halbuki, bu memlekette buna imkan olmadığını herkes gibi federasyon idarecileri de takdir etmelidir.

Maalesef, federasyonun yazı sahasında dahi gösterdiği durgunluk, yürekleri sızlatmakta devam ediyor.

Aradan uzun yıllar geçtiği halde, partilerimizin hususi parti büro teşkilatlan bulunmamış olması, Türk işçilerini her zaman düşündüren bir konudur.

Halk bizimledir diyen parti liderlerinin, işçilerimizin şikayetlerini dinleyecek tanınmış teşkilatlı büroları bulunmaması, memleket davalarında nereden işe başlanılacağına bilinmemesinden ileri geldiğine inanıyoruz.

Federasyon Başkam Bay Faiz Kaymak'ın bu önemli konular üzerinde durmayarak halktan durmadan yardım istemesi, doğrusu pek tuhaf oluyor. Bu arada Bay Faiz Kaymak'ın, 4,045 lira meselesinde ortaokullarımızda bir ikilik yaratılmasına yardım eden federasyonun bugünkü yanlış siyasetini önlemek için şimdiye kadar hiçbir tertibat almamış olması da, ortaokullarımızda okuyan fakir çocukların işçi babalarını bir hayli düşünmeye sevk etmektedir.

Göröldüğü veçhile bugünkü durum pek naziktir. Herkes biliyor ki, bütün ortaokullarımız yardıma muhtaç bir durumdadır. Binaenaleyh, Ankara'dan gönderilen 4,045 lira gibi mühim ve takdire değer bir yardımdan, bütün ortaokullarımızın istifade edebilmelerine Federasyon Başkam Bay Faiz engel olmamalıdır.

Umumi olan bu arzunun önüne federasyon idarecilerinin geçmemeleri en makul bir hareket olacaktır kanaatindeyiz. Federasyon, ikilik aleyhtarlığını ancak bu suretle ispat edebilecektir. Federasyon, para ile yardım meselesinde, memlekette bir ayrılık ve gayrılık gözetmekten mutlaka sakınmalıdır. Bay Faiz Kaymak'ın, bu samimi tavsiyelerimizin aksine hareket etmeyeceğinden henüz ümit varız.

13 Ocak 1953, sene 4, no:966, s.1.

DiG:&R GAZETELERDEKİ . .E~EŞTİRİLERE
CEVAP

ACİZ YAZAR

Federasyonun hatalı faaliyetlerini en temiz bir lisanla nezaket çerçeveleri içinde tenkit ettiğimiz için, tarafsız olduğunu iddia eden "Hürsöz" gazetesi, bana "Aciz Yazar" demekte hiçbir mahzur görmemiştir, Halbuki ben, üstat bir yazar olduğumu hiçbir zaman iddia etmemiştim. Yalnız, hüsnüniyet sahibi bir yazar olduğumu, yazılarımla da ispat edebilecek bir durumda olduğumdan dolayı iftihar duymaktayım.

Ben, yazılarımla da ispat ettiği veçhile, şahsi menfaatler ile post kavgacıları için genel menfaatleri feda etmemeye çalışan bir yazarım. Bu tipte bir yazar olduğumu yazılarımla her dakika ispat edebileceğimden emin bulunuyorum. Kimsenin şahsına dokunmadan yazı yazdığım meydanda iken, beni "Aciz Yazar" lılda ithama kalkışan "Hürsöz" e şu -sualleri sormak isterim.

1) Baf ile Mağusa ortaokullarının hükümet kontrolü altında bulunduğu hakikati, halktan niçin gizleniyor?

2) Baf ile Mağusa ortaokullarımız, son hükümet yardımını kabul etmemekle hükümet kontrolünden çıkacağı açık bir "yalan" değil midir?

Bu hakikatleri perdelemeye çalışan federasyonun, Ankara'dan gelen paralardan diğer ortaokullarımızı mahrum etmeye teşebbüs etmesi, "particilik" yüzünden değil de nedir?

Yine soruyorum:

Aile mahkemelerimiz ile Müftü makamı, son zamanlarda, hükümet otoritesine bağlatılmış değil midir?

Bütün bu hakikatleri görmek ve göstermek istemeyen federasyonun, Baf ile Mağusa okulları için hususi bir siyaset takibine kalkışması ve Ankara'dan gelen yardımdan diğer okullarımızın mahrum edilmelerine çalışması parti manevralarından başka ne olabilir?

Binaenaleyh, hakikatleri görüp söylemek cesaretini gösterdiğimizden dolayı, neden "aciz"likle vasıflandırılıyor? Bu doğru mudur?

Sayın okuyucular; siz de görüyorsunuz ki, bu memlekette particilik güden gazeteler size, hakikatleri açıkladığımızdan dolayı ve aydınlatıcı yazılar

yayınlaçgırırız: için, nezaket çerçeveleri dışına çıkarak bizi en yakışsız kelimelerle lekelemeye çalışıyorlar. Onların en kuvvetli müdafaa kalkanları isnattır. Fakat, hak ve hakikatin müdafii olan bizler, nezaket çerçeveleri içinde... hakikatleri haykırmaktan hiçbir zaman yılmayacağız ve bu memlekette istismar politikasının şahlanmasına asla fırsat vermeyeceğiz.

4 Ocak,1951; seneA, no: 960, s.I.

MJİŞİ ATLA UGMŞAN BÜRSÖZ B.tŞYAzZARI HÜRSÖZE

Bütün sütunlarda zuma öttürdüğümü! yazan HÜRSÖZ gazetesinin başyazarı. Hürsöz'e bir kere daha açık olarak söylemek isteriz ki, 4,045 liradan bütün ortaokullarımızın istifade etmelerinin şiddetle aleyhindedir. Bu mühim nokta üzerinde.. duramayan Hürsöz isimli başyazar, son günlerde bize okul kanunları hakkında bazı sualler de sormak suretiyle renk değiştirmeye çalışıyor. Şimdiye kadar yazdıklarından da anlaşılacağı veçhile, Hürsöz'ün tek emeli ve yegane gayesi, Türkiye'den gelen paralardan bütün ortaokullarımızın faydalanmamasıdır. Halbuki biz, Hürsöz'ü bu yoldan kanaatinin şiddetle aleyhindeyiz ve niçin aleyhinde olduğumuzu da bu sütunlarda günlerden beridir izah etmekte ve bu yoldaki iddialarımızı

devam ettirmektedir.

Maalesef: 'QütUn bu gerçeğe rağmen, bu sütunlarda zuma öttürmekle beni lekelemeye çalışan başyazar Hürsöz'e, hakkımda kullandığı ağır ve çok yakışsız sözleri kendisine yine bu sütunlarda nezaketle iade etmeyi muvafık buluyorum.

Başkanımın vazifesidir, işleri, federasyon başkanına, başyazar Hürsöz'ün iddia ettiği gibi Baf ile Mağusa'da Türk ortaokullarını hükümet kontrolünden çıkarabilmiş ve bu iki okulumuzun idaresi federasyona terk edilmiş ise, federasyon başkanı böyle önemli bir başkanı!!! neden halktan bir -gaflet eseri değil midir?

Biz, öyle anlıyoruz ki, başyazar Hürsöz başkalarını zuma öttür gizliyor.

Bizim bildiğimize göre, bu ana kadar bütün Türk ortaokullarının idaresi doğrudan doğruya hükümet otoritesine bağlı bulunmaktadı. Çünkü, eski maarif kanunu henüz yürürlükte. Şu halde, Kıbrıs'ta ortaokullara Public Aided Schools olmalarına fırsat verilirken, eski maarif kanununda herhangi bir değişikliğin yapılmadığı aşikar olduğu halde, Baf ile Mağusa ortaokullarını federasyon otoritesine bağlı gibi göstermeye çalışmakla itham edeceği yerde, daha uygun bir hareketle federasyon başkanına yaklaşıp Baf ve Mağusa okullarının hükümetle ilgilerinin hangi şartlar altında devam

ettiğini öğrenmeye çalışmış olsaydı; her halde bugünkü gülünç mevkie düşmeyeckti.

Başyazar Hürsöz, hatırlınalı idi ki, bu sütunlarda federasyon başkanına sorduğumuz di~er sualler arasında, Baf ile Mağuş8. ortaokulları için federasyon ile hükümet arasında ne gibi muhaberatın cereyan. ettiği sorulmuştu. Bu ana kadar suallerimizin federasyon tarafından cevapsız bırakılmış olınası da öyle gösteriyor ki, federasyon ne Baf ve ne de Mağuş,a ortaokullarının idarelerinde otorite sahibi değildir ve olmayacaktır ~b.l...;

Binaenaleyh, en esaslı noktaları halktan gizlememeye başyazar Hürsöz veyahut Federasyon Başkanı Bay Faiz hiçbir şey kazanmış olmuyorlar. Bi}akiş, federa:sy<>n da particilik zihniyetinin haklın olduğu belirtilmiş oluyor. Bu suretle, federasyonun ôkull~z..... üzerinde otorite sahibi olmamasını istemekte ne kadar haklı olduğu.~, bir kere daha kendiliğinden tebarüz etmiş oluyor.

Burada yazıma son verirken, Hürsöiüü ' hakkımda haysiyyetşiken sözler kullanmasını, genel efkâr huzurunda şiddetle ~rotesto . etmeyi lüzumlu görüyorum.

14 Ocak 1953,, sene 4, no: 967, s.1.

Ş () NUÇ

T.ophilunun siyasal, sosyal, idltilrel hayittjnt yönell4inn~)~ ,çalışn.it y~ ach gibi bagımsız -bir yayın organı. tlanuk< çajışnış .9lan. İstiklal... gazetçsi, 1949,-1954 yılları arasında M. Necati. Q~~ ~d~i...çıl cartillnış... Qir... Sazetedir.

Bu, yüksek : Usanş iççalışpiasında. esas olarak aldığıınıb : İstiklâl ~et,sinde o yılların siyasi,/s(ş)yat ye l(ült)ürel konuları üzerine Jazılar' yazıp eleştiriler yapan Mt)bu)çt, fYtalcer hakkında, ne yazık ki hiçbir bilgiye sahi,p <değiliz. Bu fs~ç~i>tezin hazırlanmasırtda karşılaştığımız zorlukların başında, Mehmet ttalcCr^:hakkttıda yaprruş olduğumuz araştırmalar' gelmek~ir. Çünlrü, hayatı halclrıda hiçbir bilgi bulamadığımız gibi, Mehmet Ataker adının takma bir isim olup olmadığını da saptayamadık. Özellikle, bugün hayatta olan ve İstiklâl gajj~~qe i;Melm~ Ataker ile... birlikte yazılar y~ Özker Yaşın ve Bener Hakkı ;~;~i~i gibi...ya~rlatlı : da .. görüşülmüş, ancak onlardan da hiçbir 'bil> ~imil,~mştir. ityri~/ Hasan Şefik. Altay < Kıbrıs Türk Basın l<aynakları \ 1 Cernalettiri. {Inlü< "Kıbrıs'ta Basın Olayı", 2 Sabahattin İsmail " Kıbrıs Türk Basınında İz Bırakanlar ,,3 gibi yazarlarınınızın eserleri başta

0 "mak" ~ zer b m a .incel.enm ama "bi <Soñil.ca> i ştur

Yapılan bütün bu araştırmaların yanında, cephe aldığı Halkın Sesi gazetesine de gidilmiş, ancak burada da bir sonuç elde edilememiştir.

Bu yüksek lisans çalışmamı :http://www.~a. {~C ~ir tığır zorluk ise; metinlerin ~derlenmesi i v~ akt~ydı. Cümlü, ~Prill <geç~ zaman> içinde. kâğıtlarının i kalitesinden dolayı has~slâşn:uş olması: ~yl,, okuturda çok dikkatli ve titiz davııntm\k ve. yazılan t~olojiyi kullanma~4 yazarak ıktanırken, zaman kaybetmek zorunda •kaldık.

Sonuçta, bütün bu zorluklara rağmen, İstiklâl gazetesi'nin -~şiti konular üzerine yazılar yazan (bir yazar hakkında, bu çalışmayı hazırlamaya karar verildi. Bu çalışma, / İstiklâl gazetesinde, 1950'li yılların siyasi ve sosyal sorunları eleştiren bir bakış açısıyla ele alan Mehmet Atakut'un yazılarını kapsar.

Hazırladığınız bu yüksek lisans tezinde, öncelikle Mehmet Ataker'in yazılarını, siyasette kullanılan öne alarak inceledik. Bu <siyasal konular; 1950'li

¹ Lefkoşa. Aralık: 1969

² KKTC, Basın- Yayın ~nel Müdürlüğü.(Tarihsiz)

3Lefkoşa, 1988

yıllarda. Kıbrıs Türk toplumu içinde sevilmiş ve siyasi hayat içinde .. önemli rol). <<>~ş şahsiyetleri eleştiri> ...ile< 1>a.şl~ıdıt. Mebnet Ataker.. tara..undan eliştirilene/. maruz kalan ve ;ona gÖre, görevlerini ~yla yerine getirneyen şahıslar -arasında. Dr. Fazıl Küçü~ Av. C>ınan örek, Av~ Fadıl Niyazi Korkut ve Kıbrıs Türle iKıtıun}art federasyonu Başkanı. Ahmet Faizi. Kaymak ii yer almaktadır. ~.hm.et Ataker, ismi geçen.. şahısların,... bulundukları mevkilere yakışır ibiE ,ş~kil<le ihareket.. etmelerini, eğer etmeyeceklerse görevleriüden a~l1l1~ınnü, <lafilt doğru bir idavramş olacağını yazılarında belirtmektedir.

~Cİmnet Ataker, şahıslara yönelttiği eleştirilerin yam. sıra Milli Parti, Jukatatda Kıbrıs Türk Kültür Derneği ve Kıbrıs Türk, Çiftçiler Birliği gibi kurumları da, görevlerini iyi şekilde yapmadıklarından dolayı eleştirmektedir. Bütün bunları t C)!~af , 9rgan gazeteler," diye nitelendirdiği Halkın Sesi ve Hürsöz v(~~~el<Jini 1; }~lannda eleştiren Mehmet Ataker, bu gazetei~f J~hemz::'sJstİdjİl g~e,tesine hem< de yazarlarına karşı cephe alarak, yazı hürriyetine karışıklarını ve dalına kötölemeyi amaçlayan yazılar yazdıklarını söylüyor.

1.950Ji..yıllarda, ..Kıbn.s.ii.Trk...toplumı~ıllJ..içH >çok) tartışılma.;mes~lelerinlen biri de, Müft. ~~~~>Yfr~J~(jD~t\ XNNN...../.....tfl<?i.....İstikl.. gazetesi !~~ı1li~rt,~t'J.rm., ~<re,~{!!,,~~! 4~İnncli bölüm(İnde...yer...:alına.ktadır. iju bölümde,> Mehtuet..Ataker'in...konuyla ...ilgili düşüncelerine ve eleştirilerine yer verilmiştir; özellikle, Müftü ohtcak :olan şahsın hangi yeteneklere sahip olması gerektiği, halkın seçilecek olan Müftü!~en/ beklentileri gibi konular üzerinde durulmaktadır. Ayrı~ Müftü adayları i hakkında bilgiler de veren Mehmet Maker, seçilecek olan Müftü'nun her kesime eşit şekilde davranması gerektiğini yazılarında ısrarla belirtmektedir.

Geçmişten günümüze kadat sürüp gelen ve Mehmet Ataker'in yazılarında geniş yer tutan bir diğer konu ise, ilhak meselesidir. Rum toplun1.t11Q11 ve özellikle de ' Başpiskopos Makarios'un üzerinde ısrarla durmuş olduğu ilhak meselesi, Mehmet Ataker tarafından şiddetle eleştirilmektedir. Tek amacı, Kıbn'sı Yunanistan'a bağlamak olan ' Başpiskopos Makario.s', sürekli Amerika ziyaretlerine giderek, oradaki Rum halkından destek , almaya çalışmakta ve Rum gençlerini ilhak lehine gösteriler

t\N, Ahmet, *Kıbrıs'ın Yetiştirilme Dönemi (1782-1899)*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2002.

BİRİNCİ, Ergin M., *M. fi~~~(18t9-J97fJ)*, I.Cilt, Necati Özkan Vakfı Yayınları, Ekiirf1997.

BİRİNCİ, ErgülY., *ili.(1Vecati)zkan (1899-1970)II.Cilt*, Necati Özkan Vakfı Yayınları, Temmuz 1998.

Cf~~tMt1, *Ahmed, Kıbrıs Türk Tarihi, TtakDönemi(1570-1878)*, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi. (CYREP), Lefkoşa, Ocak 1995.

GAZİOĞLU, Ahmet C., *Kıbrıs Tarihi, İngiliz Dönemi (1878-1960)*, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi (CYREP), Lefkoşa, Eylül 1997.

HAKERfNli, *1~I-I~ .l(1~riŞ l'lrkA.nsiklopedisi*, •I.Cilt, 1992:

isMARu]i~iilJ.ıq~.i~t1ttf1J11.{:~nu, Lefkoşa, 1992.

İstiklal Gazetesi, 1952-18;J.

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği, 31.Dönem Faaliyet ve Mali Raporu, Lefkoşa, Eylül 2001.